

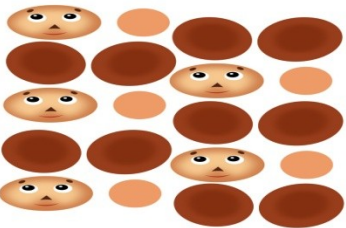
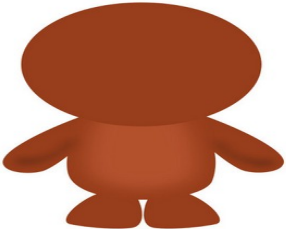
Тәрбиелеу-білімберу процесінің циклограммасы
Білімберу ұйымы (балабақша/шағын орталық, мектепалды сыныбы)

Топ: Ересек

Балалардың жасы: 4 жас

Жоспардың құрылу кезеңі : 04.11 – 08.11.2024ж

Күнтәртібінің үлгісі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балалардың қабылдау	Күй күмбірі – баланы қабылдау кезінде қазақтың күй өнерін бала бойына сіңіру. Балалардың көңіл-күйін бақылау. дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.				
Ата-аналармен әңгімелесу, Кеңес беру	Өнегелі 15 минут – ата-анаға бала денсаулығы туралы кеңес беру. «Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу. Ата-аналарға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Картотека №17 «Қайсысы қайда тіршілік етеді?» Мақсаты: суреттен көрген заттарының аттарын тап, олардың қайда өмір сүретінін айтқызу. Сөздік қорын молайту.	Картотека №6 «Табиғат құбылыстарын ата» Мақсаты: қар мен жаңбырды ажырата білу, табиғат құбылыстары жөніндегі білімдерін бекіту, қатты, жұмсақ, ериді, бұға айналады.	Картотека №9 «Үй жануарлары» Мақсаты: Балаларды үй жануарлары мен төлдерді ажыратуға, олардың қимылын, қалай дыбыстайтынын және дене мүшелерін дұрыс атауға, оларды қорғай білуге тәрбиелеу	Картотека №5 «Үй жануарлары мен жабай жануарларды ата» Мақсаты: Үй жануарлары мен жабайы жануарлар туралы білімдерін бекіту. Тез ойлау қабілетін, белсенділігін арттыру	Картотека №15 «Қоянға көмектесеміз» Мақсаты: Заттарды санауға және олардың екі тобын салыстырып, өлшеміне, пішініне және түстеріне қарай ажыратуға үрету.
	Танымдық және зияткерлік дағдыларды дамыту картотекасынан				
Таңертенгі жаттығу	Қараша айының 2- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау				
Таңғы ас	Үнемді тұтыну ережелерін түсіндіру. Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қауіпсіздік ережелері- тамақ ішу кезінде, құралдарды пайдалану кезінде қауіпсіздік ережелерін ескерту. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	«Балалар кітапханасы» жобасы аясында бала тілін дамыту.				
	Шаттанамын, күлемін, Бақытты боп жүрмін. Қатар тұрар шеңберде,	Қол ұстасып, дөңгеленіп, Тұра қалдық екеуміз. Өзіміз де дөңгелек	Шақырамын сендерді Жолдастарым кел бері Толтырайық шаттыққа,	Ашық менің жүрегім Ылғи күліп жүремін. Бірге ойнап бір жүрер	Кәне, кәне тұрайық, Үлкен шеңбер құрайық. Тұрсақегер шеңберге,

	Досым көбін білемін.	Күнге ұқсайды екенбіз.	Дөгеленген шеңберді.	Достарым көп, білемін!	Алақандыұрайық
Білімберуұйымыныңкестесібойыншаұйымдастырылған іс-әрекет	Экологиялық мәдениетті қалыптастыру мақсатында ұйғ.				
	Тосын сәт «Чебурашка» - Қараңдаршы, бүгін бізге қонаққа кім келді? Чебурашка. Ол өзі ойыншық және басқа ойыншықтарды жақсы көреді. Бүгін біз әр түрлі ойыншықтармен ойнаймыз. Дид ойын: «Чебурашка» - Чебурашканың портретін аяқтау үшін жетіспейтін бөлшектерді желімдеу керек: құлақтар мен көкірекше. «Ойыншықтан көлеңкені тап» дидактикалық ойыны -Ойыншықтар өз көлеңкесін жоголтты. Әр ойыншықтың көлеңкесін тауып, оның қара көлеңкесінің үстіне түрлі-түсті ойыншықтарды қойыңыз.	Тосын сәт «Сиқырлы кітап» - Бүгін сиқырлы кітап бізді мейірімді дәрігер Айболит туралы қызықты ертегімен тағы да таныстырғысы келеді. - Айболит бәрінің сау екенінді тексергісі келеді. Оған бәріміз бірге мойнымызды көрсетіп, тілімізді шығарып: «Ах» деп айтайық. «Айболитке кім көмектесті» дидактикалық ойыны Дәрігер Айболит Ол ағаштың астында отырады (Ағаштың астына доктор Айболиттің суретін отырғызу) Оған емделуге барлық жануарлар, жәндіктер келді, олар ем алып, сауығып кетеді. Дид ойын: «Ауырып келген жануарлар» (Көлеңкелеріне ауру жануарлардың фигурасын қою) 	Тосын сәт «Не жасырынды?» - Бүгін бізге орманнан қонақ жүзіріп келді, бірақ ол перденің артына тығылып сыртқа шығуға қорқады. Пердені ашып көрейік, кім сонша қорқады. Иә, бұл қоян! оны тыныштандырайық, оған айтайық : «Қорықпа, қоян!» Өйткені, біз қоянды ренжітпейміз. Керісінше, біз онымен ойнаймыз, сурет саламыз, мүсіндейміз және тағы да көптеген қызықты нәрселер жасаймыз. Дид ойын: «Қоян дизайны» - Сізде әртүрлі геометриялық пішіндер бар. Егер сіз олардың әрқайсысын өз орнына қойсаңыз, сіз қоян саласыз. Бұл фигураны шеңбер деп атайды. Бізде екі шеңбер бар. Үлкен шеңберді, кіші шеңберді көрсету. Үлкен шеңберді қайда қоясыз? (Басы). Ал кішкентай шеңбер? (Құйрық). Бірақ бұл фигураны сопақ деп атайды. Көптеген сопақшалар бар – үш бөлінген. Бір үлкен сопақша, екі кішкентай сопақшаны көрсет.	Тосын сәт Сандықта не бар? Бұл жануарлардың ойыншықтары. Ендеше, соларға қарап, атайық. Бір мезгілде көптеген жануарларды тек хайуанаттар бағында табуға болады. Араларыңда хайуанаттар бағына барғандар бар ма? Дид ойын: «Хайуанаттар бағының қоршауы» Бұл хайуанаттар бағының қоршауын жөндеу керек. Қарындаштарды алып, жоғарыдан төменге қарай жолақтар сызыңыз. Қайшымен жұмыс Дид ойын: «Зоопарк билеттері» Хайуанаттар бағына кіру үшін билет керек. Билеттер жасайық. (Балалар билеттерді қайшымен сызық бойымен кеседі). Дид ойын: «Хайуанаттар бағындағы аңдар» Сіздің алдыңызда жануарлардың мүсіндері мен	Аудиожазбалар: «Ква-ква» - Тыңдайықшы. (Бақаның айқайлаған дыбысы естіледі). Бұл ненің дауысы? Бұл бақа. Саусақ ойыны «Бақа-секіру» - Бақаны «секіруші бақа» дейді, неліктен деп ойлайсыңдар? Өйткені бақа жақсы секіре алады. Бақаларды алдыңызға қойып, құйрығын басыңыз. (Көрсету). Қатты бассаң бақа жоғары секіреді, әлсіз бассаң төмен секіреді. Сондықтан масалар мен шыбындар Олар бақаның аузына ұшып кетті. Қарындашпен сурет Дид ойын: «Бақа мен масалар» Балалар көк қарындашпен көлдегі суды бояйды. Ал қызыл қарындашпен бақаның аузынан әр масаға түзу сызықтар сызады.

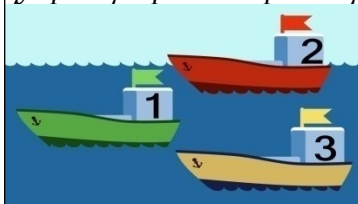
Дид ойын: «Суреттерді қию»

- Ал бұл ойыншықтардың жолы болмады - балалар олармен нашар ойнап, оларды сындырды. Мына ойыншықтарды жөндеп алайық – бөлшектерді біріктіріңіз.

«Қуыршақ нешеу?» дидактикалық ойыны.

- Міне, қайықта қанша сан көрсейіз, сонша қуыршақтарды қайыққа салуға болады. Егер қайықта «1» саны болса, онда бұл қайыққа тек бір қуыршақ салуға болады. Егер қайықта «2» саны болса, онда мұндай қайыққа екі қуыршақты салуға болады.

Қайықтарды алып, қуыршақтарды отырғызыңыз.

«Қуыршақтар орманға барды» дидактикалық ойыны

- Олар орманда серуендегенді ұнатады. Енді серуендеңіз. Балалар өзен бойындағы желімделген көпірлері,

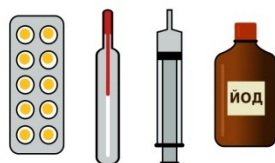
«Жұбын тап»

дидактикалық ойыны

Айболиттің чемоданында науқасқа көмектесу үшін қажет нәрсенің бәрі бар. Міне, доктор Айболиттің медициналық ісінен алынған заттар. Элементті жұппен сәйкестендіріңіз Қолдарыңызда қанша зат бар, санаңыз? Екі. «2» санын көрсету.

Дид ойын: «Доктор Айболиттің чемоданы»

- Чемоданның қаппағына қызыл крест жапсырыңыз, ал ішкі жағына дәрі-дәрмектердің суретін жабыстырыңыз. Ал енді сіз доктор Айболиттің көмекшілері боласыз. Ақ халатты киіп, дәрігерге ауру малды емдеуге көмектесіңіз.

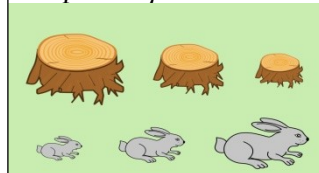
Дид ойын: «Түлкінің жарасын емде»

Ал түлкі Айболитке келіп: Ой, мені ара шағып алды! Балалар мақта тампонын жасыл бояуға малып,

қайда қоямыз? Ал екі кішкентай сопақшаны қайда қоямыз? (Құлақтар). бір ғана фигура қалды – үшбұрыш. қайда орналастыру керек? (Табандар).

Дидактикалық ойын «Қояндарды діңгекке отырғыз»

- Міне, діңгектер. Ең үлкен діңгекті, ең кішкентай діңгекті, ең кішкентайды көрсет. Міне, қояндар жүзгіріп келеді, оларға діңгектерге отыруға көмектеседі - әр қоянға лайықты діңгек алыңыз: ең үлкен қоянды ең үлкен діңгекке қойыңыз, кіші қоянды кіші діңгекке қойыңыз, жақсы, ең кішкентай қоянды ең кішкентайына отырғызыңыз.

Барабандармен сергіту «Қоян діңгекке отырды»

-Ал енді балалар қоянды айналып, секіріп, отырады.

Секіру

Қоян діңгекте секірді - Енді барабандарды алып, қатты соғады Барлық достарды ойнауға шақырады.

суреті. Суретте хайуанаттар бағы көрсетілген, бірақ жануарлар жоқ. Міне, олардың бос үйлері. Хайуанаттар бағындағы жануарларды қоныстандыруға көмектесейік. Міне арыстан. Оны алып, дәл осы жерге қойыңыз. (Маймыл, зебра, піл де солай).

Дид ойын: «Кімнің үйі?»

Суретте үш үй көрсетілген - биік, төменгі және аласа. Балаларға үш фигура беріледі - жираф, маймыл және жылан.

Балалар, ойлаңдаршы, кім қай үйде тұрады? Жираф қандай үйде тұрады? Ең биік ғимаратта. Неліктен олай ойлайсың? Маймыл қандай үйде тұрады? Бегемот төмендегі үйде тұрады. Неліктен? Жыланға қай үй қолайлы? Жылан үшін ең төменгі үй қолайлы.

Неліктен?

Дидактикалық ойын «Геометриялық пішіндердің суретін сал»

Суретте қандай жануар бейнеленген? Піл. Суретті одан да жақсырақ етейік - бос орындарға геометриялық пішіндерді қойыңыз.

Шеңберді алып, оның суреттегі орнын табыңыз.

Жираф

Модельдеу «Жирафтың дақтар»

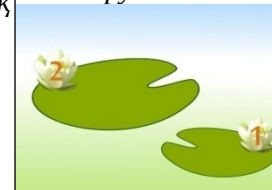
Дидактикалық ойын «Жапырақтарға бақаларды отырғызу»

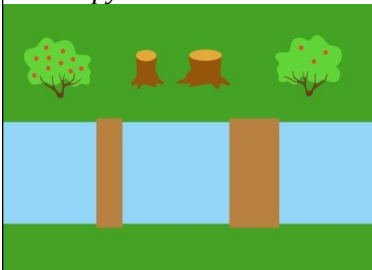
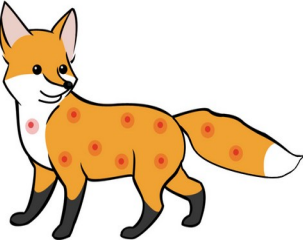
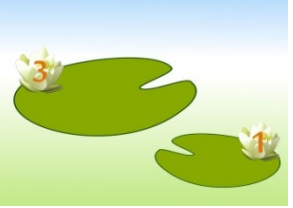
- Бақалар үшін дұрыс өлшемдегі жапырақтарды таңдаңыз.

Дид ойын: «Бақа»

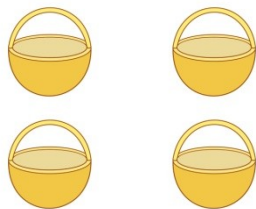
- Бақаны құрастыруға геометриялық фигуралармен жұмыс.. Дене қандай геометриялық фигурадан жасалған? Шаршыдан. Ал басы? Үшбұрыштан. Көзге қандай пішіндерді қолдандық? Шеңберлер. Қанша шеңбер? Екі. Бақа аяқтары қандай пішіндерден жасалған? Тіктөртбұрыштар мен сопақтардан. Қанша тіктөртбұрыш? Екі. Қанша сопақша? Екі. Дид ойын: «Неше бақа?»

- Параққа қанша сан жазылса, сонша бақа жапсыру.

діңбектері мен жидек бұталары бар парақта қуыршақты жапсыру Міне, қуыршақ келді. Оның алдында өзен бар. Көпірлер бар ма? Қанша көпір бар? Екі көпір. Бірдей көпірлер? Жоқ. Түрлі көпірлер. Бір көпір тар, екіншісі кең. Қуыршақ тар көпірмен жүрді. Шаршап, тар діңгекке демалуға отырды. Тар дүбірде ыңғайсызданған қуыршақ кең дүбірге көшті. Міне, жидектері бар бұталар. Бір бұтада көптеген жидектер бар. Ал екінші жағынан, аз. Матрешка жидектері аз бұтаның жанына келді. Мен барлық жидектерді жинап, санадым: бір, екі, үш. Содан кейін қуыршақ көптеген жидектер бар бұтаға барды. Қуыршақтың үйге кететін уақыты келді. Ол кең көпір бойымен үйіне қайтты. Сау болыңыз! Мақта таяқшаларымен сурет салу «Қуыршақтарға арналған жидектер» - қуыршақтар себеттерге жидектерді жинап, үйге әкелгісі келді. Жидектерді	түлкідегі қызыл нүктелерді жабады. Дид ойын: «Иттің» мұрнына таңғышты жселімдеу» Ит Айболитке келіп: Тауық менің мұрнымды шұқыды! Балалар ит ойыншықтарының мұрнына гипстің бір бөлігін жағады. Дид ойын: «Таблеткалар» модельдеу Содан кейін түйеқұстар Шеңбер бойымен домалату арқылы балалар допты мүсіндейді, содан кейін оны тегістейді. – Ауру түйеқұсқа бір таблетканы түгел емес, жартысын ғана беруіміз керек. Таблетканы екіге бөліңіз. Бояулармен сурет салу Дид ойын: «Сусын» Бегемоттардың жанында Олардың қарындарынан ұстап: Іші ауырады. Препарат іштің ауырсынуына көмектеседі. Құмыраны бояңыз және оны сусынмен толтырыңыз.	Ал енді жай соғады Ол достарын ұйықтауға шақырады. Қарындаштармен сурет салу Дид ойын: «Қоянды тамақтандырамыз» – Міне қоянның суреті. Қарны ашты, тамақ жегісі келеді. Қоянды тамаққа апару керек. Қоян сәбізге жету үшін қандай жолмен жүруі керек? бұл жол қандай түсті? Қызыл. Қызыл қарындашты алыңыз да, қоянды сәбізді жеуі үшін осы жолмен жүргізіңіз. (Одан әрі қырыққабат пен саңырауқұлақ көк және жасыл қарындаштармен) Дид ойын: «Қояндарға арналған қырыққабат» – Бақшада қырыққабат өсті. Бақшадағы шеңберлерге қырыққабатты жабыстырыңыз: үлкен шеңберге үлкен қырыққабатты жабыстырыңыз, кішкентай қырыққабатты кішкене шеңберге жабыстырыңыз. қанша ірі қырыққабат өсті? Бір. және кішкентай қырыққабат қанша өсті? Көптеген.	Бұл жираф шынайыға ұқсамайды. Оған не жетіспейді? Дақтар жеткіліксіз. Пластилин бөліктерін үзіп, жирафқа жағып, үстіне саусағыңызбен басыңыз. «Біз хайуанаттар бағына бардық» Зебра Дид ойын: «Ақ-қара» Педагог балаларға қара және ақ жолақтарды көрсетеді, содан кейін оларды балаларға таратады және олардан ақ және қара жолақты көрсетуді сұрайды. Содан кейін балаларға көбірек жолақтар беріледі және оларды зебра тәрізді түстерді ауыстырып, бір қатарға орналастыруды сұрайды. Бұл сурет зебраға ұқсайды ма? Жоқ. Енді оны қара картон парағының үстіне қойыңыз. жолақтары бар нағыз зебра болып шықты. Маймыл «Ананас» дидактикалық жаттығуы Міне ананас. Маймылдар оны жегенді жақсы көреді. Ананастарда сандар бар екенін ескеріңіз. 1 саны бар ананасты көрсетіңіз. 2 саны бар ананасты көрсетіңіз. 1 нөмірі бар ананастың үстіне бір жасыл жапырақ бекітіңіз. Ал 2 саны бар ананасқа қанша жасыл жапырақ жапырағы	 «Сулар» киім қыстырғышпен ойын Пластикалық бөтелкелерден кесілген түбіне балалар киім қыстырғыштарын - су лалагүлінің жапырақтарын бекітеді. Сергіту сәті «Көлде» Балалар «су лалагүлінің жапырақтарынан» секіреді, туннельге шығады, орындық пен түзету жолымен жүреді. («Бақалар» әуенімен орындалады). «Ұзын-қысқа» жаттығуы – Бақаның тілін алысқа шықты, тілі ұзын болсын. Енді тілді қысқартыңыз - бақа тілін жасырады. Енді бақа тілін толығымен жасырды - оны тартыңыз. Дидактикалық ойын «Тастарды және жапырақтарды жайыңыз» – Көлеңкелеріне тастарды және жапырақтарды жайыңыз, қажетті
--	---	---	--	--

салайық. Ал біз жидектерді мақта тампондарымен саламыз

«Сылдырмақ» қысқыштар ойыны

Сылдырмақтардың таяқтары сынып қалды. Оларды киім қыстырғыштарынан жасаңыз. Балалар тапсырманы орындау барысында педагогты сылдырмақ таяқшаларды балалардың қандай түсті таңдайтыны қызықтырады. «Ойыншықтар жұбын тап» дидактикалық ойыны Балаларға ойыншықтар беріледі және оларды «дүкенге» баруға және дәл осындай ойыншықты сатып алуға шақырады.

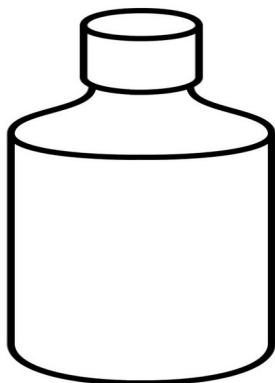
- Балалар, жалауларыңды таңдаңдар. Сіз қандай түсті таңдадыңыз? Сенше? Туың қандай түсті?

Қарындашпен сурет салу «Туларға арналған таяқшалар» - Бұл әдемі түрлі-түсті жалаулар.

Санау таяқшаларынан жалаушалар үшін таяқшаларды жасаңыз. Балалар

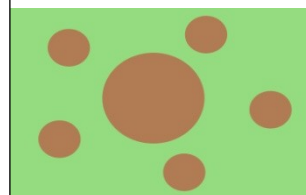
«Тіс щеткалары» киім қыстырғыштарымен ойыны Және қасында еңкейіп қалды тісті ақула, Күн астында жатыр. оның кішкентай бала акулалар екі күн болды Тістер ауырып жатыр. Тістеріңіз ауырмас үшін оларды тазалау керек. Ақула мен оның балаларына тіс щеткаларымен тіс тазалайық.

Айболит оларды емдеді. Мұндағы барлық ол науқастарды емдеді, Сергіту сәті.

«Айболиттің саяхаты» Айболиттің жолымен жүрейік.

Теңіздің арғы жағында: киттен китке секіру. Таулардың үстінде: орындықтың үстіне шығу. Батпақ арқылы: бұдырлардан өту. Ұңгір арқылы: туннельге барыңыз.

Дид ойын: «Дәрілерді шкафқа сал» – Науқастардың барлығы

Дид ойын: «Сәбізді» модельдеу Қояндар не жегенді ұнатады? Шөп, қырыққабат, сәбіз. Қояндарға сәбіз жасайық. Пластилиннің бір бөлігінен қалың етіп тікелей илеңіз, содан кейін бір ұшын саусағыңызбен айналдырыңыз - сіз сәбіздің ұшын саласыз. сәбіз бөлігіне жасыл бұтақты жабыстырыңыз. Нағыз сәбіз болып шықты!

Саусақ гимнастикасы «Қырыққабатты тұздау» Біз қырыққабатты кесеміз. (Қолдар қырыққабатты қалай турайтанымызды көрсетеді) - Біз үш-үш сәбіз. (Қолдар біз үш сәбізді көрсетеді) Біз қырыққабатты тұздаймыз. (Шымшымақ тұзы бар саусақтар)

жабыстыруға болады? Екі қыстырғыш. Жылан Түйме ойыны «Жылан» Балалар жыланның бейнесіне түрлі түсті және өлшемдегі түймелерді бірдей түсті және өлшемдегі желімделген шеңберлермен орналастырады.

Бегемот Балалар бегемоттың сопақ денесін фонда басын, аяқтарын және бұтасын жапсырады.

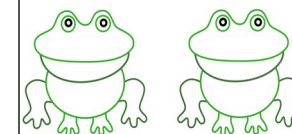
арыстан «Арыстан жалы» киім қыстырғышымен ойыны Балалар арыстанның басына киім қыстырғыштарын бекітіп, жал жасайды. Құрылыс «Құс аулау» Балалар жануарлардың мүсіні үшін торлардан құс үйін жасайды. «Ненің көлеңкесі?» дидактикалық ойыны. Көлеңкені тауып, оның үстіне түрлі-түсті суретті сал. Суретте

мөлшердегі тастарды алыңыз. «Бақаны» модельдеу Жасыл пластилиннен балалар кішкентай домалақты бақа қалпына келтіреді және оларды бақаның бейнесіне қарай басады.

«Екі бақа» әнін сахналау Балалар бақа сияқты еңкейеді, содан кейін скрипкада ойнауға еліктейді, содан кейін би қимылдарын жасайды.

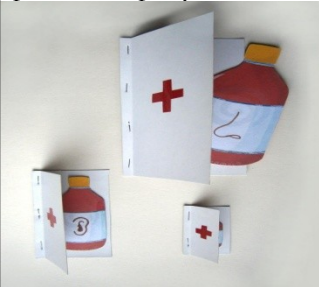
Дид ойын: «Ұзын көпір» құрылысы – Көлге көпір салуға осы бір жолақ жеткілікті ме? Жоқ, жолақ тым қысқа. Бірақ бірнеше барлардан көпірді қалай салу керек?

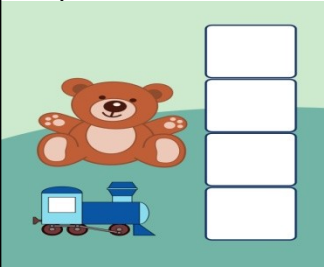
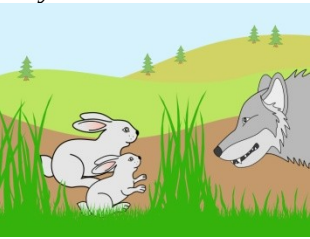
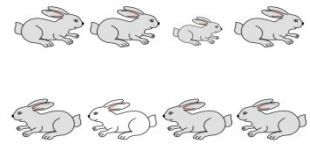
«Бақа» түйме ойыны - Түймелерді қолайлы түс пен өлшемдегі шеңберлерге орналастыру.

Дид ойын: «Көлдегі бақа»

Балалар көк тұзды қамырдан торт жасайды. Жиектеріне

жсалаушаларға таяқтарды тігінен қояды. Таяқшаларыңызды қойып, қарындаштарыңызды алыңыз. Енді жсалаушаларға таяқшаларды салайық. «Суреттегі геометриялық пішіндерді тап» дидактикалық ойыны. Мына әдемі суретке қараңызшы, кейбір фигуралар қашып кетті. -Міне, сендерде үшбұрыш, шеңбер, шаршы, тіктөртбұрыш бар және осы фигураларды суреттегі орындарына қайтарыңдар. «Терезенің сыртындағы түнді» модельдеу -Түн келді. Аспанда ай пайда болды. -Ал жұлдыздарды өзіміз жсасаймыз. Пластелин бөліктерін үзіп, түнгі аспанға жсағып, саусағыңызбен басыңыз. Дид ойын: «Жармадан	жсазылып кетті, оларға енді дәрі қажет емес, дәрі-дәрмек салынған банкаларды алып тастайық. Неше банканы санаңыз? Үш банка. Банкілер бірдей деп айта аламыз ба? Жоқ, банкалар әртүрлі. Ең үлкен, орташа, ең кішкентай банканы көрсетіңіз. Сіз қалай ойлайсыз, көзге арналған дәрі қай банкада? Орташа банкада. Қандай бөтелке мұрынға арналған дәрі? Үлкен банкіде.. Енді дәрі-дәрмектің банкаларын тиісті мөлшердегі шкафтарға орналастырыңыз. Түйме ойыны «Дәрумендер тарату» - Витамин түймелерін сәйкес түс пен өлшемдегі шеңберлерге орналастыру. Дәрігер Айболит барлық балаларға көкөністер мен жемістерді жсеуге кеңес береді, өйткені олар өте	Қырыққабатты еземіз. («Менікі» қырыққабатты ұстайды) Қим ойын: «Қояндар мен түлкілер» Дидактикалық ойын «Қоянды түлгіден жсасыр» - Қоян келе жатыр еді, кенет түлкіні көрді. Не істеу керек, тез жсасыру керек. Жақын жерде ағаштар өсіп тұр. Қандай ағаштың артына жсасырыну керек. түлкі байқамай ма? Қоянға шыршаны таңдауға көмектесіңіз, оның артында ол көрінбейді. Бояулармен сурет салу «Қоянды қасқырдан жсасыру» - Орманда қоянның жсауы көп: үкі көктен шабуыл жсасауға ұмтылады, жерде түлкі мен қасқыр қоянды қуады. Сондықтан бұл қояндар қасқырдан жсасырынып жүр. қояндарға көмектесейік - қояндар оның артында көрінбеуі үшін қалың шөпті салайық, сонда қасқыр оларды байқамайды. Щеткаларды алып, алдымен суга батырыңыз, содан кейін су тамшыларын шайқаңыз және жсасыл бояуға батырыңыз. Бояу щеткасымен жоғарыдан төменге шөп шашақтарын	қандай жануарлар бейнеленген? Біз хайуанаттар бағынана не көрдік? Сұрақ –жауап Балаларды мадақтау. Музыка Тақырыбы: Алтын күз Музыка жетекшісі балаларды қарсы алады, амандасады: - Сәлеметсіңдер ме, балалар! (до, ре, ми, фа, соль, соль, ля, ля, соль) Ән тыңдау: «Тамшылар» (М.Жәутіков). Балаларды шеңбер бойымен жүргізіп, жеңіл би ырғақтарына жаттықтырады, үйретеді. Би элементтеріне, өз орындарына тұруды қалыптастырады. Музыка тыңдау: «Күз» жаттығуын айтып, дауыс ырғағын дайындайды. Ән үйрену: «Бұл қай кезде болады? Күз» (Б.Ерзакович,	жсасыл шөп жабыстырылған - ортаға қамыс, су лалагүлдері орналастырылған. Ішіне малтатас басылып, үстіне бақа отырғызылады. «Ква-ква» музыкалық-ритмикалық жаттығуы Балалар музыка әуеніне билеу. Балаларды мадақтау.
--	--	---	---	---

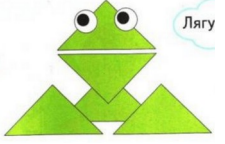
ойыншықтарды тап» Жарма толтырылған ыдыстан балалар кішкентай ойыншықтарды қазып алады. Дидактикалық ойын «Текше мұнарасын тұрғызу» - шаршы текшелерден мұнара тұрғызу. Әр текшенің түсін атаңыз. «Ойыншықтарды орнына қой» эстафетасы Балалар бөлменің бір шетінен екінші шетіне бірінен соң бірі жүгіреді, ойыншықты алып, оралып, сандыққа салады. Балаларды мадақтау. Денешынықтыру Кіріспе бөлім. -сапқа тұрғызу -сәлемдесу Сапқа тұру, қалыпты және туралануды тексеру; бағанда бір-бірлеп қалпына келтіру, жүру; педагогтың белгісі бойынша, екіге бағанаға айналдыру. Колоннада екі-екіден жүру, шашыраңқы бағытта жүгіру, шашыраңқы жүріс, бағанда кезек-кезек жүру, 1 мин-ге дейін орташа қарқынмен жүгіру.	пайдалы. Оларда көптеген дәрумендер бар. Дид ойын:«Көлеңкесін тап» Балалар өздерінің қара көлеңкелерге (қызанақ, қияр, алма, алмұрт, сәбіз, қырыққабат, банан, апельсин) түрлі-түсті силуэт суреттерін салады. Дидактикалық ойын «Ол қандай фигураға ұқсайды» - Жемістер мен көкөністерді сәйкес пішіндегі ыдыстарға бөліңіз. (Қияр – сопақ, сәбіз – үшбұрыш, алма – шеңбер, тіктөртбұрыш – ананас) «Маймылдарды тамақтандыру» дидактикалық ойыны Маймылдардың табақшаларына қанша маймыл болса, сонша банан салыңыз. Айбоитпен қоштасу. Балаларды мадақтау. Қазақ тілі Тақырыбы:Мен қандаймын? Ұйымдастыру кезеңі. Шаттық шеңбері Бақшамызға барғанда, Жолыққан бар жандарға, «Қайырлы таң!»- деймін мен. Күндіз де елді елеймін: «Қайырлы күн!»- тілеймін. Ой қозғау. Балалар қазір жылдың қай мезгілі? Күз мезгілінде ауа райында қандай өзгерістер болады? Тақтадағы суретпен жұмыс	салуды Дидактикалық ойын «Басқаларға ұқсамайтын қоянды тап» - Мына қояндарға мұқият қарап, басқаларға ұқсамайтынын көрсет. Оның басқалардан айырмашылығы қандай? Барлық қояндар үлкен, бірақ ол кішкентай. Ал мына суретте қандай қоян басқалардан ерекшеленеді? Қояндардың бәрі сұр, біреуі ақ. Саусақпен сурет салу: «Аяқ ізі» Жарма қосылған науаларда балалар бір уақытта науаның бүкіл жазықтығы бойынша қозғала отырып, екі саусақтың іздерін қалдырады. Балаларды мадақтау. Денешынықтыру Кіріспе бөлім. -сапқа тұрғызу	Ш.Ахметов Би: «Кел, билейік» (Б.Байқадамов,М.Әлімбаев). Би қимылдарын көрсетіп, үйретеді (би үлгіде көрсетілген). Балаларға интерактивті тақта, ширма арқылы би түрлерін көрсетеді: вальс,полька, марш, қазақ биін. Опера және балет театрының бейне таспасынан үзінділерді тыңдайды, көреді. Жанр түрлерін қайталап айтқызады, үйретеді. Балаларға музыканың әртүрлі бояулардан жасалатынын түсіндіреді. Жоғары және төмен дыбыстар – көтеріңкі және баяу қимылдарды сипаттайды. Балалардың қолына түрлі -түсті желпуіштер таратады. Өте баяу музыка – сарытүс.Баяудан бірте-бірте көтеріледі - ақшыл жасыл. Көтеріңкі - жасыл Жоғары дыбыс - қызыл. Оң қолымен музыкадыбыстарын төмен,орташа, көтеріңкі көрсетіп, тыңдайды (жаттығу үлгіде көрсетілген). Балаларға күз мезгілінің түстерін, құбылысын түсіндіреді.	
---	---	---	--	--

	Негізгі бөлім. Жалпы дамыту жаттығулары сылдырмақпен Б. қ.: «Оң-сол » 1. Аяқтары алшақ , қолдары белде. басты оң иыққа қисайту иықты көтермеу керек , басты солға қисайтып қайталау. (5-брет қайталау) Б. қ.: «Шеңбер» 2. Аяқтары алшақ , қолдары иықта. 1-4 қолымызды шеңбер бойынша алдыға қарай айналдырамыз. 5-8 – қолымызды шеңбер бойынша артқа қарай айналдырамыз. / 5 рет қайталау/ Б. қ.: «Бұйрықты орында» 3. Аяқтары алшақ , қолдарымыз басымызда. 1- оң жаққа еңкею, 2- б.қ. 3 – сол жаққа еңкею, 4- қолымызды алдыға созып, отырамыз. 5 – б.қ. /5-6 рет қайталау/ Б. қ.: «Шам жағу » 4. Аяқтары алшақ , қолдарымыз жанда. 1- қолымыз басымызда, 2- қолымыз жоғары, оң аяғымызды артқа қойып, өкшемізді көтереміз, бүгеміз. 3- оң аяғымызды қоямыз, қолымыз басымызда. 4- б.қ. Сол аяқпен де дәл солай қайталау. / 5-6 рет қайталау/ Б. қ.: «Құлын» 5. Аяқтарды біріктіріп ұстау, орында тұрып, қолды шынтаққа дейін бүгіп, тізені барынша биік көтере жүгіру . Б. қ.: «Бұршақтар» 6. Аяқтарды біріктіріп ұстау,	Балалар бұл суретте не көріп тұрмыз?(Дене мүшелерін) Сұрақ –жауап Өлең оқу «Не үшін керек» Екі құлақ не үшін керек? Жақсы сөзді есту үшін. Екі көзін не үшін керек? Жақсыларды көру үшін. Екі қолын не үшін керек? Еңбек ету үшін керек? Еңбек ету үшін керек Екі аяқ не үшін керек? Отаңына қызмет ету үшін керек. Ой қозғау. Сұрақтар қою. Құлақ не үшін керек екен? Көз не үшін керек? Қол не үшін керек? Аяқ не үшін керек? Ойын «Өз досыңды таны» Балалар досының шашыңның түсі, көзі, мұрын пішіні, бойы, түсі жағынынан айырмашылықтарын бар екенін айтады. Сергіту сәті: Біз кішкентай баламыз Өсіп, өніп толамыз Күнге қарап табынып Көкке қолды созамыз Дидактикалық ойын: «Адам денесін құрастыр.» (бас, мойын, кеуде, оң аяқ және сол аяқ) . алдарыңызда тұрған тарелкадан адам денесінің бөліктерін алып, құрастыру керек. Мадақтау.	-сәлемдесу Сапқа тұру, қалыпты және туралануды тексеру; бағанда бір-бірлеп қалпына келтіру, жүру; педагогтың белгісі бойынша, екіге бағанаға айналдыру. Колоннада екі-екіден жүру, шашыраңқы бағытта жүгіру, шашыраңқы жүріс, бағанда кезек-кезек жүру, 1 мин-ге дейін орташа қарқынмен жүгіру. Негізгі бөлім. Жалпы дамыту жаттығулары сылдырмақпен Б. қ.: «Оң-сол » 1. Аяқтары алшақ , қолдары белде. басты оң иыққа қисайту иықты көтермеу керек , басты солға қисайтып қайталау. (5-брет қайталау) Б. қ.: «Шеңбер» 2. Аяқтары алшақ , қолдары иықта. 1-4 қолымызды шеңбер бойынша алдыға қарай айналдырамыз. 5-8 – қолымызды шеңбер бойынша артқа қарай айналдырамыз. / 5 рет қайталау/ Б. қ.: «Бұйрықты орында» 3. Аяқтары алшақ , қолдарымыз басымызда. 1- оң жаққа еңкею, 2- б.қ. 3 – сол жаққа еңкею, 4- қолымызды алдыға созып, отырамыз. 5 – б.қ. /5-6 рет қайталау/		
--	---	--	---	--	--

	қолдар белде, орында тұрып алға, артқа, оңға, солға секіру . /15-20 секунд/ 4 лектен (колонна)1 саппен шеңбер бойы жүру. Маришпен жүру. Тыныс алу жаттығулары: мұрынмен дем алып, ауыздан демді шығару. Қозғалыстардың негізгі түрлері 1. Гимнастикалық қорынықта жүру бүйірлі қадым, қолдар белде Педагог екі гимнастикалық қорындықты бірі-біріне параллель қояды, олардан 1,5-2 м қашықтықта, 4-5 бауды қояды. Балалар екі бағанға тұрып, ағынды 2. Допты екі қолмен кеудеден лақтыру (баскетбол лақтыру әдісі бойынша), 3 м қашықтықта қатарда тұру. орындайды, алдымен гимнастикалық орындықта жүреді, содан кейін секіреді. Қим ойын: «Құстардың ұшуы» ойыны. Шарты: Залдың бір шетінде балалар - олар құстар. Залдың екінші жағында сіз «ұшуға» болатын көмекші құралдар бар (гимнастикалық орындықтар, текшелер және т.б.) - бұл ағаштар. Педагогтың белгісі бойынша: «Құстар ұшып кетеді!» --- балалар, қолдарын қанаттардай сермеп, бүкіл залды шашыратады; келесі сигналға: «Дауыл!» - төбелерге жүгіріп, сол жерде		Б. қ.: «Шам жағу» 4. Аяқтары алшақ, қолдарымыз жанда. 1-қолымыз басымызда, 2-қолымыз жоғары, оң аяғымызды артқа қойып, өкшемізді көтереміз, бүгеміз. 3- оң аяғымызды қоямыз, қолымыз басымызда. 4- б.қ. Сол аяқпен де дәл солай қайталау. / 5-6 рет қайталау/ Б. қ.: «Құлын» 5. Аяқтарды біріктіріп ұстау, орында тұрып, қолды шынтаққа дейін бүгіп, тізені барынша биік көтере жүгіру . Б. қ.: «Бұршақтар» 6. Аяқтарды біріктіріп ұстау, қолдар белде, орында тұрып алға, артқа, оңға, солға секіру . /15-20 секунд/ 4 лектен (колонна)1 саппен шеңбер бойы жүру. Маришпен жүру. Тыныс алу жаттығулары: мұрынмен дем алып, ауыздан демді шығару. Қозғалыстардың негізгі түрлері 1. Гимнастикалық қорындықта жүру бүйірлі қадым, қолдар белде Педагог екі гимнастикалық қорындықты бірі-біріне параллель қояды, олардан 1,5-2 м қашықтықта, 4-5 бауды қояды.		
--	--	--	---	--	--

	жасырыңдар. Педагог: «Дауыл тоқтады!» Дегенде, балалар төбедеден түсіп, қайтадан залды айнала шашырайды («құстар ұшуын жалғастырады»). Ойын барысында педагог балаларды міндетті түрде сақтандырады, әсіресе түсу кезінде.		Балалар екі бағанға тұрып, ағынды 2. Допты екі қолмен кеудеден лақтыру (баскетбол лақтыру әдісі бойынша), 3 м қашықтықта қатарда тұру. орындайды, алдымен гимнастикалық орындықта жүреді, содан кейін секіреді. Қим ойын: «Құстардың ұшуы» ойыны. Шарты: Залдың бір шетінде балалар - олар құстар. Залдың екінші жағында сіз «ұшуға» болатын көмекші құралдар бар (гимнастикалық орындықтар, текшелер және т.б.) - бұл ағаштар. Педагогтың белгісі бойынша: «Құстар ұшып кетеді!» --- балалар, қолдарын қанаттардай сермеп, бүкіл залды шашыратады; келесі сигналға: «Дауыл!» - төбелерге жүгіріп, сол жерде жасырыңдар. Педагог: «Дауыл тоқтады!» Дегенде, балалар төбедеден түсіп, қайтадан залды айнала шашырайды («құстар ұшуын жалғастырады»). Ойын барысында педагог балаларды міндетті түрде сақтандырады, әсіресе түсу кезінде.		
--	---	--	--	--	--

Серуенгедайындық	Еңбегі адал жас өрен - мақсаты: өзіне өзі қызмет жасауға тәрбиелеу. Киіну: Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.				
Серуен	Картотека №11 Күнді бақылау.	Картотека №14 ауа- райын бақылау	Картотека №15 Балабақша маңындағы сарғайған шөптерді бақылау.	Картотека №17 «Күз көрінісін бақылау»	Картотека №18 Күзгі жапырақтарды бақылау
	Күз серуен картотекасы бойынша, экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту.				
Серуенненоралу	Үнемді тұтыну. «Суды үнемді тұтыну» - тазалық процедурасын үйрету Қолдарын сабынмен жудыру, өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу «Еңбегі адал жас өрен» - балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.				
Түскіас	Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдалану, шашпай жуыну. Тамақтану алдында мұқият жуынуды қадағалау. Ұқыпты тамақтану және ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру. тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау				
Күндізгіұйқы	Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау. Өз төсек орындарын дайындап жатуды дағдыландыру, үлгере алмаған достарына жәрдемдесу. Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай жасау				
Біртіндеп ұйқыданояту, сауықтырушаралары	№ 3 «Саусақтар амандасады.» массаж жасаймыз –«қолды жуамыз». - «Қайырлы күн, көздерім!» Қабақты сипаймыз. «Оянамыз, құлақтар!» - құлақты сипаймыз, - «Қайырлы таң, қолым!» - алақанды сипаймыз. - «Оянамыз, қолымыз!» - шапалақтаймыз. - «Қайырлы таң, аяғым!» - аяқты сипау. - «Оянамыз, аяғым!» - қаз - қаз басамыз.	№5 "Құстар оянды" - қолдарды жан-жаққа созу, былғау – «құстар қанат қағып жатыр». 2. «Құстар достарын іздеп жатыр» - Оң жаққа, сол жаққа бұрылу, «шип-шип» деп айту. 3. "Құстар көңілденіп жатыр" –қолды шапалақтау	№6. арқамен жатып қолды екі жаққа созу, жсұдырықтарын жсұму, қолдарын алға созып айқастыру, демалу. - арқамен жатып қолдарын бастарына қойып кезекпен сол аяқтарын, он аяқтарын көтеру, екеуін бірге ұстап, жайлап түсіру. - арқамен жатып шынтақтарын тіреп иілу, кеуделерін жоғары көтеру, басты тік ұстау	№7 «Күннің оянуы» - «Міне күн де оянады»- балалар тізе бүгіп отыр, қол төменде. - Биік, биік, биікке - қолдарын жоғары қарай көтереді. - Түнге қарай батады- Балалар тізе бүгіп отырады. басты төменге – жоғарыға – төменге еңкейеді. «Күлімдейді күн» керемет, керемет - алақан соғады	№10 Қайырлы таң, көздерім! (балалар қастарын, көздер сипайды) Қайырлы таң, құлақтарым! (құлақтарын сипау) Қайырлы таң, беттеріміз! (беттерін сипау) Қайырлы таң, қолдарымыз! (қолдарын сипау) Қайырлы таң, аяқтарымыз! (аяқтарын сипау)
	«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет жасауға тәрбиелеу. Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан				
Бесінас	Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдаланып, жуыну ережелерін түсіндіру. Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.				
	Ө.Тұрманжановтың «Туған	Дид ойын: «Кім жылдам? »	Шығармашылық жұмыс.	«Құстың ұясы» әңгіме	Шығармашылық жұмыс.

Балалардың дербес әрекеті(баяу қимылды ойындар, үстелүсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	өлке» өлеңін оқып түсінік беру. Туған өлке Көгінде күн нұрын төккен, Жерінде гүл жұпар сепкен. Неткен сұлу, неткен көркем, Осы менің туған өлкем! Ой қозғау. -Балалар, өлең ұнады ма? Не туралы жазылған? Табиғат туралы түсінік беру. (жер, су, ауа, өсімдіктер, құстар, жануарлар т.б.) -Тірі және өлі табиғат туралы түсіндіру. Сурет бойынша әңгіме құрастыру. Слайд. Көрсету.	Жұмбақ жасыру. Жеміс-жидек жегенім, Балды жақсы көремін. (Аю) 1) Суретпен жұмыс. Сұрақтар ілмегі: -Аю не істеп жатыр? -Аюдың баласын баласын не дейміз -Не үшін аю қыста ұйқыға кетеді? Ой дамыту. Балалар білесіңдер ма, аюлар қысық ұйқы алдында, жақсылап қоректеніп, денесіне май жинап алады. Содан соң ұзақ ұйқыға кетеді! 2) «Қояндар мен көзсектер» суретпен жұмыс. балалармен бірге неліктен қояндардың тонының түсі жазда сұр, қыста ақ болатынын талқылау 3) Жауымнан мен қашқанда, Ағаштарға самғап бағам. Ал қарным ашқанда,	Дид ойын: «Бақаға дос сыйлаймыз» Миға шабул. Жұмбақ жасыру. Сулы жерді мекендеп, Құрлықта да секеңдеп, Шыбын-шіркей аңдиды, Жемге қашан жетем деп. (Бақа) Суретпен жұмыс. Бақа туралы түсінік беру. 2 топқа бөлу. 1-топ. Үшбұрыш пішіндерден бақаны құрастырады. 2-топ. Дөңгелек пішінен бақаны құрастырады. Балалардың жұмыстарын бақылау. Жеке көмек көрсету. Бақа туралы өлеңді жаттау	оқып беру, түсіндіру. Әңгіме желісі бойынша балаларға сұрақ қою Балалар ойнап жүріп нені көрді? Ұяда не бар екен? Балалар не істеді? Балалапанды үйіне алып келгеннен кейін не болды? Әкесінің сөзінен кейін балалар қайтті? Балалардың жасағаны дұрыс па? Балалар не істеу керек еді? Сергіту сәті: Ал, балалар, тұрайық, Алақанды ұрайық. Оңға қарай иіліп, Солға қарай иіліп Бір отырып, бір тұрып, Топқа бөлу. 1-ші топ геометриялық пішіндер арқылы құстарға ұя жаспсырады. 2-ші топ қиылған бөлшектерден белгілі бір құстың суретін құрастырады. 2 топқа жұлдызша беру. Дид ойын: «Құсты ұясына қондыр» Шарты. Балалар жасаған құсты ұяға қондыру.	Дид ойын: «Ормандағы түлкі» Миға шабул. Жұмбақ жасыру. Өзі қу, Жүрген жері айқай-шу. (Түлкі) Тосын сәт. Түлкі келеді. Балалармен амандасады. Көңілсіз. Орманда жалғыз қалған. Көп дос керек екенін айтады. Балалар түлкіге көмектесеміз бе? Топқа бөлу. 1-топ түлкіні конус жасау арқылы жаспсырады. 2-топ түлкіні геометриялық пішіндерден қиып жаспсырады. Көрме ұйымдастыру. Түлкі достары көп болғанына қуанып рахмет айтып қоштасады. Балаларды мадақтау. Денешынықтыру Кіріспе бөлімі: Бірінің артынан бірі сапқа тұру. Денені тік
--	---	---	--	---	---

		Отырып ап жаңғақ шағам . (Тиін) Сұрақтар ілмегі: - Тиін не жинайды? - Тиін жаңғақтар мен шыршаның бүрін қайда алып барады? - Тиін мен оның балалары қайда тұрады? Дид ойын. «Аңдардың қорегін табуға көмектес». Карандашпен сызып көрсету. Музыка Тақырыбы: Алтын күз Музыка жетекшісі балаларды қарсы алады, амандасады: - Сәлеметсіңдер ме, балалар! (до, ре, ми, фа, соль, соль, ля, ля, соль) Ән тыңдау: «Тамшылар» (М. Жәутіков). Балаларды шеңбер бойымен жүргізіп, жеңіл би ырғақтарына жаттықтырады, үйретеді. Би элементтеріне, өзoryндарына тұруды қалыптастырады. Музыка тыңдау: «Күз» жаттығуын айтып, дауыс ырғағын дайындайды. Ән үйрену: «Бұл қай кезде болады? Күз» (Б. Ерзакович, Ш. Ахметов) Би: «Кел, билейік»		ұстау. Шеңбер бойымен аяқты артқа қарай жіберіп, түзу жүгіру . Қол бүйірде, аяқтың сыртымен жүру. Қол бүйірде, аяқтың ішімен жүру. Шеңбер бойымен жай жүру .1 сапқа тұру. Саптан 4 лекке (колонна) тұру. Қолдарын созып, арақашықтықты сақтау. Негізгі бөлім: Жалпы даму жаттығулары Б.қ.: «Маса ұшты» 1. Аяқтар алшақ қойылған, қолдар бүйірде. Мойынды оңнан солға қарай, солдан оңға қарай айналдыру. «з-з-з» деп айту. /6 рет қайталау/ Б. қ.: «Қақпа» 2. Аяқ иық көлемінде, қолдар иық үстінде. 1-шынтақты артқа созу, 2-шынтақты беттестіру. /6 рет қайталау/ Б.қ.: «Шапалақ» 3. Аяқтар алшақ қойылған, қолдар белде. 1-алдыға еңкею, 2-қолдарды шапалақтау. 3- артқа шалқаю, 4-шапалақтау. /6 рет қайталау./ Б. қ.: «Күнге жетемін» 4. Аяқтар алшақ қойылған, қолдар белде. 1-қолымызды екі жаққа
--	--	---	--	--

		(Б.Байқадамов,М.Әлімбаев). Би қимылдарын көрсетіп, үйретеді (би үлгіде көрсетілген). Балаларға интерактивті тақта, ширма арқылы би түрлерін көрсетеді: вальс,полька, марш, қазақ биін. Опера және балет театрының бейне таспасынан үзінділерді тыңдайды, көреді. Жанр түрлерін қайталап айтқызады, үйретеді. Балаларға музыканың әртүрлі бояулардан жасалатынын түсіндіреді. Жоғары және төмен дыбыстар – көтеріңкі және баяу қимылдарды сипаттайды. Балалардың қолына түрлі -түсті желпүйіштер таратады. Өте баяу музыка – сарытүс.Баяудан бірте- бірте көтеріледі - ақшыл жасыл. Көтеріңкі - жасыл Жоғары дыбыс - қызыл. Оң қолымен музыкадыбыстарын төмен,орташа, көтеріңкі көрсетіп, тыңдайды (жаттығу үлгіде көрсетілген). Балаларға күз мезгілінің түстерін, құбылысын түсіндіреді.		созамыз. 2- өкшемізді көтеріп, қолымызды жоғары көтеремізде созыламыз. 3 -б.қ. /6 рет қайталау/ Б.қ.: «Шапалақ» 5. Аяқтарын біріктіру. Қолдар белде. 1- тізені бүгіп отырады, 2- орныныан тұрып шапалақтайды. 3- б.қ. (6 рет қайталау) Б.қ.: «Биші аяқтар» 6. Аяқтарын біріктіру, қолдар белде. 1- оң аяқты жанға созу, 2- б.қ.; 3-сол аяқты жанға созу, 4- б.қ.; /6 рет қайталау./ 4 лектен (колонна)1 саппен шеңбер бойы жүру. Адымдап жүру. Тыныс алу жаттығулары: араның дыбысын салу, мұрынмен дем алып, ауыздан демді шығару. Бастапқы қалыпқа келу. Қозғалыстардың негізгі түрлері. 1. Екі сызық арасында жүру (ені 20 см). Ол бірінен соң бірі үздіксіз түрде екі бағанда жүзеге асырылады. Барлық балалар екі сызықтан өтіп болғаннан кейін жүгіру туралы сигнал беріледі, осылайша 3-4 рет кезекпен. 2. Екі аяғымен секіру, кубқа алға, 3-4 м қашықтыққа қарай
--	--	---	--	---

					жүру.2 рет қайталау. Қим ойын: «Өзіңе жәп ізде» Шарты: Ойын үшін сізге екі түсті орамал қажет (балалар санына сәйкес) (бір түсті орамалдың жартысы, екіншісі қалған). Әр ойыншыға бір орамал беріледі. Педагогтің белгісі бойынша барлық балалар шашырап, залдың (алаңның) бүкіл аумағын алуға тырысады. «Жұпты тап!» Деген сөзге немесе музыкалық шығарманың дыбысының басталуы, бірдей түсті орамалдары бар балалар екі-екіден тұрады. Ойын 2-3 рет қайталаынады. Бағанаға орамалды бір-бірлеп серуендеп кезек-кезек жүру.
Балалармен жеке жұмыс	Картотека № 20 Дид ойын: Кеңістікті бағдарлау. Мақсаты: балаларға ойын арқылы кеңістікті бағдарлай біледі.	Картотека №18 Дид ойын: «Көп және біреу» Ойынның мақсаты: көп және біреу заттардың тең, тең емес топтарын салыстыра алады.	Картотека № 16 Дид ойын: «Айырмашылығын тап» Мақсаты: Балалар екі суреттің немесе заттың айырмашылығын таба біледі; өз ойын айта алады.	Картотека №17 Дид ойын: «Төртінші артық» Ойын шарты: Басқаларына сәйкес келмейтін затты алып тастауды біледі.	Картотека № Дид ойын: «Жол картасын бейнеле» Ойынның мақсаты: жоғары–төмен ұғымдарын түсінеді.
Серуенге дайындық	«Еңбегі адал жас өрен»- өз – өзіне қызмет жасауға үйрету. Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафын таза ұстау және жинау				
Серуен	Картотека №11 Күнді бақылау.	Картотека №14 ауа- райын бақылау	Картотека №15 Балабақша маңындағы сарғайған шөптерді бақылау.	Картотека №17 «Күз көрінісін бақылау»	Картотека №18 Күзгі жапырақтарды бақылау

	<i>Еңбегі адал жас өрен, серуен кезінде еңбек дағдыларын, экологиялық мәдениетті дамыту.</i> Таңғы серуенді бекіту.				
Балалардың үйге қайтуы	<i>Өнегелі-15 минут. Қауіпсіздік ережесі - ата-анамен бала өмірінің қауіпсіздігі туралы әңгіме жүргізу.</i>				
	Ата-аналарға балаларын себепсіз балабақшадан қалдырмауларын ескерту. Баланың бүгінгі жетістігі туралы әңгімелеу. Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы.	Ата-анаға: балаға жиі қазақтың ертегілерін оқып беуге ұсыныс айту. Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.	Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу. Ата-аналарға балалардың жасаған шығармашылық жұмыстарымен таныстыру.	Ата-аналарға балабақшаға төлейтін төлем ақысын уақытылы төлек керек екенін ескерту. Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы.	Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу. Балаланы балабақшаға уақытында әкеулерін ескерту.

Топ: Ересек топ.

Балалардың жасы: 4 жас

Жоспардың құрылу кезеңі : 11.11 – 15.11.2024ж

Күн тәртібінің үлгісі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	Күй күмбірі – күй өнерін балаға тыңдату арқылы, қазақ мәдениетіне тәрбиелеу. Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Өнегелі -15 мин – ата-анаға баланың денсаулығына кеңес беру. «Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу. Ата-аналарға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үст ел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқаәрекеттер	Картотека №8 «Бұнықайкездекиеді?» Ойыншарты: суреттегікіімдердіқаймезгіл декиетіндігінайтқызу.	Картотека № 19 «Гүлдерді күтеміз» Ойын шарты: гүлдерді екіге бөлу,дала гүлдерін газонның қасына іліп,ал бөлме гүлдерін үйдің қасына қою , суреттер бойынша әңгімелету.	Картотека №17 «Әдемі гүл» Ойынның шарты: Гүлдерді түстері бойынша жинау.	Картотека № 27 «Бұл қай мезгіл?» Ойын шарты: күзгі бау- бақшадағы жемістер мен көкіністердің аттарын атап, пішіндерін, түстерін ажыратады.	Картотека №29 «Нан қалай жасалады» Ойын шарты: нанды дастарханға келгенге дейінгі жолын көрсетіп, онда жұмыс істейтін адамдардың еңбегі көрсетіледі.
Әлеуметтік-эмоционалды дағдыларды қалыптастыру картотекасынан					
Таңертенгіжаттығ у	Қазан айының 1- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау				
Таңғыас	Үнемді тұтыну ережелерін түсіндіру. Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қауіпсіздік ережелері- тамақ ішу кезінде, құралдарды пайдалану кезінде қауіпсіздік ережелерін ескерту. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.				
Ұйымдастырылға н іс-әрекетке дайындық	«Балалар кітапханасы»-жобасы аясында.				
	Қуанамыз, біргеміз, Бөлінбейді іргеміз. Аясында достықтың, Бір жүреміз күнде біз!	Қайырлытаң! Ормандар мен далалар. Қайырлытаң! Достасқан бар балалар. Қайырлытаң! Біздің бала бақшамыз. Қайырлытаң! Жора-жолдас, ұл мен қыз!	Қоршаған өмір әлемі, Не деген көркем, әдемі! Сол сұлулықты сақтайық, Мадақтайық, мақтайық!	Қайырлы таң, құсқа, аңға да, Қайырлытаң ,жайдарыжанға да, Қайырлытаңалғаассын, Кешке дейінжалғассын!	Ертетұрыпкүнде мен Тереземдіашамын. Сәлемдеймінкүнге мен Шаттықәнгесаламын.
Білім беру	Экологиялық мәдениетті қалыптастыру –күз мезгілінің қасиеттерін ,кіріктірілген ұйымдастыру.				

ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет.	Қызығушылықты ояту. АҚТ технологиясымен жұмыс Үнтаспадан «Ертегілер елінде» әні ойнайды. Көгілдір экраннан сиқырлы таяқша шығады, таяқша «Мен сиқырлы таяқшамын, менімен ертегілер еліне барғыларың келе ме?» Балалар: Я. Таяқша айналып кетеді. Аюдың дауысы. Тосын сәт. Қонаққа үш аю шығады, амандасады. Үш аю: Сендерге өзіміз туралы ертегіні және ойындарымызды ала келдік. Біз ыдыстарымыз бен жиһаздарымызды шатастырып алдық, соны реттеуге көмектесесіңдер ме? Балалар: Иә, көмектесеміз. Ой қозғау. Ертегі желісін сурет арқылы түсіндіру. -Неліктен үш аю деген? Аюлар қандай? Олардың ыдыстарының көлемі қандай? -Олар қайда өмір сүреді? -Маша аюлардың үйіне қалай барды? -Ол үлкен ыдыстардан неліктен тамақ іше алмады? Жиһаздарының пішіні, көлемі қандай? Топпен жұмыс: Дид ойын: «Жиһаздар мен ыдыстар» 1-топ: Ыдыстарды	Қызығушылықты ояту. Балалар бүгін таңертең поштамды тексердім және пошта жәшігінен ертегі кейіпкерлерінің хаттарын, тіпті бір пакет таптым. Оларда не жазғанын білгілерің келе ме? Онда Мнемоникалық жолдар бойынша сөйлем құрауға жаттығулар жазған. 1.хат: Дид ойын: «Мнемо жолмен сөйлем» Шарты: Мнемокесте арқылы киімдерге сөйлем құрау. Мнемо кесте бойынша әңгіме: Менің ойымша, бұл етік, өйткені олар қоңыр, қара және сұр. Олар былғарыдан жасалған, бұл былғары. Олардың баулары, тілі, өкшесі, табаны бар. Етік. күзде, қысқыда, көктемде киіледі. (қалпақ, көйлек сөйлем құрау. 2-ші хат: Дид ойын: «Түрлі – түсті қалпақ» Білмесбекке достары көптеген түрлі-түсті қалпақ сыйлады. Оның достары қандай қалпақ сыйлады? Балалар Білмесбекке кім қандай қалпақ бергені туралы мнемоникалық жолдар бойынша сөйлемдер құрайды: Білмесбекке көк қалпақ сыйлады, т.б. Осылайша Білмесбек тек көк қалпақ киіп жүрді, ал	Қоршаған орта Тосын сәт. Аудио дыбыс. Күзгі орманнан хабарлама. Құрметті балалар! Мен орманшы атаймын. Күз келіп ормандағы барлық жануарлар қысқа дайындалып жатыр. Сол үшін аңдарға үлкен көмек керек боп тұр. Мен жалғыз өзім үлгере алмай жатырмын. Көмекке келесіңдер ме? Балалар Күзгі орманға саяхатқа барамыз ба? Ендеше мына әнді айтып саяхатқа барайық Музыка. «Саңырауқұлақ тереміз» (Г. Абдрахманова) әніүйретіледі. Би: «Кел, билейік» (Б.Байқадамов, М.Әлімбаев). Орманға келу. Тиінге кездесу. Тиін ағаш басында өте көңілсіз. Тақпақ айту. Көркем әдебиет. Кәдірбек Құныпияұлы Ақ тиін-ау, ақ тиін! Сауысқаннан сақ тиін, Жылы ұяңда жат, тиін, Жаңғағыңды шақ, тиін. Тиін көңілденіп балаларға саңырауқұлақ жинап беруін өтінеді. Дид ойын: «Саңырауқұлақтар әлемі» Саңырауқұлақ туралы түсіндіру. Дайын салынған саңырауқұлақтарды	Суреттер бұрышы, суреттер қарау. Тосын сәт. Аудио дыбыс. Телефон шырылдау. Құрметті балалар мен Орманшы атаймын. Күз келіп, күн суыта бастады. Сендерге қыс мезгілі болғанда орманға келу қиын болады. Мен сендерді орманымға серуендеп келуге қонаққа шақырамын. Шапалақ әдісі, қуану. Балалар бүгін бізде ерекше қызықты күн болады. Неге екенін білесіңдер ма? Өйткені біз орманға шақыру қағазын алдық. Ой дамыту. Орман дегенде көз алдарыңа не елестейді? «Орман дегеніміз неше түрлі ағаштар өсетін жер Бұл жерде әртүрлі жабайы аңдар мекендейді, саңырауқұлақтар мен жидектер өседі. Орманда күн сәулесі аз, өйткені онда көптеген ағаштар өседі. Орман туралы мақал-мәтелдер білесіңдер ме? «Орман-байлық пен сұлулық, ормандарыңды күт» -«Табиғаттың жсауы – орманды қорғамаған адам» -«Көп орманды құртпа, аз орманды күт» -Ал орманның иесі кім? - Орманшы. Жарайсыңдар, бірақ орманға барар алдында нені есте сақтауымыз керек? -Дұрыс, ормандағы тәртіп	Қызығушылықты ояту. Балалар бүгін мен сендерді табиғатпен, оның сырларымен, тосын сыйларымен кездесуге шақырғым келіп отыр. Ой дамыту Табиғат бізге жылдың қай мезгілінде де өзінің кереметін үйретеді. Құстар ән айтуды үйретеді. Егістік пен бақшадағы аралар бізге еңбек етуді үйретеді. Қар тазалыққа, күн мейірімділікке үйретеді. Барлық орман тұрғындары берік достыққа үйретеді. Жыл бойы табиғаттан көп нәрсені үйрену керек. Бізді алда не күтіп тұрғаны және бүгінгі табиғат бізге не үйрететіні сендерді қызықтырады ма? Балалар: Иә, бізді қатты қызықтырады. Ендеше серуенге шығамыз. Ауа райын бақылау Балалар көңіл күйлерің қалай? (балалардың жасауаптары) Ой қозғау. Ал ауа райы қандай, бірге анықтап көрейік. Аспанға қарайықшы. Біз күн сәулесінен ләззат аламыз ба?
--	---	--	---	--	---

	жапсыру. 2-топ: Жуһаздарды құрастыру. 3-топ: Трафарет арқылы аюларды бояу. Ертегіні сахналау: «Үш аю» Аюлармен жаттығу жасау. Тосын сәт Үнтаспадан «Ертегілер елінде» әнінің жалғасы ойнайды. Ой балалар бізге тағы қандай ертегі келе жатыр екен. Экраннан. Сәлеметсіздер ме балалар. Мен Ертегі ханшайымымын. Менің ертегідегі досым, ертегі құсын жоғалтып алдым. Оны таба алмай жүрмін. Маған көмек керек. Балалар ханшайымға көмектесеміз бе? Ой дамыту. –Ертегі құсы қандай болады? –Олардың түсі неге құбылып тұрады? Сергіту сәті: Ал, балалар, тұрайық Алақанды соғайық. Бір отырып, бір тұрып Біз тынығып алайық. Үлгі көрсету түсіндіру. Дәстүрден тыс әдіс – тәсілдер арқылы сурет салу және мүсіндеу. Дид ойын: «Біз суретшіміз» Топқа бөліну. 1-топ: Трафарет арқылы мақта таяқшасымен ертегі құсын бояу. 2-Топ: Дайын картонға	қалғандары жай ғана бөлмеде шашылып жатты. Бір күні ол барлық қалпақтарды жинауға бел буды, бірақ ол жинай алмады. Қане көмектесеміз бе?. Дид ойын: «Қалпақтарды жинаймыз» Суретке қарап, бөлмедегі барлық қалпақтарды тауып, сөйлемдер құрау. «Қызыл қалпақ үстелдің астында. Ол үстелдің астынан қызыл қалпақ алды» Жасыл қалпақ жоғарыда әлулә тұр. Сары қалпақ шкафтың оңжағында тұр..... 3-ші хатты ашу. Дид ойын: «Тігінші кірпінің хаты» –Келесі хат бізге тігінші кірпіден келді. Ол орман адамдарына киім тігуге шешім қабылдады. Кірпінің кімге қандай киім тіккенін білгілерің келе ме? Кірпі тиінге жейде юбка тігіп берді. Кірпі тиінге қандай юбка тіккен? Киімдерді сипаттау, әңгіме құрастыру 4-ші хат Машадан келген. Шарты: Жағдаяттар бойынша ойлану.. • Жазда түкті қалпақ кисеңіз не болады? • Қыста шорт пен футболка киіп жүрсеңіз не болады? • Жаңбырда тәпішке киіп алсаңыз не болады?	бояу. Тиінмен қоштасу. Балалар жолмен жүру. «Орман аңдары» 1. «Аю» Қолды белге қойып, (қорбандан) табанды нық басып жүру. 2. «Түлкі» Қолды жанға ұстап, (қуланып) бір сызықпен жүру. 3. «Көжек» Қолды кеуденің алдында иіп, қос аяқпен секіру. 4. «Қасқыр» Баяу жүгіру, жылдам жүгіру. Кірпіге кездесу. Кірпі терісіне тығылып көңілсіз жатыр Қане тақпақ айтып берсек тиін секілді көңілденіп, басын шығаратын шығар. Тақпақ. Көркем әдебиет Қадыр Мырза Әли Жатқан кезде быртыып, Кірпіге сен көр тиіп. Тікірейтіп түрпісін Түрегелер үрпіп. Кірпі басын шығарып балаларға алма жинауға көмек керек екенін айтады. Дид ойын: «Кірпіге көмек» Балаларды топқа бөлу. Қызыл алма Сары алма Жасыл алма 1-топ: Кірпіге қызыл алма жапсыру 2-топ: Кірпіге сары алма мүсіндеу 3-топ: Қиылған суреттерден	ережесі. Орман ережесі –Ағаш бұтақтарын сындырмаймыз –Біз гүлдерді жұлмаймыз, бірақ оларға сүйсінеміз. –Біз бейтаныс жидектер мен саңырауқұлақтарды термейміз және оларды тамырымен жұлмаймыз. Біз шу шығара алмаймыз, жануарларды ренжітп қалады. Қызығушылықты ояту. Балалар менің телефоныма Орманшы атай орманға кіретін сиқырлы сөздер жіберіпті Балалар сендер біздің орманға тек сиқырлы түрде кіре аласыңдар, мен оны сендерге жібердім. Сиқырлы сөздерді айтайық : Бір, екі, үш иілу Бір, екі, үш айналу Бір, екі, үш секіру Ал сен ормандасың. Ғажайып сәт Ой балалар мынау орманшы атайдың кофе ішетін үселі. Көрдiңдер ме ыдыстарымен кофе тұр. Үстелiн дастарханмен жауып қойған. Мына жерге 1,2,3 сандарымен жазылған үш конверт тастап кетiптi. –Қай конверттi бiрiншi ашқанымыз дұрыс деп ойлайсыңдар? Балалар: 1 санымен Тапсырма: ағаштарымыздың өсуі мен тіршілігіне не қажет? АҚТ технол жұмыс. Балалар ағаштар өсу үшін не	Бүгін жел соғып тұр ма? Оны қайдан білдік? Түсіндірме жұмыс: Аспанда бұлттар қалқып жүр, әрқайсысы бізге біртүрлі болып көрінуі мүмкін. Күн жиі бұлттардың артына тығылып, тығылмақ ойнағандай болады. Күн бізден жасырынғандықтан, сыртта салқын. Жел ағаштардың бұтақтарын шайқайды, жапырақтары түседі. Тәрбиеші: Бұл қандай мезгіл екенін еске түсірейікші? Көк майсалы көрікті Алқаптағы көп егін Бұл күндері киіпті Сары жібек көйлегін. Жел тынымсыз гүлдеп, Болып кетті тым бұзық. Шуылдайды тал, терек, Жапырағын жұлғызып. Мына өлең жолдары қандай мезгілді бейнелеп тұр? Күз мезгілі несімен ұнайды ? Біз ауладағы ағаштарға назар аударайық. Оларға не болады? Балалар: ағаштардағы жапырақтардың түсі өзгерді (сары түсті). Жапырақтары ағаштардан түсіп жатыр. Тәрбиеші : Балалар , қалай
--	--	--	---	--	--

	салынған құстың үстінен ермексазды жағу. Балалардың жұмысына бақылау жасау. Балаларды мадақтау Ханшайымға суретке түсіріп жіберу. Денешынықтыру Кіріспе бөлімі: Бірінің артынан бірі сапқа тұру. Денені тік ұстау. Шеңбер бойымен аяқты артқа қарай жіберіп, түзу жүгіру . Қол бүйірде, аяқтың сыртымен жүру. Қол бүйірде, аяқтың ішімен жүру. Шеңбер бойымен жай жүру .1 сапқа тұру. Саптан 4 лекке (колонна) тұру. Қолдарын созып, арақашықтықты сақтау. Негізгі бөлім: Жалпы даму жаттығулары Б.қ.: «Маса ұшты» 1. Аяқтар алшақ қойылған, қолдар бүйірде. Мойынды оңнан солға қарай, солдан оңға қарай айналдыру. «3-3-3» деп айту. /6 рет қайталау/ Б. қ.: «Қақпа» 2. Аяқ иық көлемінде, қолдар иық үстінде. 1- шынтақты артқа созу, 2- шынтақты беттестіру. /6 рет қайталау/ Б.қ.: «Шапалақ» 3. Аяқтар алшақ қойылған, қолдар белде. 1- алдыға	• Ыстықта панаманы кимесеңіз не болады? • Желді ауа райында бас киімсіз жүрсеңіз не болады? • Егер сіз суықта қолғапсыз жүрсеңіз не болады? Сергіту жаттығуы. Таңертең ерте тұрамын, Беті қолды жуамын. Апам берген киімді, Өзім киіп аламын. Кешке үйге келгенде, Бәрін жинап қоямын. Пакеттен шыққан тапсырма. Аюдың кофтасын боя Тиіннің юбкасын жапсыру Білмесбектің қалпағын мүсіндеу Машаға тігін машинасын құрастыр. Балалардың жұмысын көрмеге апару, суретке түсіру, балалаларды мадақтау. Қазақ тілі Тақырыбы: «Дұрыс тамақтану.Дәрумендер» Ұйымдастыру кезеңі. Шаттық шеңбер. Денсаулық — ол күлуің, Көңіл — күйің жадырай, Денсаулық — ол жүруің, Ешбір жерің ауырмай. Балалар қазір жылдың қай мезгілі? Күз мезгілі неше ай болады? Күз мезгілінде қандай ерекшеліктер болады? Күз мезгілінде ауа –райы	кірпіге жасыл алма құрастырып жинау. Кірпімен қоштасу. Сергіту сәті Шарты: көкөніс атын естісе отырады, жеміс атын естісе қолдарын жоғары көтереді. Математика Аңдарға кездесу. Аудио дыбыс. Табиғаттың дауысы Түлкіге кездесу. Құрметті балалар біздің аңдарға Арыстан тапсырма беріпті соған көмек керек. Балалар көмектесеміз бе? Орманда үлкен жарыс болып, аң патшасы арыстан аңдарға бұйрық берді. 1-тапсырма: Дид ойын: «Оң, сол» Алма ағашының оң жағына кірпі, сол жағына түлкі тұрсын депті. Оң жақ және сол жақты білмей тұрмыз. 2-тапсырма: Дид ойын: «Алма жинау» Арыстан алма ағашында тұрған алманы жинап әкелуге, керік пен қоянды жұмсады. Қайсысы алманы тез жинайды, неліктен? Алма қайда өсіп тұр? Сөйлемді дамыту. Балалардың білімін нығайту. Тақпақ оқу. Қарашы күз келді, күз келді Жапырақ жауыпты іздерді. Құс біткен керуен тізеді,	қажет? Күн, су, ауа. Күн – жарық көзі.Ағаш жарықсыз өмір сүре алмайды. Ол суретші сияқты жапырақтарды жасылға бояйды. Олардың құрамында ағашқа арналған арнайы «тамақ» бар (жапырақты жасыл ететін хлорофилл дәндері) . Кейбір ағаштар жарық жерлерді жақсы көреді (қарағай, балқарағай, басқалары) көлеңкеде өседі.Күзде күндізгі сағат қысқарған кезде, ағаштар сигнал алады - қысқа дайындалу керек.Күн – жылу көзі. Ағаштардың кейбіреулері суыққа шыдаса, басқалары тек жылы жерде өмір сүре алады. Қыста өте қатты аяз болса, өсімдік өліп, қатып қалуы мүмкін. Жапырақтардың пайда болуының басталуы жылудың мөлшеріне байланысты. -Ағаштар да адамдар сияқты су ішеді. Кейбір ағаштар көп ылғалды қажет етеді , ал басқалары аз мөлшерде сумен өмір сүреді. Ағаш суды жаңбырдан алады , жаңбырдан басқа жауын-шашын түрлері бар : қар, шық, қырау, бұршақ. Қар - тамырларды жылы тон сияқты жауып, қатудан сақтайды. Көктемде қар еріген кезде ағаш еріген сумен қоректенеді . - Ағаштар да адамдар сияқты тыныс алуды қажет етеді. Біз сияқты өсімдіктерге таза ауа қажет. Олар кірден өледі . Сонымен қатар, ағаштардың	ойлайсыңдар, жел ағаштан жапырақтардың түсуіне көмектесе ме? Тексерейік. «Жел» тыныс алу жаттығуы Жеңіл желдеткіш соғып жатыр - фф Жапырақты осылай шайқайды – ффф (тыныш, еркін дем шығару) Қатты жел соғып тұр ... Жапырақты осылай шайқайды - ффффф... жапырақтың түсуі Баланың алақанына жапырақтар қойып, оны үрлету. Жаттығу кезінде балаға жапырақтың желмен ұшып түсуі туралы мәлімет береу. Тәрбиеші: Балалар сендер кішкентай ғалым болғыларың келе ме? Танымдық және зерттеушілік әрекеттер. Тәжірибе №1 -Жасыл жапырақты алып, екіге бүктелген ақ матаның ішіне салыңыз. Енді ағаш текшеге жапырақты мата арқылы қатты соғамыз. Тәжірибе барысында не көрдік ? (Матада жасыл дақтар пайда болды) Жапырақтағы бұл жасыл сұйықтық хлорофилл деп аталады және оны жасыл түске бояйды.
--	---	---	--	---	---

	еңкею, 2- қолдарды шапалақтау. 3- артқа шалқаю, 4- шапалақтау . /6 рет қайталау./ Б. қ.: «Күнге жетемін» 4. Аяқтар алшақ қойылған, қолдар белде. 1- қолымызды екі жаққа созамыз. 2- өкшемізді көтеріп, қолымызды жоғары көтеремізде созыламыз. 3 -б.қ. /6 рет қайталау/ Б.қ.: «Шапалақ» 5. Аяқтарын біріктіру. Қолдар белде. 1- тізені бүгіп отырады, 2- орныныан тұрып шапалақтайды. 3- б.қ. (6 рет қайталау) Б.қ.: «Биші аяқтар» 6. Аяқтарын біріктіру, қолдар белде. 1- оң аяқты жанға созу, 2- б.қ.; 3-сол аяқты жанға созу, 4- б.қ.; /6 рет қайталау./ 4 лектен (колонна)1 саппен шеңбер бойы жүру. Адымдап жүру. Тыныс алу жаттығулары: араның дыбысын салу, мұрынмен дем алып, ауыздан демді шығару. Бастапқы қалыпқа келу. Қозғалыстардың негізгі түрлері. 1. Екі сызық арасында жүру (ені 20 см). Ол бірінен соң бірі үздіксіз түрде екі бағанда жүзеге асырылады. Барлық балалар екі сызықтан өтіп болғаннан кейін жүгіру туралы сигнал беріледі, осылайша 3-4 рет	қандай ? Ал, бүгін күн қандай? Жарайсыңдар. Қызығушылықтарын ояту. Сиқырлы сандық көрсету. Кәне бәріміз ашып көрейікші.Ой ашылмайды ғой ? Жұмбақ шешіп көріңдер. Сол кезде сандық ашылар. Бұйра шашы желменен ойнап тұрады, Қызыл мұрны жерге бойлап тұрады. (Сәбіз). Қалың киімді ұнатады, Шешіндірсең жылатады. (Пияз). Аласа талда алуан алма, Ал қызыл болмай аузыңа салма (Қызанақ). Сырты тәтті, іші тәтті Ортасы сүйек қатты (өрік) Сандық ішінен жемістер мен көкөністерді көрсету. Назарларын бейне тақтаға аудару. Ой қозғау. Сұрақтар қою. Сергіту сәті: Саусақтарға қараңдар, Бұл кішкентай балалар. Көңілденіп күледі Жаттығуды енді сен, Бірге жаса менімен. Аман, сау боп ағзамыз, Түзу болды арқамыз. Досымызға қарайық, Күлімсіреп алайық. Ой дамыту. Жемістер мен көкөністерде көптеген дәрумендер бар. Олардың біздің деңсаулығымызға пайдасы	Қара бұлт қабағын түйеді Сұрақ жасау. -Күз мезгілінде табиғатта қандай өзгерістер болады? -Күзде жапырақтардың түсі қандай болады? -Құстар қай жаққа ұшып кетеді? Денешынықтыру Кіріспе бөлім. -сапқа тұрғызу -сәлемдесу Сапқа тұру, қалып-күйді және туралануды тексеру, бағанда бір-бірлеп қалпына келтіру; бағанда бір-бірден жүру; сигналға: «Бұрыл!» - балалар екінші жағына бұрылып, жүре береді; бір-бірінен 70-80 см қашықтықта төселген итангаларды басып өтіп жүгіру. Жүру және жүгіру кезектесіп жүзеге асырылады. Негізгі бөлім. Б.қ.: «Келісу» 1. Аяқтары иық мөлшерінде. Қолдары артта. Басты жоғары-төмен бұру, «иә-иә» сөзін айту. /5-6 рет қайталау/ Б.қ.: «Робот» 2. Аяқтары алшақ қойылған, қолдары жанда. Қолдарын алдыға –артқа сермеу және аяқтарын түзу ұстап бір орында жүру. /5-6 рет қайталау. / Б.қ.: «Қақпа » 3. Аяқтар алшақ қойылған,	өзі ауаны тазартады . -Жел – өсімдіктердің тозаңын тасымалдайды.Шырша, қарағай, сонымен қатар тұқым таратады -Құстар - әртүрлі ағаштардың өмірінде әртүрлі рөл атқарады . Құстар жемістерді жеп, тұқым таратады, ағашта мекендейтін жәндіктермен қоректенеді . -Аралар, көбелектер және басқа да жәндіктер гүлдерден шырын - шырын ішеді және оларды тозаңдандырады. -жауын құрттары топырақты қопсытып, өсімдіктің дамуына қолайлы етеді. Дид ойын: «Ағаш өсіру» Шарты: Ағаш өсу үшін керек заттарды орналастыру. Балаларды топқа бөлу. 1-топ: А3 форматта салынған ағаш суретін құрастыру. 2-топ: Салынған А3 форматта ағаш макетіне Күн суретін жапсыру. 3-топ: Ағашқа ағып жатқан суды бояу. 4-топ:Құс мүсіндеу. Тыныс алу жаттығуы: Ауамен демаламыз 2-тапсырма Қайың мен көктеректің айырмашылығы неде? - Олардың діңінің түсі әртүрлі. Қайыңның ақ діңі қара жолақтары бар, ал көктеректің сұр-жасыл діңі бар. – Қайыңның ақ діңін бір сөзбен	Тәрбиеші: Балалар , жапырақ неден жасыл болады? Балалар: Күз келіп, күн суытып, күннің жылуы азайған кезде жапырақтардағы хлорофилл мөлшері бірте-бірте азайып, толығымен жойылып кетеді. Тәрбиеші: енді түсіндік бе, неліктен жапырақ сарғайады? Тәрбиеші: Қараңдаршы, біздің аяғымыздың астында қанша жапырақ бар! Олардың үстімен жүрміз. Сендер иіс сездіңдер ме? Балалар: Иә, жапырақтардың иісі бар. Тәрбиеші:Не естіп тұрсыңдар? Балалар: Жапырақтардың сыбдырын естиміз . Тәрбиеші: Қалай ойлайсыңдар, неге жапырақтар сыбдырлайды? Балалар: Өйткені олар құрғақ. Дид ойын: «Күзгі жапырақтар әлемі» Сурет салу. Шарты: Жапырақтарға сары бояу жағып қағаз бетіне бастыру. №2-тәжірибе: Тәрбиеші: Серуенде ағаштардан жапырақтардың әр түрлі түсетінін байқадыңдар
--	--	--	--	---	---

	кезекпен. 2. Екі аяғымен секіру, кубқа алға, 3-4 м қашықтыққа қарай жүру. 2 рет қайталау. Қим ойын: «Өзіңе жұп ізде» Шарты: Ойын үшін сізге екі түсті орамал қажет (балалар санына сәйкес) (бір түсті орамалдың жартысы, екіншісі қалған). Әр ойыншыға бір орамал беріледі. Педагогтің белгісі бойынша барлық балалар шашырап, залдың (алаңның) бүкіл аумағын алуға тырысады. «Жұпты тап!» Деген сөзге немесе музыкалық шығарманың дыбысының басталуы, бірдей түсті орамалдары бар балалар екі-екіден тұрады. Ойын 2-3 рет қайталанады. Бағанаға орамалды бір-бірлеп серуендеп кезек-кезек жүру.	өте көп. Дидактикалық ойын «Көкөністер мен жемістерді ажырат» Бірнеше суреттер тастап оның ішінен көкөністер мен жемістерді тауып көрсету	қолдар бүйірде. Белді оңнан - солға, солдан - оңға қарай бұру. /5-6 рет қайталау./ Б. қ.: «Жіп орағыш» 4. Тік тұрады, аяқты сәл бүгіп, қолды тізеге тигізеді, тізені жан - жаққа айналдырады. /6 рет қайталау/ Б.қ.: «Балапан су ішті» 5. Аяқтарын біріктіріп ұстайды. Қолды жанға қойып алақанды жайып, балаланның қанатын жасайды. 1- алдыға еңкейеді, 2- б.қ. 3- алақанды шапалақтайды. 4- б.қ. /5-6 рет қайталау/ Б.қ.: «Бақа» 6. Аяқтары алшақ қойылған, тізені бүгіп, қолды тізе үстіне қойып орнында «бақа» сияқты секіру. 4 лектен (колонна) 1 саппен шеңбер бойы жүру. Еркін жүру. Қолды жанға созып, аяқтың ұшымен жүру. Тыныс алу жаттығулары: шәйнектік дыбысын салу. Терең тыныс алып, демді шығару. Бастапқы қалыпқа келу. Қозғалыстардың негізгі түрлері. 1. Допты бастың арт жағынан екі қолмен бір-біріне лақтыру (10-12 рет). Доп лақтыру үшін балаларды бір-бірінен 3 м қашықтықта екі қатарға тұрғызады. Бір қатардағы	қалай айта аласың? - АК ҚАЙЫҢ. әлемде ақ қабығы бар жалғыз ағаш . - Балалар, қалай ойлайсыңдар, қайың ағаштарында неліктен қара сызықтар бар? - Қайың олар арқылы тыныс алады екен, жасымық деп атайды екен. - Бұл ағаштардың тағы қандай айырмашылығы бар ? - Жапырақтарға назар аудару. Олар бірдей ме? - Әртүрлі. Көктерек жапырағы дөңгелек, жиектері толқынды, ал қайыңның тікенек жапырақтары бар. Бұтақтарды қарастырайық. Оларды ұстап, салыстыру. - Көктерек бұтақтары күшті. Ал қайың бұтақтары жұқа, икемді, нәзік. - Қайыңның самал жел соққанда бұтақтары өріледі. - Жарайды, бізде бір конверт қалды. Қандай нөмірмен? (үш) . Қызық, бұл конвертте не жасырылған? Тапсырма Қылқан жапырақты орманда қандай ағаштар өседі? - Ары қарай жүру керекпіз. Жолда бізді көңілді ету үшін достар туралы ән айтамыз Ал біздің жолымызда – ҚЫЛҚАНДЫ ОРМАН. Неліктен бұлай аталады, -Қылқан жапырақты орманда қарағай, шырша өседі. -Кім шырша мен қарағай туралы жұмбақ біледі?	ма ? Қай жапырақ тез, қайсысы баяу түседі, қай жапырақ әдемі айналып тұрғанын білу үшін тәжірибе жүргізейік . Мұны істеу үшін әртүрлі өлшемдегі жапырақтарды алайық , қолымызды жоғары көтеріп, саусақтарымызды бос ұстаймыз. Жапырақ ұшып жатқанда, оның ұшуын мұқият қадағалаймыз. Балалар: Үлкен жапырақтар баяу түседі және айналмайды , Ал, кішкентай жапырақтар тез түседі және көбірек айналады. № 3-тәжірибе. Тәрбиеші: Ал енді балалар біз тағы бір тәжірибе жасаймыз. Біз құрғақ жапырақтарды бассейнге саламыз , жапыраққа жаңбыр жауғандай суарғыштан су құямыз. Біраз уақыттан кейін олармен не болатынын көреміз. Осы арада «Жаңбыр» ойынын ойнайық. Музыка әуенімен Санамақ тапқақтың көмегімен «Жаңбырды» таңдаймыз. Жаңбыр бала киімін киіп, қолына тамшыларды ұстайды. Шеңберде еңкейіп
--	---	---	---	---	---

		балалардың қолында, бір доп. Бастапқы қалып: аяқтар бір-бірінен алшақ, доп бастың артында бүгілген қолдарда, аяқтар тізеде сәл бүгілген. Педагогтің белгісі бойынша бірінші деңгейдегі балалар серіктестеріне доп лақтырады; олар оларды кеудесіне баспастан ұстап алады және қайтадан қайтарады. 2. Кедергілерден өту (гимнастикалық орындық). балалар гимнастикалық орындықтардың алдында бір қадам қашықтықта тұрады. Педагог бір немесе екі баланың көмегімен секірудің орындалуын көрсетеді: орындықта тұрып, аяғыңызды сәл жайыңыз, қолыңызды артқа алып, секіріп, бүгілген аяқтарға қоныңыз, қолдарыңызды алға қарай көтеріңіз, содан кейін түзіңіз. Қим ойын: «Еденде қалма» Балалармен бірге бүкіл залды (ойын алаңын) айналып өтетін тұзақ таңдалады. Педагог: «Ұстаңдар!» - деп айта салысымен. - бәрі қақпаннан қашып, заттарға (орындықтар, текшелер және т.б.) көтеріледі. Ұстаушы қашып бара жатқандарды ұстауға тырысады. қақпанға тиген балалар тоқтайды. Соңында ауланғандар саны есептеліп,	Тікен, тікен тік пісте Қыс пен жазда бір түсте. (Шырша) Дауылға да, аязға да, Шыдап бағар мізбақпай. Тау етегі тұрағы, Жап-жасыл боп тұрады. (Қарағай) Неліктен бұл ағаштар жасыл ? Басқа ағаштар сияқты жапырақтарын төкпейді . - Шыршалардың жоғарғы бұтақтары жас, қысқа, ал төменгі жағында ескі , ұзын. Қабығы қараңғы, кедір-бұдыр. -Қарағайдың діңі қандай? ашық-жасыл Қарағайдың ағашы мықтылығымен және қаттылығымен ерекшеленеді. Оны кеме құрылысында, авиацияда, теміржолда және құрылыста кеңінен қолданады. Қарағай шыршаға қарағанда биік түзу өседі.бұтақтары тек жоғарғы жағында болады.- Қарағай ғана өсетін орманды ҚАРАҒАЙЛЫОРМАН деп атайды. - Орманды аралаудан шаршадық па? Кәне, ашық жерге отырып, қарағай мен шыршаның бұтақтарына және олардың шыршаларына қарайық. -Олар қалай ұқсас? - Қарағайдың бұтағы жасыл, шыршаның бұтағы жасыл. Қарағайдың инелері бар, ал шыршаның да инелері бар.	отырған балалар бұлт. «Жаңбыр» шеңбер ішінде, балалардың қасында жүріп, тамшыларды соларға қарай тербетіп, әнін айтады: - Тамшы-тамшы, тамшы-тамшы, Осылай тамшылаймын көпке, Мен қаласам барлық балаларды Барлық жапырақтарды сулаймын әсте Балалар орындарынан тұрып, қол ұстасып, шеңбер бойымен билеп, ән айтады Жаңбыр бізді бекер қорқытпаңыз, Біз сенен қорықпаймыз. Қалағаныңша тамшылат Тамшың бізді суландыра алмайды. Жан-жаққа жүгіру, жаңбыр оларды қуып жетіп, оларды сулауға тырысады. Музыка аяқталғаннан кейін барлығы тоқтайды, «Жаңбыр» тигізген балалар қолдарын көтереді. Бәрі бірге санын санайды. Тәрбиеші: Ал енді жаңбырдан суланған жапырақтарға не болғанын тексерейік. Балалар: Жапырақтар жұмсақ болды, олар ешқандай сыбдырламайды.
--	--	--	---	--

			тұзақтар таңдалады. Ойын қайта жалғасады. Балаларды бір қатарға жинау. Саптізбекке бір-бірден, сапқа тұру, қатардан өзінің орнын табады. Саптізбекте бір-бірден жүру (бірінен кейін бірі жүреді, бағытты сақтайды, саптізбектен шығып кетпеуге тырысады, «шашырап» жүреді және белгі бойынша саптізбекте өзінің орнын табады).	- Инелер әлі ұқсас емес екенін байқадыңдар ма? -Қарағайдың инелері қандай? - Ұзын, жұмсақ, жасыл. -Шырша ше? - Қысқа, тікенді, қоңыр. - Қарағай инелері жұп болып өседі, ал шырша инелер бір-бірден өседі. Дид ойын: «Әр ағаштың өз жапырағы бар» Мына карточкаларда – қылқан жапырақты және жапырақты ағаштар . Осыған байланысты әр ағашқа өз жапыраған жапсыру керек. - Міне, біз барлық сұрақтарға жауап бердік. Біздің қайтуымыз керек. Сиқырлы сөздерімізді еске түсірейік . Бір, екі, үш иілу Бір, екі, үш айналады Бір, екі, үш секіру Ал сен бақшадасың. Қортынды,сұрақ-жауап. Балаларды мадақтау. Музыка Тақырыбы: Шыныққан шымыр баламыз Педагог балалармен әндепін амандасады. Өткен сабақты естеріне түсіреді. Балалармен қандай ән айтқанымыз, қандай қимыл-қозғалыс жасағанымыз туралы қайталаймыз. Проблемалық сұрақ: Дене шынықтырумен айналысу балаларға не береді? Мынандай тұжырым жасалады: дене	Тәрбиеші: Дұрыс, дымқыл жапырақтар сыбдырламайды, жұмсақ, ауыр болады, олар ұша алмайды.. Дид ойын: «Кім тапқыр» Жұмбақ жасыру. Тіл алсаң тиме, Үсті толған ине. Бірде жүрсе собалақ, Бірде жүрер домалап. (Кірпі) Шығармашылық жұмыс. Балаларды топқа бөлу. 1-топ: Кірпіні қиып жапсыру 2-Топ: Алманы мүсіндеп кірпінің үстіне жапсыру. «Кірпі» саусақ жаттығуы Момақанмын алайда (үш саусақтарын түйістіріп, кірпінің жүрісін салады) Тікенім көп абайла, (екі қолының саусақтарын айқастырып, кірпінің тікенектері жасайды). Кіріп кетсе қолыңа, Өкпелеме жарайма! Кірпі:Қыста күн өте суық, менің жейтін ештеңем жоқ.Балалар мен сендерге көмек сұрауға келдім. Көп ұзамай мен күзенімде, ескі діңгек астында ұйықтаймын. Бірақ күзенімді жабу үшін өзіме құрғақ жапырақтарды жинап үлгермедім. Сендердің аулаларыңдағы құрғақ жапырақтарды
--	--	--	---	---	--

				шынықтыру балаларды мықты, дені сау, төзімді, күшті етеді. Біз денсаулықты шыңдау шынығуға байланысты екенін жақсы білеміз. Жорықтарға шығу, жол жүру – бәрі денсаулыққа пайдалы. Дені сау азамат қана елін, жерін қорғай алады. Жорыққа шығып, жол жүргеннің қандай қызық екенін әуенді тыңдай отырып талдайық. Музыка тыңдау: «Жол жыры» (муз К. Қуатбаев, сөзі Ә. Дүйсенбиев). Әнді тыңдап, не туралы айтылғанын әңгімелеу. Музыканың көңіл күйін ажырату, қандай екпінде орындалғанына көңіл аудару. Дауыс жаттығулары: «Қоңырау» (муз. К. Қуатбаев, сөзі А. Асылбек). Әннің сөзін айтпай-ақ «ля» деп айтуларына болады. Терең дем алып, демді үнемдеп шығарып айтуға үйрету. Ән айту: «Ел қорғауға әзірміз» (муз. К. Қуатбаев, сөзі М. Әлімбаев). Педагог әнді орындап, балалармен сұхбат жүргізеді. Ел қорғау үшін алдымен шыныққан шымыр болуы тиіс. Балалардың сұрақ-жауап арқылы ойларын ортаға салуға, іркілмей жауап берулеріне мүмкіндік жасау. Әнді орындау кезінде тыныс алу жағына көңіл бөлу. Музыкалық-ырғақты қозғалыс: «Таңертеңгі жаттығу» (муз. А. Тани, сөзі А. Естенов), «Қара жорға» халық әуені. Шынығуды	жинауға көмектесіңдерші . «Жапырақтарды жинаймыз» ауладағы еңбек Кірпі балаларға алғысын білдіреді, балаларға алма береді, Нәтиже . Тәрбиеші: Біздің серуеніміз аяқталды. Балалар, сендерге тапсырмаларды орындау, зерттеу жұмыстарын жүргізу қиын болды ма? Сендерге не ұнады? (Балалардың жауаптары). Ағаш макетін құрастыру. Егер серуен ұнаса, онда ағашқа жапырақ жапсырамыз, ал ұнамаса бір жапырақты шалшыққа жабыстырыңыз.
--	--	--	--	---	--

				таңертеңгі жаттығудан бастау керек. Сонда күні бойы сергек жүресіңдер. «Қара жорға» әуеніне қимылдар жасап көрсету. Ой қозғау. Ән саған ұнады ма? Шыныққан бала болу үшін не істеу керек? Қажетті суретті тауып, дөңгелекті боя. Суретке қарап, достарыңа өзіңнің күн тәртібің туралы айтып бер.	
Серуенге дайындық	«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет жасауға үйрету, тәрбиелеу. Киіну: Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.				
Серуен	Карточка №8 «Жылы жаққа қайтқан құстарды бақылау»	Карточка №11 Бақылау: Күнді бақылау.	Карточка №14 Бақылау: ауа- райын бақылау	Карточка №17 «Күз көрінісін бақылау»	Карточка №18 Бақылау: Күзгі жапырақтарды бақылау.
	Экологиялық мәдениет - серуен кезінде балалаға экологиялық тәрбие беру. Серуен карточкасынан				
Серуенненоралу	«Еңбегі адал жас өрен» Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық. Үнемді тұтыну. «Суды үнемді тұтыну» Тазалық процедурасы. Қолдарын сабынмен жудыру, өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу				
Түскіас	Қауіпсіздік ережелерін ескерту. Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру. Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау				
Күндізгі ұйқы					
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру – шаралары.	№ 2 Балапандар тұрайық Көзімізді ашайық Жан-жаққа біз қарайық Бір күлімдеп алайық.	Жаттығу кешені №6 Балалар тұрайық Көзімізді ашайық Қолымызды созып Шынығып бір алайық.	Жаттығу кешені №7 Балапандар тұрайық Көзімізді ашайық Жан-жаққа біз қарайық Бір күлімдеп алайық.	Жаттығу кешені №8 Ұйқыдан біз тұрамыз Көзімізді ашамыз Жан-жағымызға қарайық Төсектен біз тарайық	Жаттығу кешені №9 Ұйқыдан біз тұрайық Көзімізді ашайық Анда- мында созылып Тарқасайық, тұрайық
	Қауіпсіздік ережесі – ұйқыдан тұру кезінде қауіпсіздік шараларын түсіндіру. «Еңбегі адал жас өрен» - ұйқыдан тұрып киіну өз-өзіне қызмет етуге тәрбиелеу. Ұйқы ашар жаттығу карточкасынан				
Бесінас	Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.				
Балалардың дербес	Менің сүйікті бұрышым.	Менің сүйікті бұрышым.	Шығармашылық бұрыш.	Дид ойын: «Бұл заттар не	Магниттік

әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстелүсті ойындары. Бейнелеу әрекеті, кітап тарқарау және тағы басқа әрекеттер)	Балалар әр түрлі иллюстрациялар қарау Тосын сәт. Көмекші апай топқа хат жіберілгенін айтады Тәрбиеші: - Балалар, қандай тамаша! Мына жақындаңдар хатты оқиық! Педагог конверттен Білмесбектің суретін шығарады. Бұл кім балалар? (Балалардың жауаптары.) Хатты оқу. «Сәлеметсіздер ме, балалар. Сіздерге білмесбек хат жазып отыр. Маған сіздерден көмек керек. Білім ханшайымы менен жұмбақтар сұрады. Ал мен оларды таба алмадым. Мен қатты ұялдым. Мен мұны жалғыз жасай алмаймын. Көмектесіңіздерші. Балалар Білмесбекке көмектесеміз бе? Дид ойын: «Кім тапқыр?» Жұмбақ жасыру Адамның сәні, Онсыз жоқ мәні. Бұл не? (киім) Бірнәрсеменен биік, Кейдеменен аласа. Мұндайқызық дүниеде, Көріп пе едің тамаша. (Бас киім) - Ерте тұрдым, Екі айыр жолға түстім. (Шалбар) - Әр түрлі болып келемін, Қыз бен ұл деп бөлемін.	Балалар конверт табады Тәрбиеші: Балалар, қалай ойлайсыңдар, онда бірдеңе бар ма? (жауаптар). конверттің тексеру. Дид ойын: «Жамауды тап» Балалар үстелдің үстіндегі киімдерге жамауларды пішіндер бойынша табады. 1 –ші киімге тапқан жамауды сол киімдерге сәйкес түспен бояу. 2. Балалар киімге дұрыс жамау тауып жапсыру 3. Күздік киімдерді құрастыру Ой қозғау. Тәрбиеші: Айтыңызшы, киім тігу үшін не керек? (ине, үтік, қайшы, тігінші, тігін машинасы). Қимылды ойын: - «Ине мен жіп» Шарты: Бастаушы ине, бірінің артынан бірі ілесе жүргендер жіп, Балалар үзіліп кетсе жіп үзілген болады. Санамақ Бір дегенім – бөрік, Бойға берер көрік. Екі дегенім - етік, Киер сәнді етіп. Үш дегенім - ішік, Теріден тігер пішіп. Төрт дегенім - тымақ, Қыста кисең жылы – ақ. Музыка Тақырыбы: Шыныққан	Тосын сәт Күз ханшайымынан хат келу. Құрметті балалар, мен күз ханшайымын, маған күз мерекесіне арналған мерекелік көйлек керек, оны қайдан аламын Сұрақ-жауап. - Қандай киімдер ең әдемі? Мерекелік киімдер - Мерекелік киімдерді қашан киеді? Күз ханшайымының көйлегінің түсі қандай болу керек? Неге? Дид ойын: «Ханшайымның көйлегі» Балаларды топқа бөлу. 1-топ: Дәстүрден тыс әдіс бойынша трафаретте мақта таяқшасымен күз ханшайымын көйлегін бояу. 2-топ: Ханшайымның көйлегіне жапырақтар жапсыру. 3-топ: Ханшайымның себетіне жемістер мен көкөністер мүсіндеу. 4-топ: Күзгі орман құрастыру. Дид ойын: «Керісінше айт». Мен сендерге допты лақтырып, қимылды айтамын, ал сендер маған қарама-қарсы қимылды айтасыңдар мысалы: жуу – кір, шешіну – киіну, аяқ киімді кию - аяқ киімді шешу, сатып алу - сату,	үшін?» Тәрбиеші: Ал, енді мен сендерді қимыл деп атаймын, ал сендер маған осыған қажетті тақырыпты айтасыңдар. киімді біріктіру - түйреуіштер кестелеуші – инелер мен жіптер саусағын шанышты алмас үшін – оймақ тігу, жазу - тігін машинасы киімді кигізіп қою - манекен кесу - қайшы Киімді әдемілеу - үтік өрнек салу - бор мен сызғыш адам мен матаны өлшеңіз - сантиметр Дид ойын: «Кім тапқыр?» »Дөңгелек өзі, Төртеу көзі. Ұстайды мықтап, Тұрғанды сырттап. Түйме Киімдегі қуыс, Ұсақ-түйекке ыдыс. Қалта Қолы бар, Саусағы жоқ. Мойны бар, Басы жоқ. (Көйлек) Гүлдері бар құлтырған, Кең жазықтан аумайды. Оған әркім ұмтылған, Киім киер оңтайлы. (Мата) Адамдардың киімін, Ұстап тұрар иығым. (Киім ілгіш)	басқатырғыштар Дид ойын: «Қуыршақты киіндір» - магнитті бөлінген суреттерден кескін жасаңыз, бір қуыршаққа арналған киімдердің әртүрлі нұсқаларын алу арқылы қуыршақты киіндіру. Дид ойын: «Көршіңді тап» Тәрбиеші: бұл баланың не киетінін сөзбен сипаттайды, балалар оны киімінің сипаттамасы бойынша табу керек Рөлдік ойындар: «Ателье», «Киім дүкені». Тақпақ жаттау. Таза бала мұнтаздай, Сүйсінеді қараған. Ұқыпты деп дүл қандай Жақсы көрер бар адам. Ұқыпты осындай Болайықшы досым-ай. Денешынықтыру Кіріспе бөлім. - сапқа тұрғызу - сәлемдесу Сапқа тұру, қалып-күйді және туралануды тексеру, бағанда бір-бірлеп қалпына келтіру; бағанда бір-бірден жүру; сигналға: «Бұрыл!» - балалар екінші жағына бұрылып, жүре береді; бір-бірінен 70-80 см қашықтықта төселген
---	---	---	--	--	---

	(Көйлек) «Жанды сөлемдер» ойыны. Шарты: Жұмбақтың шешуінен шыққан сөздерді қатыстырып, сөйлем құрау. Білмесбекке жіберу.	шымыр баламыз Педагог балалармен әндетіп амандасады. Өткен сабақты естеріне түсіреді. Балалармен қандай ән айтқанымыз, қандай қимыл-қозғалыс жасағанымыз туралы қайталаймыз. Проблемалық сұрақ: Дене шынықтырумен айналысу балаларға не береді? Мынандай тұжырым жасалады: дене шынықтыру балаларды мықты, дені сау, төзімді, күшті етеді. Біз денсаулықты шыңдау шынығуға байланысты екенін жақсы білеміз. Жорықтарға шығу, жол жүру – бәрі денсаулыққа пайдалы. Дені сау азамат қана елін, жерін қорғай алады. Жорыққа шығып, жол жүргеннің қандай қызық екенін әуенді тыңдай отырып талдайық. Музыка тыңдау: «Жол жыры» (муз К. Қуатбаев, сөзі Ә. Дүйсенбиев). Әнді тыңдап, не туралы айтылғанын әңгімелеу. Музыканың көңіл күйін ажырату, қандай екпінде орындалғанына көңіл аудару. Дауыс жаттығулары: «Қоңырау» (муз. К. Қуатбаев, сөзі А. Асылбек). Әннің сөзін айтпай-ақ «ля» деп айтуларына болады. Терең дем алып, демді үнемдеп шығарып айтуға үйрету.	байлау- шешу, үтіктеу- умаждау, ілу-тастау, тігу- жырту. Тіл дамыту жаттығулары: То - то - то - тон Де - де - де - жейде Лек - лек - лек - көйлек Им - ім - ім - киім Ғап - ғап - ғап - қолғап Тік - тік - тік - етік Шын - шын - шын - құлақшын.	штангаларды басып өтіп жүгіру. Жүру және жүгіру кезектесіп жүзеге асырылады. Негізгі бөлім. Б.қ.: «Келісу» 1. Аяқтары иық мөлшерінде. Қолдары артта. Басты жоғары- төмен бұру, «иә-иә» сөзін айту. /5-6 рет қайталау/ Б.қ.: «Робот» 2. Аяқтары алшақ қойылған, қолдары жанда. Қолдарын алдыға –артқа сермеу және аяқтарын түзу ұстап бір орында жүру. /5-6 рет қайталау. / Б.қ.: «Қақпа » 3. Аяқтар алшақ қойылған, қолдар бүйірде. Белді оңнан - солға, солдан - оңға қарай бұру. /5-6 рет қайталау./ Б. қ.: «Жіп орағыш» 4. Тік тұрады, аяқты сәл бүгіп, қолды тізеге тигізеді, тізені жан - жаққа айналдырады. /6 рет қайталау/ Б.қ.: «Балапан су ішті» 5. Аяқтарын біріктіріп ұстайды. Қолды жанға қойып алақанды жайып, балаланның қанатын жасайды. 1- алдыға еңкейеді, 2- б.қ. 3- алақанды шапалақтайды. 4- б.қ. /5-6 рет қайталау/
--	--	--	---	---

		Ән айту: «Ел қорғауға әзірміз» (муз. К. Қуатбаев, сөзі М. Әлімбаев). Педагог әнді орындап, балалармен сұхбат жүргізеді. Ел қорғау үшін алдымен шыныққан шымыр болуы тиіс. Балалардың сұрақ-жауап арқылы ойларын ортаға салуға, іркілмей жауап берулеріне мүмкіндік жасау. Әнді орындау кезінде тыныс алу жағына көңіл бөлу. Музыкалық-ыргақты қозғалыс: «Таңертеңгі жаттығу» (муз. А. Тани, сөзі А. Естенов), «Қара жорға» халық әуені. Шынығуды таңертеңгі жаттығудан бастау керек. Сонда күні бойы сергек жүресіңдер. «Қара жорға» әуеніне қимылдар жасап көрсету. Ой қозғау. Ән саған ұнады ма? Шыныққан бала болу үшін не істеу керек? Қажетті суретті тауып, дөңгелекті боя. Суретке қарап, достарыңа өзіңнің күн тәртібің туралы айтып бер.			Б.қ.: «Бақа» 6. Аяқтары алшақ қойылған, тізені бүгіп, қолды тізе үстіне қойып орнында «бақа» сияқты секіру. 4 лектен (колонна)1 саппен шеңбер бойы жүру. Еркін жүру. Қолды жанға созып, аяқтың ұшымен жүру. Тыныс алу жаттығулары: шәйнектік дыбысын салу. Терең тыныс алып, демді шығару. Бастапқы қалыпқа келу. Қозғалыстардың негізгі түрлері. 1. Допты бастың арт жағынан екі қолмен бір-біріне лақтыру (10-12 рет). Доп лақтыру үшін балаларды бір-бірінен 3 м қашықтықта екі қатарға тұрғызады. Бір қатардағы балалардың қолында, бір доп. Бастапқы қалып: аяқтар бір-бірінен алшақ, доп бастың артында бүгілген қолдарда, аяқтар тізеде сәл бүгілген. Педагогтің белгісі бойынша бірінші деңгейдегі балалар серіктестеріне доп лақтырады; олар оларды кеудесіне баспастан ұстап алады және қайтадан қайтарады.
--	--	---	--	--	--

					2. Кедергілерден өту (гимнастикалық орындық). балалар гимнастикалық орындықтардың алдында бір қадам қашықтықта тұрады. Педагог бір немесе екі баланың көмегімен секірудің орындалуын көрсетеді: орындықта тұрып, аяғыңызды сәл жайыңыз, қолыңызды артқа алып, секіріп, бүгілген аяқтарға қоныңыз, қолдарыңызды алға қарай көтеріңіз, содан кейін түзіңіз. Қим ойын: «Еденде қалма» Балалармен бірге бүкіл залды (ойын алаңын) айналып өтетін тұзақ таңдалады. Педагог: «Ұстаңдар!» - деп айта салысымен. - бәрі қақпаннан қашып, заттарға (орындықтар, текшелер және т.б.) көтеріледі. Ұстаушы қашып бара жатқандарды ұстауға тырысады. қақпанға тиген балалар тоқтайды. Соңында ауланғандар саны есептеліп, тұзақтар таңдалады. Ойын қайта жалғасады. Балаларды бір қатарға жинау. Саптізбекке бір-бірден, сапқа тұру, қатардан
--	--	--	--	--	--

					өзінің орнын табады. Саптізбекте бір-бірден жүру (бірінен кейін бірі жүреді, бағытты сақтайды, саптізбектен шығып кетпеуге тырысады, «шашырап» жүреді және белгі бойынша саптізбекте өзінің орнын табады).
Балалармен Жеке жұмыс	Нұрға бөлеп өмірді, Жырға бөлеп көңілді, Жарқыраған сәулелі Күз әуені төгілді.	Келді міне күз, Айнала сары түс. Керемет, тамаша, Қандай әсем күз.	Думан толы асқарлы Күз мезгілі басталды. Күз әуені кеп жетті, Өнге бөлеп жастарды.	Жеміс - жидек пісті, Қамбаға астық түсті. Қызу жұмыс басталып, Жинап алды жан салып.	Көктен көзін бір алмай, Қызғылт тартты кәрі күз... Жер қызығын қия алмай, Маужырап тұр сары күз...
Серуенгедайынды қ	«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет жасауға тәрбиелеу. Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды, киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау				
Серуен	Картотека №8 «Жылы жаққа қайтқан құстарды бақылау»	Картотека №11 Бақылау: Күнді бақылау.	Картотека №14 Бақылау: ауа- райын бақылау	Картотека №17 «Күз көрінісін бақылау»	Картотека №18 Бақылау: Күзгі жапырақтарды бақылау.
	«Еңбегі адал жас өрен» - серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру. Табиғатқа қамқорлық таныту. Таңғы серуенді бекіту.				
Балалардың үйге қайтуы	«Өнегелі 15 минут» Қауіпсіздік ережесі - ата-анамен бала өмірінің көшеде, үйде қауіпсіздігі туралы әңгіме жүргізу.				
	Ата-аналармен балабақша күн тәртібі туралы әңгімелесу	Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.	«Бала қауіпсіздігі басты назарда» ата аналармен кеңестер жүргізу	Ата-аналарға балаларын себепсіз балабақшадан қалдырмауларын ескерту.	Баланың тәрбиесі туралы әңгімелесу. балабақшаға уақытында келуді айту.

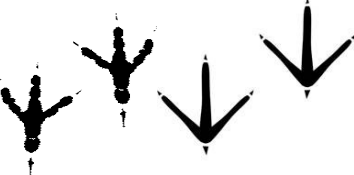
Білімберууымы (балабақша/шағын орталық,мектепалды сыныбы)

Топ: Ересек

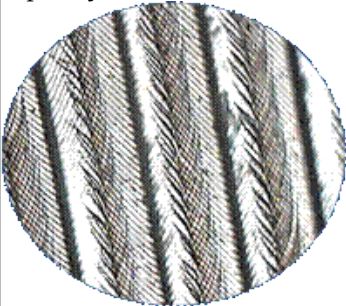
Балалардың жасы: 4 жас

Жоспардың құрылу кезеңі : 18.11 – 22.11.2024ж

Күнтәртібініңүлгісі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балалардықабылдау	<i>Күй күмбірі – баланы қабылдау кезінде қазақтың күй өнерін бала бойына сіңіру.</i> Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.				
Ата-аналарменәңгімелесу, Кеңесберу	<i>Өнегелі 15 минут – ата-анаға баланың денсаулығы, мінез-құлқы туралы кеңес беру.</i> «Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу.Ата-аналараға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру				
Балалардың дербес әрекеті(баяу қимылды ойындар,үстелүсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптарқарау және тағы басқаәрекеттер)	Картотека №10 Танып ал да, атын ата Мақсаты: заттың түр-түсін, пішінін, атын атауға жаттықтыру; сөздік қорын молайту; ойлау қабілетін дамыту.	Картотека №13 «Қайсысы қайда тіршілік етеді?» Мақсаты: суреттен көрген заттарының аттарын тап, олардың қайда өмір сүретінін айтқызу.	Картотека №14 «Дастархан мәзірі» Мақсаты: балаларды тағамдардың жалпы және жеке атауы, ажыратып атай білуге үйрету.	Картотека №17 «Сөйлемді жалғастыр» Мақсаты: балаларды берілген тапсырманы мұқият тындап орынауға, сөйлемді жалғастыра білуге, сөйлемнің неше сөзден құралғанын айтуға үйретіп, тапқырлыққа баулу.	Картотека №18 «Қайсысы ұнайды?» Мақсаты: суреттен көрген заттарының атын атап, суреттеп, қайсысының ұнайтынын, не үшін ұнағанын айтқызу.
	Коммуникативтік дағдыларды дамыту картотекасынан.				
Таңертенгіжаттығу	Қараша айының 4- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау				
Таңғыас	<i>Үнемді тұтыну - Суды, үнемді тұтыну жолдарын түсіндіру.</i> Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. <i>Қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.</i> Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.				
Ұйымдастырылғаніс-әрекетке дайындық	<i>«Балалар кітапханасы» жобасы қазақ тілін меңгеру</i>				
	Жарқырап күнде ашылды, Айналага гүл шашылды. Қайырлы күн! Біз нәзік қыздармыз! Қайырлы күн! Біз ержүрек ұлдармыз!	Қуанамын мен де, Қуанасың сен де. Қуанайық, достарым, Жарқыраганкүнге!	Кел балалар күлейік Күлкі менен түлейік Күлкі көңіл ашады Күліп өмір сүрейік!	Біз қандаймыз, қандаймыз, Шұғылалы таңдаймыз! Күлімдеген күндейміз! Еш уайымды білмейміз	Армысың алтын күн, Армысың көк аспан. Жылуыма жылу қос, Міне менің қолым,

Білімберууіымыныңкестесібойыншаұйымдастырылған іс-әрекет	«Қамқор» жобасы аясында «Біз табиғат қорғаушылармыз!» - экологиялық мәдениетті қалыптастыру бағытында кіріктірілген ұйымдастыру жоспары.				
	Қызығушылықты ояту Балалар, мен бүгін балабақшаға келіп, үстел үстінен хат көрдім. Бізге кім жібергенін білмеймін? Оған қол қойылмаған. Қолтаңбаның орнына жұмбақ жасырған. Бізге хатты кім жібергенін білгілерің келе ме? Олай болса жұмбақты бірге шешейік: Дид ойын: «Кім тапқыр?» сәбіз мұрын, Қолында сытырғыш Күннен және ыстықтан қорқады. (қар адам) Хатты оқу: «Сәлем менің кішкентай достарым! Қыс келіп қалды - жылдың ең суық мезгілі басталады. Аяз, боран болады. Су қоймалары қатып қалады. Жерді қар басып қалады. Менің ең үлкен уайымым – менің қанатты достарым. Бұл олардың өміріндегі ең қиын кезең. Менің қауырсынды достарыма қыстан аман шығуға көмектесіңізші!» Балалар, қар адам неге көмек сұрады? Қауырсындары кімдер? Балалар: Бұл құстар. Ой қозғау. АҚТ технологиясымен жұмыс. Мына құстарды анықтайық? -Құстар – ұшуға бейімделген, алдыңғы аяқтары қанатқа айналған, денесі қауырсынмен	Ғажайып сәт «Құстардың дауысы» аудиожазбасы Із қалдырған не? (құстар) - Қалай болжадық? (аяқ іздері мен қауырсындардан кейін) Бізбен бірге қыстаған құстарды қалай атаймыз? Ал бізден ұшып кететін құстарды қалай аттаймыз? Балалар, құстар неге жылы жаққа ұшады? - Бүгін қандай құстардың ізі мен қауырсыны қалды? Неліктен? Дәнмен қоректенетін жануарларды құс деп атауға бола ма? Жоқ, көптеген жануарлар астық жейді - кеміргіштер, жылқылар т.б. Аңдарды, ұшатын жәндіктерді құс деп атауға бола ма? (Қандай қанаттары бар?) (Жоқ. Құстардан басқа көбелектер, қоңыздар, масалар, жарқанаттар ұшады.) Жұмыртқа салатын жануарлар мен жәндіктерді құс деп атауға бола ма? (жоқ. Құстардан басқа	Қызығушылықты ояту Балалар, біздің топқа ауылдағы әжеден хат келіпті. Оның ішінде не бар екенін білгіңіз келе ме? Балалар: Иә. «Сәлеметсіздер ме, құрметті балалар! Қиындыққа тап болдым. Менің жақсы көретін тауығымды қаршыға ұрлап, жасырып қалды. Маған тауықты табуға көмектес» Тәрбиеші: Балалар әжеге көмектесеміз бе? (Иә). Арина әже тұратын ауылға қалай жетеміз? (автобустың, пойызбен) Мен поездға отыруды ұсынамын, ол үшін мына пішіндерден поезд құрастырып алайық. Поезд құрастыру. Аудиодан поезд дыбысы. Балалар, біз де келдік, бұл біздің аялдама. Бізді кім қарсы алып тұр. Әже (АҚТ технологиясынан) Әженің қолында конверт бар. Қызық, оның ішінде не бар? Мен конвертті ашайын. Балалар, қараңдаршы, мұнда не сызылған? Балалар: Құстарды қоректендіргіш. Тәрбиеші: Бәлкім, қаршыға	Қызығушылықты ояту. Үстелде жұмыртқа үстінде тауық (ойыншық) отырады. Шұбар тауық Ұлықбек Есдәулетов Шұбар тауық мүлдем, Жолатпайды барса. Ұясында жүрген Балапаны қанша? Балапанын тауық Қызғанады жаман. Қанатымен жауып, Санатпайды маған. Ой қозғау. Балалар, тауық деген не? Аң ба, құс па немесе жәндік пе? Балалар: құс Ал қандай құс? Үй құсы. Тағы да қандай үй құстарын білесіңдер? Балалар, айтыңдаршы, үй құстары не жегенді ұнатады? Ал, тауығымызды тамақтандырайық, ол көптен бері отырып, аш болған шығар. Дид ойын: «Дәндерді ажырат» Шарты: Саусақ моторикасын дамыту мақсатында қалташалардағы дәндерді ажырата білу. Тауыққа тары дәнін тауып беру. Арпа, күріш, тары, фасоль дәндері) Тәрбиеші. Балалар, қалай ойлайсыңдар, тауық неге	Ой дамыту. Үй құстары туралы әңгімелесу - Құс қорасынан нені көріп тұрсыңдар? - Оларды бір сөзбен атаңыз. (Құстар). - Бұл қандай құстар? (Бұл үй құстары). Неліктен олар үй деп аталады? (Өйткені олар адаммен бірге тұрады, адамдар оларды баяғыда қолға үйреткен, қазір оларға қамқорлық жасайды, тамақтандырады, емдейді). - Құс қай жерде мекендейді? (Құс ауласында, құс қорасында). - Үй құстары тағы қай жерде өмір сүреді алады? (Құс фабрикасында). Құс бағумен айналысатын адамды қалай атайды? (Құс шаруашылығы, құс қорасы) Ой қозғау. - Тауық тұқымдасының барлық мүшелерін ата. - Суретке қарап, әтештің тауықтан айырмашылығы неде, олар несімен ұқсас екенін айт? (Тауық пен әтештің

қапталған -Құстардың басқа жануарлардан айырмашылығы қандай? тұмсығы, қанаттары, қауырсындары бар -Неліктен құстың тұмсығы бар? Құсқа қанат не үшін қажет? Құстарға қауырсын не үшін қажет екенін білгілерің келе ме? Олай болса зерттеу жұмысын жүргізейік Тәжірибе №1 Құс қауырсындарын зерттеу: «Құстардың қауырсындары қалай орналасады» Біз оны саусақтармен тексереміз. Не байқадың? (тығыз, қатты, үлкен) Жеңіл ме, ауыр ма? -Балалар бір қолдарына қауырсын, екіншісіне тас қояды. Қорытынды: Қауырсын жеңіл, тас ауыр. Тасқа, сосын қауырсынга үрле. Не көріп тұрсыз? Тас қозғалмайды, ал қауырсын ұшып кетті.. Неліктен? Қауырсын жеңіл. Ал оны не жеңілдетеді? Тәжірибе №2 - Мен қауырсынның ұшын кесіп аламын. Біз не көріп тұрмыз? Біз бос орынды көреміз, бос орынға сіз түсті сымды салып көріп, тексеруге болады Қауырсын бос, сондықтан жеңіл. Құстың денесі қауырсынмен тығыз жабылған. Егер қауырсындары ауыр болса, құс	барлық жәндіктер, құрттар, тасбақалар, жыландар жұмыртқа салады) Тұмсығы бар жануарларды құс деп атауға бола ма? (Жоқ, кейбір жануарлардың да тұмсығы болады, мысалы, платипус). Сонымен, құстарда басқа жануарларда жоқ не бар? Балалар біраз ойланып, өз бетінше аталған жануар түрлерінің қауырсындары жоқ деген қорытындыға келеді. - Дұрыс. Өйткені, Құстардың екінші аты бар: қауырсындылар. Құстардан басқа ештеңеде қауырсындар жоқ. Бұл оларды басқа жануарлар мен жәндіктерден ерекшелендіреді. Қауырсындар Бірақ қай қауырсын қызықты, қайсысы әртүрлі, мен оларды зертханамызда зерттеуді ұсынамын. Негізгі бөлім. №1 тәжірибе. Қауырсынды лақтыру. Сіз не көріп тұрсыз? Қауырсынды лақтырғанда не байқадыңыз? Қауырсын баяу құлайды, ақырын айналады. Өйткені ол өте жеңіл Тәжірибе №2 Қауырсынның іші неге бос? Қауырсынның шетін кесіңіз - біз бос орынды көреміз, сіз түсті сымды салып,	тауықты «қоректендіргішке» тығып қойған шығар? Қарайық Астық науасынан балалар суреттердің бөліктерін тауып, құрастыру. Ой қозғау. Балалар, суреттерде нелер бар? Балалар: Әтеш пен балапан, бірақ тауық жоқ. Тәрбиеші: Балалар, қараңдаршы, науаның астында тағы бір конверт жатыр, көрейік ішінде не бар? Тапсырма: Жұмбақтарды шешіп, жауабын табыңдар. Орақ құйрық, тарақ бас, Көп ұйқыны жаратпас. (Әтеш) Кеудесі қайқаңдап, Жүреді балпаңдап. (Қаз) Қық-қық етеді, Кезіп жүріп көшені. Жата қалса орнына, Ақ доп тастап кетеді. (Тауық) Шығармашылық жұмыс Балаларды топқа бөлу 1-топ: Дайын әтеш суретін мақта таяқшасымен бояу 2-топ: Дайын қаз суретін тіс щеткасымен бояу 3-топ: Тауық суретін трафареттен губка арқылы бояу. Тәрбиеші: Жұмбақтарды	жұмыртқаның үстінде отырады? Тауық – құс, ал барлық құстар жұмыртқадан пайда болады Бірақ кез келген жұмыртқадан емес, бұл белгілі бір шарттарды, жылууды қажет етеді. Біздің тауық жұмыртқаны инкубациялайды, оларға жылу береді, кейін ол балапан шығарады. Тауық балалары қалай аталады? Шөже. Ой дамыту Балалар, тауық жұмыртқасымен жақынырақ танысып, оның таңағжайып қасиеттері туралы білгіңіз келе ме? Шығармашылық бұрыш. Балаларды топқа бөлу. 1- топ: Тауықпен әтешті құрастыру 2-топ: Балапандарды тауықтың қасына жапсыру 3-топ: Тауықтарға мақта таяқшасымен жем салу 4-топ: Ермексازдан жұмыртқа мүсіндеу. Міне біз толық жұмысты бітірдік, енді жұмысымызды ары қарай жалғастырамыз. Біз тауықтың басып жатқан жұмыртқаларына қол тигізе алмаймыз, әйтпесе балапандар шықпайды. Тауықтың балапаны	денесі қауырсынмен жабылған, қанаттары, құйрығы, екі аяғы, басы тарақ және тұмсығы бар. Бірақ әтештің құйрығы үлкенірек және әдемірек, ол тауықтан гөрі керемет. ; оның тарағы тауыққа қарағанда үлкенірек және жарқыраған Әтештің табанында шұңқырлары бар) - Әтеш дауысы қалай не істейді? (Әтеш шақырады: “коо-ка-ре-ку.”) Ал тауық? (Қақылдап: «ко-ко-ко.») - Тауықтың адамға қандай пайдасы бар? (Тауықтар адамға жұмыртқа, етін – береді, оны адам жейді. Тауықтың мамығы мен қауырсынынан көрпе, жастық, қысқы жылы киімдер: бас киім, мамық күртеше жасалады.) Тыныс алу жаттығуы «Қауырсынды ұшыру» Дид ойын: «Кім тапқыр» Жұмбақты шешу: Айдыннан шалқыған Телпек көрдім қалқыған. (Үйрек) - Үйрек тұқымдасының барлық мүшелерін ата. Үйректер қалай қозғалады? Олар не
---	---	--	--	--

бұтақтарға отыра алмайды, бұтақтар сынып қалады. Бірақ құстар уақытының көп бөлігін ағаштарда ұя салу, ұйықтау, жсаулардан қашумен өткізеді. Тәжірибе №3 Қане, үлкейткіш әйнекпен қауырсынды қарайық. Қарап отырсаңыз, қауырсынның бетін бекіту арқылы мықтап және оңай жалғанатын шығыңқы жерлер мен ілмектер бар. Бұл қауырсын дизайны құсты қолайсыз ауа-райынан қорғайды: қар мен жаңбырдан. Егер ілмек ажыратылса, онда құс оларды тұмсығымен қосады. Сіз қауырсындарын тұмсығымен тазартатын құсты көрдіңіз бе? Негізі құс қауырсындарын тұмсығымен құлыппен жабады. Ал біздің алдымызда қандай қауырсындар жатыр? Мамық кішкентай, үлпілдек, жіңішке, түктері бір-біріне қосылмаған, жіңішке таяқша. Неліктен құсқа мұндай қауырсын керек? Мамық қауырсын құсты жылы ұстауға қызмет етеді. Олар денесінде, басында, қанаттарында, аяқтарында кездеседі. Қорытынды: Қауырсын құстардың әшекейі ғана емес. Құстардың тіршілігінде қауырсын өте маңызды рөл	бос орынды тексеруіңізге болады. Қауырсын жеңіл, таяқшасы бос, іші қуыс. Тәжірибе № 3. Қауырсындар қайда орналасады? Қауырсынды тер, сен не сезесің? Ауа - Құс қанаттарын қаққанда, қауырсын жүндерін шешпей серпімді түрде серіппелі болады. Бұл қауырсындарды ұшу қауырсындары деп атайды. Микроскоппен қауырсындарды қарастырайық. - Көрдіңіз бе, микроскоптың астында біз таңғаларлық көрініс табамыз. Қауырсын бейнеленген суретті микроскоппен көрсету Бәрімізге белгілі, қауырсынның ортасында шыбық бар. Осы шыбықтың әр бүйірінен көптеген ұсақ жүндер шығады. Әртүрлі жұмсақтық пен өлшемдегі жүндерді көруге болады. Сонымен қатар микроскоппен ғана көруге	таптық, енді қайда барамыз? Сәл тынығып алайық Сергіту сәті. Музыкамен «Шөжелерім» Тәрбиеші: Біз демалдық, тауықты іздеуді жалғастыратын кез келді, бірақ қайда барамыз? Бәлкім қаршыға оны ұясына тығып қойған шығар? Ол ұясын қайда салады? Ағашта Олар ұя іздеп табады, ұяда тауықты тығып қойған. Тәрбиеші: Міне, балалар, тауықты таптық. Оны әжеге қайтарайық. Әжеге тауықты алып беру. Әже балаларға рақмет айтады. Ой дамыту. Әже тауықты неге жақсы көрді, неге іздеді? -Үй құстарының қандай пайдасы бар? (Ет пен жұмыртқа береді) -Оларға қалай қамқорлық жасауға болады? (Оларды тамақтандырады және суарады) Әженің тауығына дән жасап берейік Дид ойын: «Тауыққа дән» Шарты: Сары ермексаздан дән жасау. Тақпақ	Ертай Ашықбаев Бұл балапан қандай мықты, Жұмыртқаны жарып шықты. Шыға салып ерінбеді, Жемін өзі теріп жеді. Бірақ бізде тауықтар шықпайтын басқа тауық жұмыртқалары бар, бірақ біз олармен нақты ғалымдар сияқты әртүрлі эксперименттер жасай аламыз. Ол үшін арнайы форманы киіп, зертханаға баруымыз керек. Балалар алжапқыш киеді, Педагог қоржынынан тауық жұмыртқаларын таратады. №1 тәжірибе «Тауық жұмыртқасының сыртқы белгілерімен танысу» Балалар, жұмыртқаға қараңдаршы. -жұмыртқаның түсі қандай? -жұмыртқаның пішіні қандай? (сопақша). -жұмыртқа қатты ма, жұмсақ па? Енді біз жұмыртқаның сыртқы белгілерін білеміз. Тәрбиеші. Балалар, сендер тауық жұмыртқасының қандай болатынын білдіңдер ме, бірақ жұмыртқаның ішіне қарағыларың келе ме? Тәжірибе №2 «Шікі жұмыртқаның құрамы» Тәрбиеші. Балалар	істей алады? (Үйректер жүре алады, жүзе алады, сүңгиді, ұша алады.) Үйректердің ұшуына не көмектеседі. Үйректердің дене бөлігін атаңыз. (Қанат үйректерге ұшуға көмектеседі.) Ал үйректердің жүзуіне не көмектеседі? (Үйректер жүзуге көмектесу үшін табандарын пайдаланады: олардың саусақтарын байланыстыратын арнайы жүзу қабықшалары бар, соның арқасында үйректер суды табандарымен қайтарады, кішкентай есектермен есек есу сияқты). Тәжірибе алаңы қолыңызды жайылған саусақтарыңызбен су ыдысына салып, қолыңызды суга батырыңыз. Содан кейін дәл солай жасаңыз, бірақ саусақтарыңызды қолыңызбен басыңыз. Қандай жағдайда қол суды күштірек қайтарады?
--	---	--	--	--

атқарады. Біріншіден, мамықтар мен қауырсындар жылууды сақтайды, сондықтан көптеген құстар солтүстіктің өте қатал жағдайында да қыстайды. Екіншіден, қауырсындарды суықтан, ылғалдан, желден сақтайды, жылууды жоғалтпайды. Қазір терезеге қарасақ, қандай құстарды көреміз? Қыстайтын құстарды Дид ойын: «Қыстайтын құстармен пен қоныс аударушылар» Шарты: Қыс және көктем ағаштарының орналасуы: Ойында педагог әдейі қате жібереді. Балалар қатені байқап, оны дәлелдеу керек. Балаларды 2-топқа бөлу. 1-топ: Қысқы ағаштарды құрастыру 2-топ: Көктем ағаштарын құрастыру. Сендердің үстелдеріңде құстардың суреттері бар. Біреуін алып, құстың атын есте сақтаңыз. Ойланып, оның қай ағашқа ұшып, қонатынын тауып жапсыр. (балалар тапсырманы орындайды). Жұмысты тексеру: Жапырақтары бар көктемгі ағашты көрейік. Үстінде қандай құстар отырады? (көшіп-қон) Қазір қоныс аударатын құстар қайда? Неге біз оларды қысқы серуенде көрмейміз?	болатын көптеген кішкентай, кішкентай мамықтар бекітілген. Бұл таяқшалар ілмектер арқылы бір-бірімен байланысқан. Ілмектер оңай қосылады, қауырсынды бекітеді, ал егер олар ілмексіз болса, онда құс оларды тұмсығымен байланыстырады. Микроскоппен қауырсындарды қайта қарау, суретте көргендерін микроскоптағы суретпен салыстыру. Бір кездері өте мұқият адамдар мұны көріп, найзағай ойлап тапты. Тәжірибе №4 Шыбын қауырсынымен салыстыру. Тағы қандай қауырсындар бар? Мамық кішкентай, үлгілдек, жіңішке, түктері байланыспаған, таяқшасы жіңішке Қауырсынды салыстыру Мамық қауырсынды шыбын қауырсынына салып, көлемі бойынша салыстырамыз. Қайсысы артық? Содан кейін біз қолдың бойымен мамық қауырсынды жүргіземіз - жұмсақ. -Қалай ойлайсындар, құсқа неге мұндай қауырсын керек? Мамық қауырсын құсты жылы ұстауға қызмет етеді. Денесінде, басында, қанаттарында, табанында орналасқан	Үйімізде тауық көп. Үйрек,Қаз да жетеді. Жұмыртқа олар тауып көп, Бізді қарық етеді. Бәрін жинап аламыз, Аралап шөп, қораны. Ыдысқа әкеп саламыз, Тәрбиеші: Балалар, әже сендерден тағы да көмектесулеріңді сұрайды. Ол жұмыртқаны қайнатып, бір себетке, шикі жұмыртқаны екіншісіне салды, бірақ себеттерді ұмытып қалды. Ой қозғау. Біз Тәжірибе арқылы қайнатылған және шикі жұмыртқаның қай жерде екенін анықтайық. Тәжірибе Жұмыртқаны айналдыру керек, егер ол піскен болса айналады, ал егер ол шикі болса, онда ол айналмайды. Сөздік жұмыс: айналады, сарыуыз, ақуыз. -Балалар тәжірибе жасап, пісірілген жұмыртқаны тауып, әжесінің себетіне салады. Тәрбиеші: Ал, балалар, біз әжеге көмектестік пе? (Иә). Ал енді біздің балабақшаға қайтатын кез келді. Поездағы орындарыңа отырыңдар Поездың аудио дыбысы. Балабақшаға келу.	жұмыртқаны ақырын алып, жарып ыдысқа құяды. Балалар, қараңдар, ортасында не бар? Қандай сарысы? (сары, дөңгелек). Сарысының айналасында не бар? Қандай ақуыз? (сұйық, мөлдір). Байқап көрейік, сарысын қасықпен тесіңіз. Не болды? жарылды, төгілді. Сонымен, шикі жұмыртқаның сарысы жұқа пленкадағы сұйықтық болып табылады. Балалар, жұмыртқаның қабығына қараңдаршы. Ол қандай? Оны сындырып көрейік. Тәрбиеші: Балалар, біз тауық жұмыртқасымен таныстық. Бірақ мен таңа жайып қасиеттері туралы айтып беруге беремін. Ол үшін бізге аздап демалу керек. Мен сендерге кішкентай тауықтарға айналууды ұсынамын, ал мен тауық боламын. Сергіту сәті (денешын) «Менің балапандарым» (музыкалық сүйемелдеумен) №3 тәжірибе «Шикі немесе қайнатылған жұмыртқа» Тәрбиеші: Балалар, менің тарелгіме қараңдаршы жұмыртқа жатыр. Нешеу? (екі) Бір жұмыртқа шикі, екіншісі қайнатылған. Айтыңызшы, олар қалай ұқсас? Және олар қалай ерекшеленеді? Сыртқы белгілері бойынша пісірілген	Саусақтарыңызды түйгенде қолыңызды қандай құстың табанына ұқсаттыңыз? - Енді үйректердің табанында неліктен қабықша бар екенін түсіндің бе? - Тағы қандай құстардың жүзетін қабықшалары бар? (Қаздарда.) Суда жүзе алатын құс, ол қандай құс? (Бұл суда жүзетін құс) -Үйректер қалай қоректенеді, қандай тамақпен қоректенеді? (Үйректер неше түрлі азықпен қоректенеді: астық, шөп, құрт, ұлулар, жәндіктер; сүңгіп жүргенде олар судан әр түрлі қорек алады .Бұлар қоректі құстар.) Тауықтар, қаздар, күрке тауықтар да қоректілер. Дид ойын: «Тауықтарды 5-ке дейін санау» Құйрығы – желпілдек, тұмсық – ілмектей, Бұл құсты күрке тауық деп атайды. Ол өрескел, күшті, маңызды, Онымен бәрі бірдей дос бола бермейді. - Күрке тауық қалай суреттелген?
---	--	--	--	---

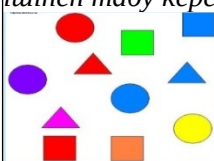
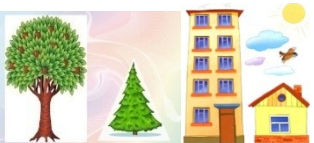
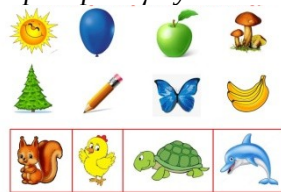
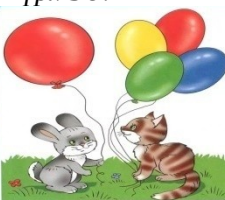
	-Олар неге кетіп қалды? Ал енді қысқы ағашта отырған. құстарды қарастырайық Оның үстінде қандай құстар бар? Тәрбиеші: Неліктен қыстайтын құстар қоныс аударатын құстар сияқты бізден жылы жаққа ұшып кетпеді? (балалардың жауаптарын тыңдау) Қыстайтын құстар жидектермен, тұқымдармен, шишкалармен қоректенеді, тіпті қыста қорек таба алады. Сондықтан олар қыста бізбен бірге қалады! Жарайсыңдар! Қысқы құстарды жақсы білесіңдер. Ой қозғау. Қыста құстардың өмірі туралы көбірек білу үшін мен олар туралы фильм көруді ұсынамын. Қандай құстар туралы фильм көрдіңдер? Фильмде көрген құстарды ата. Қыста құстар қалай өмір сүреді? (таңертеңнен кешке дейін қыстайтын құстар бір маңызды іспен айналысады). Қалай ойлайсыңдар, немен айналысады? Балалар - (Олар тамақ іздейді) Иә, қыста құстардың негізгі	Дид ойын: «Қай қауырсын жеңіл» Алақанға салып, қауырсынды үрлеу. Балалар үрлейді - қайсысы алысырақ ұшады - мамық па, қауырсынба ? Қортынды: Мамық үлгіде тез ұшады. Ой қозғау. Суда жүзетін құстардың қауырсындары неге суланбайды деп ойлайсыңдар? Өйткені, олардың арнайы май безі бар және құстардың өздері тұмсығымен қауырсындарды майлайды. Эксперимент жасау. Тәжірибе № 5 -Сенде шыбын қауырсыны бар, үстіне су құй. Құстардың қауырсындарына осылайша су ағызады. Сондықтан қауырсындар суланбайды! Біз бүгін зертханада не білдік? - Құс қауырсындарының қалай орналасатыны және олардың мақсаты туралы білдік. Біздің зертханада қауырсындарды зерттей отырып, біз қорытынды жасай аламыз - құстарға қауырсын не үшін қажет? Құстың ұшып кетуіне, ауада қалуына, ылғалдан қорғауға, жылытуға көмектеседі. - Құстар күнде қауырсындарына күтім жасайды, қауырсындарын	Нәтиже. Балалар, біз балабақшаға қайтып келдік, саяхаттан қандай жаңа және қызықты нәрселерді білдіңіз? Тауықтың балапаны Ертай Ашықбаев Бұл балапан қандай мықты, Жұмыртқаны жарып шықты. Шыға салып ерінбеді, Жемін өзі теріп жеді. Қондырып ап алақанға, Жем беремін балапанға. Балаларды мадақтау. Денешынықтыру Кіріспе бөлімі: Бірінің артынан бірі сапқа тұру. Денені тік ұстау. Шеңбер бойымен денені тік ұстап жүру. Шеңбер бойымен денені тік ұстап тізені шапалақтай жүгіру.. Шеңбер бойымен еркін жүру. 1 сапқа тұру. Саптан 4 лекке (колонна) тұру. Қолдарын созып, арақашықтықты сақтау Негізгі бөлім: Жалпы даму жаттығулары Б.қ.: «Торғай ұшты» 1. Аяқты алшақ қоямыз, қолымыз жанға созу, басты оңнан солға қарай, төмен- жоғары бұру; «Чик-чирик» деп айту. /6 рет қайталау/ Б.қ.: «Баспалдақ»	жұмыртқаны шикіден ажырату мүмкін емес екен. Қалай анықтауға болады деп ойлайсыңдар? Тәрбиеші. Балалар, тыңдаңдар, есте сақтаңдар! Жұмыртқа қайнатылған кезде, ол жақсы айналады, өйткені жұмыртқаның барлық мазмұны пісірілген және қатты күйде. Жұмыртқаны қайнатпаған кезде, ол айналдырмайды, өйткені жұмыртқаның мазмұны сұйық күйде болады және жұмыртқаны босатуға мүмкіндік бермейді. Тексерейік? Мен жұмыртқаны табаққа айналдырамын, ал сендер оның піскен, піспегенін екенін айтасыңдар. Тәрбиеші: тәрелкедегі жұмыртқаларды бір-бірден бұрады. Балалар өз болжамдарын айтады. Тәрбиеші. Дұрыс істегенімізді тексерейік. пісірілген жұмыртқаны алып, оны тазарту. Тазалау кезінде жұмыртқаның қабығы қалай ашылады . Ашу оңай болса қандай болады? (нәзік). Қортынды. Қайнатылған жұмыртқаның құрамы қандай? Қатты. Жұмыртқаның ішінде не бар? Белок, ортасында не бар? сарусы Сарысы қандай? (дөңгелек, тұтас, сары).	Күркетауықтың сыртқы түрін сипаттау. Күркетауықтың басы, денесі , аяғы, құйрығы, қанаттары қандай екенін айтыңыз. Күркетауықтың басы кішкентай, қызыл терісімен жабылған, тұмсығы иілген, үлкен қызыл сақалды, күшті ұзын аяқтары бар (табан), қауырсыннан жасалған үлкен әдемі құйрық, күркетауық ұшпайтын, суда жүзбейтін, әр жерден қоректенетін құс. шөпті, жапырақтарды, көк пиязды жақсы көреді, сонымен қатар бақша зиянкестерін жейді. - Қаздар тұқымдасының барлық мүшелерін ата. Қаздар қандай дыбыстар шығара алады? Олар не істеп жатыр? (Қаздар: гүк-
--	--	---	---	--	--

әрекеті қорек іздеу болып табылады. Қыста күн қысқа, тез қараңғы болады, қараңғыда тамақ табылмайды. Сондықтан құстар күнмен бірге тұрып, күні бойы тамақ іздейді. Тақпақ айту Жылы жаққа ұшпайтын, Біздің жақта қыстайтын,. Құстар жүрсе жуықта, Жем шашуды ұмытпа! -Естеріңде ме, хатта қар адам құстардың қыстан аман шығуына көмектесуімізді өтінді? Бұл үшін не істеуіміз керек? Шығармашылық жұмыс. Құстарға жемсауыт жасап беруіміз керек. Үлгіні талдай отырып, жемсауыттың суретін салу. Осындай жемсауытқа күн сайын жем салып отыруымыз керек. Қалада азық көп, сондықтан құстар бізге суықта, жылу мен тамаққа жақындайды. Адамдар құстардың аман қалуына көмектесу үшін тамақтандырады. Дид ойын: «Құсқа жем беру» Қауырсынды достарымызға дәмдайындайтын кез келді. Құстарға тәттілер жасау. Ермексаздың әр түрлі	мұқият тазартады, кірден тазартады. Шығармашылық орталық Балаларды топқа бөлу. 1-топ: Дәстүрден тыс әдістер арқылы трафаретпен құс бейнесін салып, губкамен бояу. 2-топ: Құстарға жемсауыт құрастыру 3- топ: Құстарды жемсауытқа жапсыру. 4-топ: Құстарға ермексаздан жем жасап, жемсауытқа салу. Қорытынды: Біз бүгін қауырсындарға көп тәжірибе жасадық. Құстар туралы көп мағлұмат алдық. Біз серуенде құс қоректендіргішінде кездесіп, бізбен бірге қыстап қалатын құстардың нені көбірек жегенді жақсы көретінін білеміз. Қазақ тілі Тақырыбы: «Өзіңе және өзгелерге көмектес» Ұйымдастыру кезеңі: Шаттық шеңбері. Дос болайық, бәріміз, Жарасып тұр әніміз, Тыныштықты сақтаймыз, Атсын күліп таңымыз. (Х.Талғаров) Балалар қазір жылдың қай мезгілі? Күз мезгілінде неше ай бар? Мадақтау. Әңгімелесу. «Көмектесу», «көмек»	2. Аяқты алшақ қоямыз, қолымыз жанда, 1- 2 қолды белге қоямыз, 3-4 иыққа ,5-6 жоғары созамыз, 7-8 – шапалақтаймыз. Керісінше қайталаймыз. / 6 рет қайталау/ Б.қ.: «Арқан созу» 3. Аяқты алшақ, қолымызды кеуде тұсына қоямыз, 1- оң қолымызды жоғары, 2- сол қолды төменге қарай созу. 3-4 қимылды керісінше жасау. /6 рет қайталау/ Б.қ.: «Гүлдің ашылуы» 5. Аяқтары алшақ қойылған. Қол төменде, аяқтың ұшымен тұру, қолды жоғары созу.(6- рет.) Б. қ.: «Тырна» 6. Аяқтарын біріктіру. Оң аяқты бүгіп, орнында секіру. Сол аяқты /10-15секунд/ 4 лектен (колонна)1 саппен шеңбер бойы жүру. Жүруді жүгірумен, секірумен алмастыру. Тыныс алу жаттығулары:мұрын арқылы демді ішке жұтып, ауыздан «Чух-чух-чух» сөздерімен бірге демді шығарады. Бастапқы қалыпқа келу. Негізгі қимыл-қозғалыс жаттығулары. 1.Тепе-теңдік – орындықпен жүріп ортада керілген жіптің астынан	Тәрбиеші. Балалар, сендер нағыз ғалымдар сияқты көптеген эксперименттер жасадыңдар. Музыка Тақырыбы: Бағдаршам бағыт береді Музыкалық сәлемдесу. Ырғаққа сәйкес бірге қол шапалақтау және «Сә-ле-мет-сіз бе?» сөзін буынға бөле әндету. Балаларды екі топқа бөлу. Бірінші топқа ырғақты шапалақтап, келесі топқа ұрмалы аспаптармен әуеннің ырғағын дәл бере ойнауды ұсыну. Әрі қарай екі топ алмасады. Қызығушылықты ояту. Жұмбақ жасыру. Үш көзді батыр, Жол көрсетер батыл. Үш көзі үш түрлі: Қызыл, сары, жасыл. Бұл не? Бағдаршам туралы толық мәлімет беру, түсіндіру. Музыка тыңдау: «Бағдаршам» (муз. Н. Дүкенбаев, сөзі С. Дүкенбаев). – Әуенді тыңдағанда көз алдыңа не елестеттің? – Шығарманың қарқыны қандай? – Әннің мазмұнында не туралы айтылады? Дауыс жаттығулары: «Жаңғырық» дауыс жаттығуын айту. Әуеннің күшті және әлсіз бөліктеріне ерекше көңіл	сұқ деп айқайлайды; олар: «ш-ш-ш» деп ысқырады.) Қалай ойлайсыңдар , қаз қай кезде ысқырады? (Ол ашуланғанда, қауіп төнген жағдайда өзіне немесе балапандарына қауіп төндіргенде.) - Қаз тағы қалай қорғана алады? Қаз аяқтарын қысып, қылмыскерді қанаттарымен ұрып-соғуы мүмкін. Басқа құстар, мысалы, әтеш немесе үйрек өзін қалай қорғайды? Әтеш айбат шегеді, үйрек шымшып алады. «Қаз ашулы» психогимнастика Қаз қалай қозғалады? (Қаз жүреді, жүгіреді, жүзеді.) Демек, қаз ... суда жүзетін құс. Қаздардың қандай пайдасы бар? Қаздар өте қоректік ет, жұмыртқа, май, мамық және қауырсын береді. Шығармашылық бұрыш Өз еркімен жұмыс. 4. Рефлексия -Бүгін не туралы
---	---	--	---	---

	түстерінен құстарға тәттілер жасау. Педагог құстарға арналған тәттілерді кезең-кезеңімен дайындауды көрсетеді Тәрбиеші: Сонымен құстарға арналған тәттілер дайын. Біз құстарға тәттілерді беру үшін серуенге шығамыз. Олар біздің тәттілерден дәм татып, ұшып, басқа құстарға балабақшада қандай мейірімді балалар өсіп жатқанын айтып береді. Қортынды Балаларды мадақтау. Денешынықтыру Кіріспе бөлімі: Бірінің артынан бірі сапқа тұру. Денені тік ұстау. Шеңбер бойымен денені тік ұстап жүру. Шеңбер бойымен денені тік ұстап тізені шапалақтай жүгіру .. Шеңбер бойымен еркін жүру. 1 сапқа тұру. Саптан 4 лекке (колонна) тұру. Қолдарын созып, арақашықтықты сақтау Негізгі бөлім: Жалпы даму жаттығулары Б.қ.: «Торғай ұшты» 1. Аяқты алашақ қоямыз, қолымыз жанға созу, басты оңнан солға қарай, төмен- жоғары бұру; «Чик-чирик» деп айту. /6 рет қайталау/ Б.қ.: «Баспалдақ» 2. Аяқты алашақ қоямыз,	дегенде нені түсінесіңдер? Сендер кімге,қандай жағдайда көмек көрсеттіңдер? Біреуге көмек көрсеткен кезде өздеріңді қалай сезіндіңдер? «Көмекшілер» әңгімесін оқу. Ой қозғау. Балалар, ас ішерде дастарқанды кім дайындайды? -Сендер қайтіп көмектесесіңдер? -Балалар, мына бала нені үстелге қояды ұмытып кетті? -Сендер топта кезекшілік міндеттеріңді атқарасыңдар ма? -Қалай көмектесесіңдер? Сергімі сәті: Орнымыздан тұрамыз, Қолды белге қоямыз Бұрыламыз оңға бір, Бұрыламыз соға бір. Гүл-гүл жайнап жанамыз. Жаттығулар жасасақ, Жақсы сергіп қаламыз. Ойын: «Көмектесе білейік» Шарты:Бала қолындағы жүректі бір-біріне өзінің беретін көмегі туралы айтады.	өту. Гимнастикалық орындық үстімен жүргенде тепе-теңдік сақтауға, жіп астынан өткенде топтасу және орындықтан дұрыс түсу (жерге түскенде алдымен аяқтың ұшымен түсіп барып табанмен тұру) дағдысына назар аударылады. 2.Қолмен отырғышқа таянып, кеудені жерден көтеріп, қолды бүгіп жазу: қолмен отырғышқа таянып, аяқты біріктіріп түзу созу. Жаттығуды балалардың жеке мүмкіндіктеріне сай бірқалыпты орындату. Қимылды ойын: «Шеңбер» Шеңберлерді шеңбер етіп орналастырады. Ойыншылар өз шеңберінің ортасында тұрады (шеңбер ішінде тек екі ойыншы ғана бола алады), ал ойыншылардың бірі осы үлкен шеңбердің ортасында тұрады. Белгі берілген кезде «үйі» жоқ ойыншы кез келген шеңберге кіріп, ондағы ойыншымен жұп құра алады. Жалғыз қалған ойыншы шеңбер ортасына тұрады, ойын жалғасады. Ойын аяғына дейін біргеболған жұп жеңімпаз саналады.	бөлу. Күшті бөлігінде «Аууу!» – деп дауыстары қатты шықса, әлсіз бөлігінде ақырын орындау. Ән айту: «Бағдаршам» (муз. Қ. Қайым, сөзі Ә. Табылды). – Әннің мазмұны туралы не айта аласың? – Қарқыны тез бе әлде жай орындала ма? Әннің сөзін анық, таза айтуға үйрету. Қол шапалақтау арқылы әннің ырғағын қабылдауға дағдыландыру. «Бағдаршам» сөзінің екі тілде айтылуын қайталау арқылы естеріне сақтауға ықпал ету: бағдаршам – светофор Музыкалық-ырғақты қозғалыс: «Айжан қыз» (Құрманғазы). Би түрін бейнематериалдан көрсету. Ұлттық би элементтерін, би ырғағын есте сақтауға үйрету, қарқынын сезіне мәнерлеп билеу. Вальс, марш жанрларымен салыстырып, ерекшеліктерін ажыратуға, әуен ырғағына сәйкес қозғалуға баулу. Ой қозғау. Бағдаршам не үшін қажет? Мына суретте жолда жүру ережесін бұзғандар бар ма? Қайсысы дұрыс? Таңдаған суретіңді дөңгелекті бояп көрсет. Суреттегі көліктердің қайсысы бағдаршамның қызметін қажет етпейді?	әңгімелестік? - Ең көп есіңде не қалды?
--	--	---	---	--	---

	қолымыз жанда, 1- 2 қолды белге қоямыз, 3-4 шыққа ,5-6 жоғары созамыз, 7-8 – шапалақтаймыз. Керісінше қайталаймыз. / 6 рет қайталау/ Б.қ.: «Арқан созу» 3. Аяқты алшақ, қолымызды кеуде тұсына қоямыз, 1- оң қолымызды жоғары, 2- сол қолды төменге қарай созу. 3-4 қимылды керісінше жасау. /6 рет қайталау/ Б.қ.: «Гүлдің ашылуы» 5. Аяқтары алшақ қойылған. Қол төменде, аяқтың ұшымен тұру, қолды жоғары созу.(6-рет.) Б. қ.: «Тырна» 6. Аяқтарын біріктіру. Оң аяқты бүгіп, орнында секіру. Сол аяқты /10-15секунд/ 4 лектен (колонна)1 саппен шеңбер бойы жүру. Жүруді жүгірумен, секірумен алмастыру. Тыныс алу жаттығулары:мұрын арқылы демді ішке жұтып, ауыздан «Чух-чух-чух» сөздерімен бірге демді шығарады. Бастапқы қалыпқа келу. Негізгі қимыл-қозғалыс жаттығулары. 1.Тепе-теңдік – орындықпен жүріп ортада керілген жіптің астынан өту. Гимнастикалық орындық үстімен жүргенде тепе-теңдік сақтауға, жіп астынан өткенде топтасу және орындықтан дұрыс түсу (жерге түскенде алдымен аяқтың ұшымен түсіп барып			Неліктен? Қайсысы қалай қозғалатынын әңгімелеп бер.	
--	---	--	--	--	--

	табанмен тұру) дағдысына назар аударылады. 2.Қолмен отырғышқа таянып, кеудені жерден көтеріп, қолды бүгіп жазу: қолмен отырғышқа таянып, аяқты біріктіріп түзу созу. Жаттығуды балалардың жеке мүмкіндіктеріне сай бірқалыпты орындату. Қимылды ойын: «Шеңбер» Шеңберлерді шеңбер етіп орналастырады. Ойыншылар өз шеңберінің ортасында тұрады (шеңбер ішінде тек екі ойыншы ғана бола алады), ал ойыншылардың бірі осы үлкен шеңбердің ортасында тұрады. Белгі берілген кезде «үйі» жоқ ойыншы кез келген шеңберге кіріп, ондағы ойыншымен жұп құра алады. Жалғыз қалған ойыншы шеңбер ортасына тұрады, ойын жалғасады. Ойын аяғына дейін біргеболған жұп жеңімпаз саналады.				
Серуенгедайындық	Еңбегі адал жас өрен - мақсаты: өзіне өзі қызмет көрсету. Киіну: Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.				
Серуен	Картотека №11 Күнді бақылау.	Картотека №13 Аула маңындағы көліктерді бақылау.	Картотека №14 ауа- райын бақылау	Картотека №17 Күз көрінісін бақылау	Картотека №19 Жаңбырды бақылау.
	Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту. Бала жас ерекшелігіне байланысты ұлттық ойындар.Серуен картотекасынан				
Серуенненоралу	«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет жасауға тәрбиелеу Ойын- жаттығу Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.				
	Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдалану, шашпай жуыну. Тамақтану алдында мұқият жуынуды қадағалау.				

	Ойын- жаттығу : Ас ішер кезде, Сөйлемейміз, күлмейміз Астан басқа өзгені Ойламаймыз білмейміз. Сиқырлы сөз: "Астарыңыз дәмді болсын!"				
Күндізгі ұйқы	Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қояды пысықтау. Өз төсек орындарын дайындап жатуды дағдыландыру, үлгере алмаған достарына жәрдемдесу. Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай жасау				
Біртіндеп ұйқыданояту, сауықтыру шаралары	Жаттығу кешені №6 Балалар тұрайық Көзімізді ашайық Қолымызды созып Шынығып бір алайық.	Жаттығу кешені №7 Балапандар тұрайық Көзімізді ашайық Жан-жаққа біз қарайық Бір күлімдеп алайық.	Жаттығу кешені №8 Ұйқыдан біз тұрамыз Көзімізді ашамыз Жан-жағымызға қарайық Төсектен біз тарайық	Жаттығу кешені №9 Ұйқыдан біз тұрайық Көзімізді ашайық Анда- мында созылып Тарқасайық, тұрайық	Жаттығу кешені №10 Көзімізді ашайық Аунап, қунап алайық, Самал жел бізге желпісін, Ұйқымызды ашайық
	«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет жасау, жаттығу жасау, киіну. Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан				
Бесінас	Қауіпсіздік ережелерін түсіндіру. Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сұрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.				
Балалардың дербес әрекеті(баяу қимылды ойындар, үстелүсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптап қарау және тағы басқа әрекеттер)	Қызығушылықты ояту . Үгіден хат келу. Құрметті балалар мен күндіз ұша алмаймын, ал сендер түнде ұйқыда жатасыздар, сондықтан хат жіберіп білімдеріңді тексергім келеді. 1- тапсырма: Дид ойын: «Барлығы нешеу?» Тиінде неше саңырауқұлақ бар? 1 Сұрақ жасау: Қайсысы көп? Кірпінің саңырауқұлағымен тиіннің саңырауқұлағын қоссақ	Дид ойын: «Пішіндерді ажырату» Шарты: Геометриялық пішіндерді сипаттау, салыстыру, үшбұрыш пішінді, басқада пішіндердің ішінен табу керек. Дид ойын: «Алмаларды санаймыз» - Алма қандай пішінге ұқсайды? - Тақтада қанша алма бар? Бір алма бар. (Осыдан кейін тағы бір алманың суретін алып, бір алманы қоссақ қанша алма болады? - Балалар, бір алмаға және бір алма қостық. Содан неше алма шықты. Музыка	Логикалық тапсырмалар орындау. 1. Торғайларды санайық Ағашта 2 торғай қонып тұр еді, Ала мысықты көріп 1 торғай ұшып кетті Ағашта қанша торғай қалды? 2 . Мирастын өзінде 1 алма болды, әжесі оған базардаң 1 алма сатып әперді Мираста қанша алма болды? 3. Кірпі орманда өзіне 2 санырауқұлақты теріп алды. 1 санырауқұлақты тиінге сыйлайды Кірпіде қанша саңырауқұлақ қалды? 4. Адамда неше көз бар?(2)	Дид ойын: « Биік , аласа» Шарты: Қай ағаш биік , ал ағаш аласа? Дид ойын: «Заттарды түсімен топтастыр» Шарты: Сызық арқылы түстерді қосу. Қимыл-қозғалыс ойыны: «Автомобиль мен торғайлар» Мақсаты: Балалар жүру мен жүгіру және секіруге дағдыланады Күтілетін нәтиже: Балалар әр түрлі бағытта	Дид ойын: «Не артық» Суретпен жұмыс: -Ненің суретін көріп тұрмыз? -Қоянның қолында неше шар? -Мысықтың қолында неше шар бар? -Шардың түстері қандай? -Шардың пішіндері қандай? Логикалық есептер - Дүкеннен анам 2 доп

	барлығы нешеу болады? 2-тапсырма: Қоянның қолында неше сәбіз бар?. Барлығы неше сәбіз? Дұрыс 2 сәбіз Балаларды мадақтау. 3-тапсырма: «Сиқырлы пішіндер» Пішіндерден әр түрлі құрастыру жұмысын жасаңдар	Тақырыбы: Бағдаршам бағыт береді Музыкалық сәлемдесу. Ырғаққа сәйкес бірге қол шапалақтау және «Сә-ле-мет-сіз бе?» сөзін буынға бөле әндету. Балаларды екі топқа бөлу. Бірінші топқа ырғақты шапалақтап, келесі топқа ұрмалы аспаптармен әуеннің ырғағын дәл бере ойнауды ұсыну. Әрі қарай екі топ алмасады. Қызығушылықты ояту. Жұмбақ жасыру. Үш көзді батыр, Жол көрсетер батыл. Үш көзі үш түрлі: Қызыл, сары, жасыл. Бұл не? Бағдаршам туралы толық мәлімет беру, түсіндіру. Музыка тыңдау: «Бағдаршам» (муз. Н. Дүкенбаев, сөзі С. Дүкенбаев). – Әуенді тыңдағанда көз алдыңа не елестеттің? – Шығарманың қарқыны қандай? – Әннің мазмұнында не туралы айтылады? Дауыс жаттығулары: «Жаңғырық» дауыс жаттығуын айту. Әуеннің күшті және әлсіз бөліктеріне ерекше көңіл бөлу. Күшті бөлігінде «Аууу!» – деп дауыстары қатты шықса, әлсіз бөлігінде ақырын орындау. Ән айту: «Бағдаршам» (муз.		және әртүрлі секірудің түрлерін үйренеді.	алып келді, оның біреуін ініме бердім. менде неше доп қалды? (1) – Қоянда неше құлақ бар? (қоянның суретін көрсету) – Қолда қанша саусақ бар? Бәріміз біргеміз. Оңға бір қадам, солға бір қадам Шапалақ ұрамыз. Алға бір қадам, артқа бір қадам Шапалақ ұрамыз. Денешынықтыру Кіріспе бөлімі: Бірінің артынан бірі сапқа тұру. Денені тік ұстау. Шеңбер бойымен денені тік ұстап, адымдап жүру. Шеңбер бойымен денені тік ұстап секірмелі жүргіріс . Шеңбер бойымен табанның ішкі жақтарымен қысқа және алшақ қадаммен жүру.1 сапқа тұру. Саптан 4 лекке (колонна) тұру. Қолдарын созып, арақашықтықты сақтау Негізгі бөлім: Жалпы даму жаттығулары Б.қ.: «Күн- түн» 1. Аяқтар алшақ қойылған, қолдар бүйірде. 1- көзімізді жұмамыз. 2-
--	--	---	--	--	--

		Қ. Қайым, сөзі Ә. Табылды). – Әннің мазмұны туралы не айта аласың? – Қарқыны тез бе әлде жай орындала ма? Әннің сөзін анық, таза айтуға үйрету. Қол шапалақтау арқылы әннің ырғағын қабылдауға дағдыландыру. «Бағдаршам» сөзінің екі тілде айтылуын қайталау арқылы естеріне сақтауға ықпал ету: бағдаршам – светофор Музыкалық-ырғақты қозғалыс: «Айжан қыз» (Құрманғазы). Би түрін бейнематериалдан көрсету. Ұлттық би элементтерін, би ырғағын есте сақтауға үйрету, қарқынын сезіне мәнерлеп билеу. Вальс, марш жанрларымен салыстырып, ерекшеліктерін ажыратуға, әуен ырғағына сәйкес қозғалуға баулу. Ой қозғау. Бағдаршам не үшін қажет? Мына суретте жолда жүру ережесін бұзғандар бар ма? Қайсысы дұрыс? Таңдаған суретіңді дөңгелекті бояп көрсет. Суреттегі көліктердің қайсысы бағдаршамның қызметін қажет етпейді? Неліктен? Қайсысы қалай қозғалатынын әңгімелеп бер.		мойынды оңға бұрып, көзімізді ашамыз, 3-алдыға қарап көзімізді жұамыз, 4- мойынды солға бұрып көзімізді ашамыз. /5-6 рет қайталау/ Б.қ.: «Иілгіштер» 2. Аяқтар алшақ қойылған, қолдар жанда, 1-2 - оң аяқтың тізесін сәл бүгіп оңға қарай иілеміз, 3-4 – сол аяқтың тізесін сәл бүгіп солға иілу./5-6 рет қайталау./ Б.қ.: «Балапан қанатын қақты» 3. Аяқтарды біріктіреміз, қолдарын кеуде тұсына ұстап, 1-3 алақанды жұмып-ашу, 4-6- шынтақты жоғары-төмен көтеру, . /5-6 рет қайталау./ Б. қ.: «Айнаны сұрту» 4. Аяқтарды біріктіреміз, қолдарын кеуде тұсына ұстап, 1-4 алақанды ашып отырып-тұрып айнаны сұрту қимылын көрсетеміз. 5-6 қолды жоғары созып шапалақтаймыз. /5-6 рет / Б.қ.: «Көбелек ұстау» 5. Аяқтарын алшақ, қолды жанға созу. Секіріп аяқты біріктіру. Қолды жоғары созып, шапалақтау. /5-6 рет қайталау./ Б.қ.: «Серіппе»
--	--	--	--	---

					6. Аяқтарын біріктіру. Қолдары белде. 1- тізені бүгіп отыру, 2- б.қ. 4 лектен (колонна)1 саппен шеңбер бойы жүру. Адымдап жүру. Тыныс алу жаттығулары: араның дыбысын салу, мұрынмен дем алып, ауыздан демді шығару. Бастанқы қалыпқа келу. Қозғалыстардың негізгі түрлері... 1. Допты көлденең нысанаға лақтыру 2 м қашықтықтан оң және сол қол 2. Өрмелеу - доғаның астына қолдарыңызбен еденге тигізбестен, түзу және бүйірлермен (топтасып) жүру Бір-біріне параллель екі жолға педагог екі доғаны қояды, әрқайсысының қарсы жағына толтырылған шарларды (сонымен қатар 5-6 данадағы екі жолға) 40 см қашықтыққа қояды.Балалар екі қатарға тұрады да, оларды көрсетіп, түсіндіргеннен кейін оларды екі бағанға орналастырады. және теңдестіру жаттығуларын сапта орындау. Педагог басты назар
--	--	--	--	--	--

					аударып, жорғалап жүргенде балалардың жақсы топтасып, ернеудің жоғарғы жиегіне тигізбеуіне, тепе-теңдік жаттығуын орындау кезінде ауыспалы адыммен, яғни оң және сол аяқпен жүруіне, тепе-теңдікті сақтап, дұрыс қалыпта болуына назар аударады. 3 бөлім. Қимылды ойын: «Аюдың апанында» Міндеті: балалардың сөздік қорын дамыта отырып, қимыл-қозғалыс іскерліктерін жетілдіру.
Балалармен жеке жұмыс	М. Монтессори технологиясымен жұмыс. Геометриялық пішіндермен әр түрлі құрастыру жұмыстарын жүргізу.	Мнемотехника әдісі Тақырыбы: Киімдер Мақсаты: мнemo кестемен жұмыс жасай отырып, балалардың киімдер туралы өз ойларын толық жеткізе білуге үйрету.	АҚТ технологиясы-мен жұмыс Математикалық дамытушы ойындар Сұрақ-жауап	Ойын – жаттығу «Қуыршықты жуындыр» Мақсаты: балаларға тазалық туралы үйрету. Ірі құрылыс материалдарымен ойындар.	Отан туралы мақал-мәтелдер. Отан — елдің анасы Ел - ердің анасы Туған жердей жерболмас, Туғанелдей елболмас.
Серуенге дайындық	«Еңбегі адал жас өрен»- өз – өзіне қызмет жасауға үйрету. Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды, киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау				
Серуен	Картотека №11 Күнді бақылау.	Картотека №13 Аула маңындағы көліктерді бақылау.	Картотека №14 ауа- райын бақылау	Картотека №17 Күз көрінісін бақылау	Картотека №19 Жаңбырды бақылау.
	Еңбегі адал жас өрен, серуен кезінде еңбек дағдыларын, экологиялық мәдениетті дамыту Таңғы серуенді бекіту.				
Балалардың үйге қайтуы	Өнегелі-15 минут. Қауіпсіздік ережесі - ата-анамен бала өмірінің қауіпсіздігі туралы әңгіме жүргізу.				
	Ата-аналарға балаларын себепсіз балабақшадан қалдырмауларын ескерту. Баланың бүгінгі жетістігі туралы әңгімелеу. Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы.	Ата-анаға: балаға жиі қазақтың ертегілерін оқып беуге ұсыныс айту. Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.	Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу. Ата-аналарға балалардың жасаған шығармашылық жұмыстарымен таныстыру.	Ата-аналарға балабақшаға төлейтін төлем ақысын уақытылы төлек керек екенін ескерту Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы.	Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу Балаланы балабақшаға уақытында әкеулерін ескерту.

Тәрбиелеу – білімберу процесінің циклограммасы

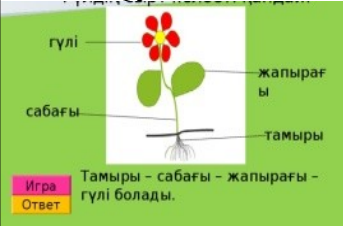
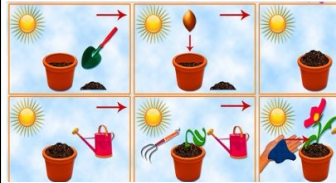
Білімберууымы (балабақша/шағын орталық,мектепалды сыныбы)

Топ: Орта топ.

Балалардың жасы: 4 жас

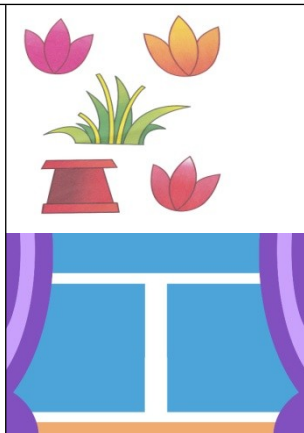
Жоспардың құрылу кезеңі : 25.11 – 29.11.2024ж

Күн тәртібінің үлгісі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	Күй күмбірі – ұлттық құндылық, ұлттық өнерді бала бойына сіңіру. Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Өнегелі -15 мин – ата-анамен бала денсаулығы, мінез –құлқы туралы әңгіме жүргізу, кеңес беру. «Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу. Ата-аналараға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқаәрекеттер	Картотека №6 «Табиғат құбылыстарын ата» Мақсаты: қар мен жаңбырды ажырата білу, табиғат құбылыстары жөніндегі білімдерін бекіту, қатты, жұмсақ,ериді, буга айналады.	Картотека №9 «Үй жануарлары» Мақсаты: Балаларды үй жануарлары мен төлдерді ажыратуға,олардың қимылы н,қалай дыбыстайтынын және дене мүшелерін дұрыс атауға, оларды қорғай білуге тәрбиелеу.	Картотека №12 «Не артық?» Мақсаты: Балаларды суретке қарап, оларды топтастыруға үйрету. Суретте тұрған артық затты таба білу, сипаттама беру.	Картотека №17 «Қайсысы қайда тіршілік етеді?» Мақсаты: суреттен көрген заттарының аттарын тап, олардың қайда өмір сүретінің айтқызу. Сөздік қорын молайту.	Картотека №19 «Қысқы тіршілік» Мақсаты: қыстап қалатын құстардың әсеке атауын ататып, оларды ажырата білуге үйрету. Сөздік қорын дамыту.
	Танымдық және зияткерлік дағдыларды дамыту картотекасынан				
Таңертенгіжаттығу	Қараша айының 5- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау				
Таңғыас	Үнемді тұтыну ережелерін түсіндіру. Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қауіпсіздік ережелері- тамақ ішу кезінде, құралдарды пайдалану кезінде қауіпсіздік ережелерін ескерту. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	«Балалар кітапханасы»-жобасы аясында, бала тілін дамыту.				
	Жабырқауды білмейміз, Жалқаулықты сүймейміз, Біз талантты жас ұлан, Үлгі аламыз жақсыдан.	Армысың, шапағатты, Күн ана Армысың қайырымды, Аспан ана Армысың мейірімді, Жер ана Армысың менің достарым.	Бақшамызға барғанда Жолыққан бар жандарға. Ертемен ақ пейілмен, «Қайырлы таң» деймін мен	Қуанамын мен де, Қуанасың сен де, Қуанайық достарым Арайлап атқан күнге.	«Арайлап таң атты» Арайлап таң атты, Күн шуағын шашты. Сәлем күн, сәлем жер Сәлем достар Бәріміз бірге болайық.

Білімберууымыны ңкестесібойынша ұйымдастырылған іс-әрекет.	«Мен зерттеушімін»- экологиялық мәдениетті қалыптастыру мақсатында ұіә.				
Қызығушылықты ояту Дид ойын: "Гүлдерді түстеріне қарай ажырат" Шарты: Тақтадағы гүлдердің сыңарын стол үстінен тауып қасына жапсыру. . Гүлдің құрлысымен таныстыру. 	Табиғат бұрышына саяхат Бөлме өсімдіктерін қарау. - Біз жазда көшеде келе жатқанда, көптеген гүлдерді көреміз. Бірақ суық келді, қыс келеді, содан кейін көшеде гүлді көрмейміз. Ал адамдар қыста да, жазда да гүлдерге әрқашан сүйсінгісі келеді. Осылайша адамдар үйде, тұратын бөлмелерде гүл өсіру идеясын ойлап табады. Сондықтан олар үйдің бөлмелерінде өсірілетін мұндай өсімдіктерді «үй өсімдіктері» деп атай бастады. Гүлдердің түсіне, жапырақтарының пішініне назар аударылады. Герань жапырақтары бұзылып, иіс сезінуі мүмкін, содан кейін өсімдіктің осылай қорғалғанын түсіндірді. Дид ойын: «Горшоктегі гүл» дизайны - Геометриялық фигураларды орындарына қойып, құмырадағы гүлді құрастыру «Гүлдерді ретке келтір» дидактикалық жаттығуы - Әр қазанға сан жазылады. Гүлдерді әр құмырада қанша гүл гүлдейтіндей етіп орналастырыңыз. «1» саны бар құмырада неше гүл гүлдейді? Бір гүл. Ал «2» және «3» сандары бар қазанда?	Қызығушылықты ояту. Балалар, біз бүгін таңғажайып, сиқырлы бөлме гүлдерінің еліне – Мақтаныш еліне саяхатқа шығамыз. Біз оған жету үшін: гүлдердің өсуі үшін не қажет? Бұл сұраққа бөлме гүлдер елінің ханшайымының бізге жіберген анықтамалық карталары көмектеседі. Өзіңе бір карта алып жауап беру. Карточкідегі суретте не дейді, гүлдердің өсуі үшін не қажет? Бала: Менің суреттерімде тамшылар бар - бұл гүлдер кеуіп қалмас үшін су қажет дегенді білдіреді. Тәрбиеші: Дұрыс, жарайсыңдар. Руслан, сурет саған не дейді? Руслан: Суретте өсімдіктердің өсуі үшін жер қажет екендігі айтылған. Жарайсыңдар. Келесі сенің суретің не дейді? Суретте гүлдерге тыныс алу үшін ауа керек, ал гүл жапырақтар арқылы тыныс алады. Иә, дұрыс, барлық өсімдіктер жапырақтар арқылы тыныс алады. Келесі сурет: гүлдердің өсуі үшін тағы не қажет, сіздің картаңыз не ұсынады? Менің картама гүлдердің өсуі үшін күн сәулесі қажет екенін айтады. дұрыс!	Қызығушылықты ояту. Ертегілер еліне саяхат. Аудио дыбыс, ертегілер әні. Сұрақ- жауап. Балалар қандай ән есітіп тұрсыңдар? Ертегілер еліне саяхатқа барғыларың келе ме? Көзімізді жұмып 1,2,3 деп санасақ ертегі еліне жетеміз. Ертегі елінің орындықтары не деген керемет, оюланған. С. Оспановтың «Гүл туралы аңыз» ертегісін тамашалайық АҚТ технологиясымен. Ерте, ерте ертеде бір ауылда бидай мен гүл өседі. Адамдар гүлдерге тамсанып, бір-біріне сыйлайды. Гүлдің қош иісі ауылды алып кетеді. Бір күні хан бәріне жар салады. Тек қана бидай өсіріңдер, гүлдің бәрін құртыңдар деп әмір береді. Сұрақтар ілмегі -Хан қандай әмір берді? -Тек не өссін деді? -Неліктен бидайды таңдады? Адамдар гүлдердің бәрін таптап, жұла бастайды. Осы кезде бір бала бір гүлді үйіне апарып тығып өсіреді. Оны ешкімге көрсетпейді. Ал ауыл болса көңілсіз, жұпар гүлдің иісінде жоқ, өзі де жоқ.	Ой қозғау Мнемокесте арқылы гүлдердің өсу жолдарын таныстыру. Практикалық әрекет: Гүл отырғызу. Гүл отырғызу үшін ең әуелі бізге ыдыс қажет. Ыдысты алып, ішіне жай даладағы топырақ емес, құнарлы топырақ саламыз, жақсы өсу үшін. Содан соң, топырақ ортасына құдықша жасап, гүл өсіндісін отырғызамыз (тамырын көрсету). Енді, осы гүлімізді табиғат бұрышына қояйық. Балаларға сұрақ: Балалар, гүл отырғызып, тек осылай қоямыз ба екен? Дұрыс,су құйып, күтіп,баптап тұру қажет екен. Сергіту сәті. Шаршағанда ырғалып, Гүлге ұқсап демалам, Қанатты бір қағып, Гүлдей болып жайқалам. Ой қозғау. Күту ережелері: Әр бала көрсету. Дид ойын: «Гүлдерді күтеміз»	

сыртқы орта факторларын (су, жарық, жылу) бөліп көрсету. Құрал-жабдықтар: екі бірдей өсімдік (бальзам), су. Тәжірибе барысы: Өсімдіктердің неліктен сусыз өмір сүре алмайтынын анықтау (өсімдік қурап қалады, жапырақтары қурайды, жапырақта су бар); бір өсімдік суарылып, екіншісі суарылмаса не болады (суармаса өсімдік кеуіп, сарғайып, жапырақтары мен сабағы икемділігін жоғалтады т.б.)? Біз бір апта ішінде суаруға байланысты өсімдіктердің күйін бақылау нәтижелерін шығарамыз. Қорытындылаймыз Иә, өсімдіктер сусыз өмір сүре алмайды. Тәжірибе №2 Көп - аз Мақсаты: буланған сұйықтық мөлшерінің жапырақтардың мөлшеріне тәуелділігін ашу. Құрал-жабдықтар: үш өсімдік: біреуі үлкен жапырақты, екіншісі қарапайым жапырақты, үшіншісі кактусты; целлофан пакеттер, жіптер. Тәжірибе: Неліктен үлкен жапырақтары бар өсімдіктерді кішкентайларға қарағанда жиі суару керек?	Ой қозғау. Ыдыс қандай геометриялық пішіндерден тұрады? Шаршыдан. Неше шаршы? Бір. Гүл қандай геометриялық пішіндерден жасалған? Шеңбер және сопақшалар. Қанша шеңбер? Бір шеңбер. Қанша сопақша? Үш сопақша. Сабақ қандай геометриялық пішіннен жасалған? Тіктөртбұрыштан. Неше тіктөртбұрыш? Бір тіктөртбұрыш. Жапырақтар қандай геометриялық пішіндерден жасалған? Үшбұрыштардан. Неше үшбұрыш? Екі үшбұрыш. Дидактикалық ойын «Жапырақ қай өсімдіктен?» - Мына жапырақтар мен өсімдіктерге қарап, әр жапырақ қай өсімдіктен түскенін анықтап көр. Дид ойын: «Әдемі Кливия» бояулармен сурет салу	Ал келесі карта не дейді? Менің карточкамда гүлдердің өсуі үшін жылу керек екендігі айтылған. Дұрыс, жарайсыңдар, олардың өсуіне жылулық та керек. Алмына суретінде не бейнеленген? Бұл суретте гүл құмыра бар - онда бөлме гүлдері өседі. Ал мына карточкіде не дейді? Менің картам гүлдердің өсуі үшін біздің сүйіспеншілігімізді қажет ететінін айтады. (карталарды жинау) Дұрыс, жарайсыңдар. Гүлдің жақсы өсуі үшін жер, су, ауа, күн сәулесі, жылу, құмыра және күтім қажет екенін сіз бен біз еске түсірдік. Енді Мақтаныш еліне баруға дайынбыз. Бірақ біз гүлге айналуымыз керек. Дид ойын: «Гүл құрастыр» Құрастырған гүлге ұқсас масканы киіп алу. Солға, оңға бұрылып, гүлге айналады. Тәрбиеші: Бір-біріміздің қолымыздан ұстайық, жолға шығамыз. Біз жолдармен жүреміз, жолдармен жүреміз. Біз бәріміз өте ақылды, сүйкімді, әдеміміз. Біз өте татумыз гүлдер еліне келеміз. Тәрбиеші: Балалар, міне біз гүлдер еліне келдік.	Сұрақ-жауап Неге ауыл көңілсіз болды? Неліктен? Бір күні хан қатты ауырады. Көптеген дәрігерлер оны емдей алмайды. Бір күні алыс жерден бір емші келеді, ол ханға тек қана бал қосылған дәрі жеу керек, сол кезде ғана тәуір боласың диді. Ой қозғау. -Балды неден аламыз? -Ара балды қайдан жинайды? Балды не үшін ідеді? Бұр күні гүлін таптампаған, тығып сақтаған бала ханға бал әкеп береді. Хан қатты қуанып, балаға рақметін айтып, барлық дала, барлық қала гүл өсірсін деп бұйырады. Содан бері гүл даланың да, қаланың да көркі болыпты. Гүлім, гүлім, гүлім, - дейді, Гүл десе ел күлімдейді. Сансыз гүлден шырын жинап, Бал аралар гүілдейді. Гүлді әрқашан ел іздейді – деп жырға қосыпты. Сұрақ: Хан ауруынан қалай жазылды? Ол балды қайдан тапты? Хан неліктен гүл өсіруге рұқсат берді? Дид ойын: «Гүлге араларды қондыр»	Гүлдердің жапырақтарының шаңын сулы мақтамен сүртеді. Жапырақтары ұсақ өсімдіктерді су шашатын ыдыспен бүркеп-шашып жуады. Суды жапырақтарына тигізбей топырағына құяды. Дид ойын: «Сынған қазан» - Бөлшектерді жинап, орындарына қою. Фрагменттер қандай геометриялық пішіндерге ұқсайды? Дидактикалық ойын «Су құйғышты ал» - Әрбір өсімдік үшін дұрыс суару ыдысын таңдаңыз. Қарындашпен сурет салу Дид ойын: «Біз суарғыштан құйамыз» - Су құятын ыдысқа суды салу. - су құйғыштың ішіндегі бетін көк түсті қарындашпен бояу. Ал енді су құйғыштан судың қалай ағып жатқанын суарғыштың шүмегінен түзу сызықтар
--	--	---	--	---

	Жапырақтары әртүрлі үш өсімдікті таңдаңыз. Эксперимент жасайық. Жапырақтарға сөмкелерді салыңыз, бекітіңіз, күн ішінде өзгерістерді қадағалаңыз; буланатын сұйықтық мөлшерін салыстырыңыз. Қорытынды жасаңыз (жапырақтар негұрлым үлкен болса, соғұрлым олар ылғалды буландырады және жиі суару керек). Шығармашылық бұрыш Дидактикалық ойын «Гүл құмыраларына арналған табақшаларды ал» - Әр кастрюльге бірдей түсті табақшаны таңдап бояу.. Дид ойын: «Бөлме гүлі гүлдеді» барельефті модельдеу - Мына бөлме өсімдігінің гүлдейтін уақыты келді. Оған пластилинді және осы гүлдерді жіптен пайдаланып өзіміз гүл жасайық. Пластилиннен шарларды жайып, бөлме гүлімен суретке басып, пластилиннің үстіне гүл қойып, алақанмен басыңыз. Гүлді алып тастап, не болғанын көріңіз. Осы бөлме гүліне осылайша көбірек гүлдер жасау. «Терезедегі гүл» қолданбасы - Терезе алдына құмыраны, жапырақтарды, гүлді құрастырып қою.	 Кливияның ұзын жіңішке жапырақтары бар. Дәстүрден тыс әдіс арқылы жасыл бояумен щеткамен өсімдікке осындай жапырақтарды салыңыз. Сергіту сәті Гүлдер, гүлдер, көп гүлдер, Қызыл гүлдер, көк гүлдер. Өсе берші нұрланып, Өсе берші ырғалып. Дид ойын: «Кішкентай ғалымдар» Тәжірибе №1 Ыстық пен суықта не болады? Мақсаты: өсімдіктердің өсуі мен дамуына қолайлы жағдайларды анықтау. Құрал-жабдықтар: қысқы немесе көктемгі ағаш бұтақтары, топырақтың бір бөлігі бар тамырсабақтар, топырақтың бір бөлігімен гүлзардан гүлдер (күзде); өсімдіктердің жылуға тәуелділігінің моделі. Эксперимент барысы: Неліктен көшедегі бұтақтарда жапырақтар жоқ? (Сыртта суық, ағаштар «ұйықтап жатыр») Бөлмеге бұтақтарды әкелу. Бүршіктердің өзгеруін (бүршіктердің ұлғаюын, жарылуын), жапырақтардың пайда	Қараңдаршы қандай тамаша шалғын. Гүлдер, отырыңыз. (Балалар еңкейеді) Қып-қызыл гүлдеріміз жапырақшаларын ашады (саусақтарды тегіс ашу Жел аздап дем алады, жапырақшалар тербеледі (алдыңда қол бұлғау) Біздің қызыл гүлдеріміз жапырақшаларын жасауып тұрады. (саусақтарды қысу) Тәрбиеші: Жарайсыңдар менің гүлдерім, сендер өте әдемісіңдер. Гүлге жақындайық! Бұл гүлдің қалай аталатынын білесіз бе? Балалар: фикус. Фикус ағашқа ұқсайды. Оның діңі және үлкен тығыз жапырақтары бар. Және олардың түсі қандай? маған фикустың діңі қайда екенін көрсетші, жарайсың. жапырақтарды көрсет. Жақсы. Енді фикус жапырақтарын ұстаңыз, бірақ жапырақтары өте нәзік екенін ұмытпаңыз, оларға зақым келтірмеу үшін мұқият болу керек (балалар жапырақты ұстайды). Фикус жапырақтары тегіс және жылтыр. Фикустың тыныс алуы үшін жапырақтарды сүрту керек. Ал бүгін біз фикус жапырақтарын дымқыл шүберекпен сүртуді үйренеміз. Мен оң қолымдағы дымқыл шүберекті	Балаларды ара және гүл тобына бөлу. Гүл тобы ермексаздан гүл мүсіндеу. Ара тобы арларды қию, қиылған араны гүлге жапсыру. Дид ойын: «Бал салынған банкі» Шарты: Трафареттің көмегімен банкіні салу, губкамен ішіне балды бояу. Дид ойын: «Гүлді алқап» Шарты: Гүлді алқап құрастыру Балаларды мадақтау. Музыка Тақырыбы: Спорт – біздің досымыз Балалармен амандасу. Өткен сабақтағы материалдарды қайталап еске түсіру. Аспапта ойнаған әуенді шапалақпен ырғаққа келтіріп ұру. Проблемалық сұрақ: Деніміз сау болуы үшін не істеу керек? Балалар ой қорытып, спортпен айналысу керек деген тұжырымға келеді. Спорттың қандай түрлерін білесіңдер? Бүгінгі сабағымыз осы спорт туралы. Әлемге әйгілі спорт түрі аяқдоп (футбол) туралы ән үйренеміз. Музыка тыңдау: «Спорт маршы» (муз. В. Соловьев-Седой). Әуенді тыңдап, бұл	арқылы сызу.. Ой қозғау. -Неліктен біз бөлмеге гүл егеміз? -Гүлдер әдемі өсу үшін не керек? -Қандай күтім жасауымыз керек? -Шаңбасқан гүл қандай болады? -Гүлдер неде өсіп тұр? -Неліктен жасыл, өз қалпын сақтап тұр? -Кімдер күтім жасайды? -Гүлдердің бізге қандай пайдасы бар? Балаларды мадақтау.
--	---	--	--	---	--

Гүл

Болат Үсенбаев

Көркі болған үйімнің,
Гүлді көрсем сүйіндім.
Қызыл, аппақ гүлдерім
Күнменен мың құбылдың.
Балаларды мадақтау.

Денешынықтыру

Кіріспе бөлімі:

Бірінің артынан бірі сапқа тұру. Денені тік ұстау. Шеңбер бойымен денені тік ұстап, адымдап жүру. Шеңбер бойымен денені тік ұстап секірмелі жүгіріс. Шеңбер бойымен табанның ішкі жақтарымен қысқа және алшақ қадаммен жүру. 1 сапқа тұру.

Саптан 4 лекке (колонна) тұру. Қолдарын созып, арақашықтықты сақтау

Негізгі бөлім:

Жалпы даму жаттығулары

Б.қ.: «Күн- түн»

1. Аяқтар алшақ қойылған, қолдар бүйірде. 1- көзімізді

болуын, олардың өсуін байқаймыз, оларды көшедегі бұтақтармен (жапырақсыз бұтақтар) салыстырамыз, **Қорытынды:** Өсімдіктердің өмір сүруі және өсуі үшін жылу қажет.

Дид ойын: «Әдемі құмырадағы гүл»

Түрлі-түсті шеңберлерге, ермексازдан орналастыру.

Дид ойын: «Біз гүл отырғыздық»

- Алдымен горшокты дайындау, Енді гаршокты жермен толтырамыз (клей жағып жарманы себу) Гүлді горшокқа жапсырамыз - гүл отырғыздық.. Енді суару керек. Суару ыдыстарын алып, қалай суаруды көрсету

Судан басқа, өсімдікке күн қажет. Күнді горшоктың үстіне жапсыру. Сонымен гүлдер өсті. Балаларды мадақтау.

аламын, сол қолыммен фикус жапырағын төменнен мұқият ұстап тұрамын және оны зақымдамау үшін оны шүберекпен сүртемін. Міне, таза жапырақ Ал енді суаруымыз керек. Мен суарғыштың ұшын кастрөлдің шетіне қойып, оны суарамын. Суды мұқият аздап құю керек. Олар неге сонша таза болды?

Өйткені біз оларды жудық. Тәрбиеші: Иә, біз бүгін гүлдерді күтіп, суарып, жудық.

Дид ойын: «Фикус гүлі»
Бұл жерде қандай гүлмен таныстық, гүл ханшайымы білсін Фикус гүлін жапсырып кетейік.

Тәжірибе алаңы.

Біз енді кішкентай зерттеушілер болайық **«Өсімдіктер үшін артық жарық».**

Үстел шамын бөлме гүліне бағыттадық. Алдымен өсімдіктің жапырақтары шамға бұрылып, оған қол соза бастады. Екі аптадан кейін біз жапырақтардың шеттері сарғайғанын байқадық. Жапырақтары түсіп қалды. Бір айдан кейін жапырақтардың ұштары қарайып, төменгі жапырақтары қоңырланып, солып қалды.

Тәжірибе мынадай

музыкаға қандай қимыл жасауға болатынын сұрау. Шығарманың күшті, әлсіз бөліктерін ажыратуға үйрету.

Дауыс жаттығулары:

«Тойбастар» (муз. Д. Нұрпейісова). Күйдің негізгі әуенін «ләй» буынында орындау. Терең дем алып, дауысты еркін шығаруға үйрету. Сегіздік, оналтылық ноталарды орындау ерекшеліктеріне көңіл аудару.

Ән айту: «Аяқдопшы» (муз. Т. Кулинова, сөзі. Б. Тобаяқов).

Әннің сипатына көңіл аудару. Қандай көңіл күйде жазылған? Әннің мазмұны не туралы? Спорттың бұл түрін бұрын естігенің бар ма? Өздерің бұл ойынды ойнап көрдіңдер ме?

Музыкалық-ырғақты

қозғалыс: «Лентамен жаттығулар» (муз. Д. Шостакович (вальс)). Вальс ырғағында ленталармен созылмалы қимылдар жасау. Лентаны жоғары-төмен көтеріп, түсіру, оңға-солға бұлғап мәнерлі қозғалыстар жасау. Вальс әуенінде екпінге ілесіп қимылдау. Ұлттық ойын «Аққу-қаздар»

Ой қозғау.

Саған спорттың қай түрі ұнайды? Неліктен? Суреттегі аяқ допшыларға

	жұмамыз. 2- мойынды оңға бұрып, көзімізді ашамыз, 3- алдыға қарап көзімізді жұмамыз, 4- мойынды солға бұрып көзімізді ашамыз. /5-6 рет қайталау/ Б.қ.: «Илгіштер» 2. Аяқтар алшақ қойылған, қолдар жанда, 1-2 - оң аяқтың тізесін сәл бүгіп оңға қарай иілеміз, 3-4 – сол аяқтың тізесін сәл бүгіп солға иілу./5-6 рет қайталау./ Б.қ.: «Балапан қанатын қақты» 3. Аяқтарды біріктіреміз, қолдарын кеуде тұсына ұстап, 1-3 алақанды жұмып-ашу, 4-6- шынтақты жоғары-төмен көтеру, . /5-6 рет қайталау./ Б. қ.: «Айнаны сүрту» 4. Аяқтарды біріктіреміз, қолдарын кеуде тұсына ұстап, 1-4 алақанды ашып отырып-тұрып айнаны сүрту қимылын көрсетеміз. 5-6 қолды жоғары созып шапалақтаймыз. /5-6 рет / Б.қ.: «Көбелек ұстау» 5. Аяқтарын алшақ, қолды жанға созу. Секіріп аяқты біріктіру. Қолды жоғары созып, шапалақтау. /5-6 рет қайталау./ Б.қ.: «Серіппе» 6. Аяқтарын біріктіру. Қолдары белде. 1- тізені бүгіп отыру, 2- б.қ. 4 лектен (колонна)1 саппен шеңбер бойы жүру. Адымдап жүру.	Қазақ тілі Тақырыбы: Кім күшті? Ертегісі Ұйымдастыру кезеңі: Шаттық шеңбері. Бақшамызға барамыз, Досымызды табамыз. Сәлемет пе, міне мен Доспын енді сенімен. Қызығушылықтарын ояту. Балалар мен ертегі кейіпкерлерінен хат алдым. Келіндер дөңгелене отырындар, мен сеңдерге хатты оқып беремін. «Қымбатты балалар! Біз ертегі орманның тұрғындарымыз. Сіздерді қонаққа шақырамыз...» Сендер қонаққа барғыларын келе ме? Ой дамыту. біз қонаққа бармас бұрын, бұл хат қай ертегіден екенін табуымыз керек. Біз жұмақтарды шешуіміз керек. Миға шабул Жұмбақтар жасыру. Көлге жапқан қақпақ, Сіресіп тұр, Қатты ақ. (Мұз) Мысықтан бұл қорқады, Бұдан піл қорқады. (Тышқан) Қылдай белі бүгілген, Өзінен де жүгі үлкен. (Құмырсқа) Көтеріліп теңізден, Аспанға биік барамын,	қорытынды жасауға мүмкіндік берді: артық жарықпен өсімдіктің өсуі баяулайды. Артық жарық өсімдіктерге зиянды. Кейбір өсімдіктер жарықтың көптігінен өсуі мен дамуын тоқтатады, ал басқалары аз жарықтан дамымайды. Бірақ тәжірибе нәтижелері бойынша: «Егер өсімдік қажетті мөлшерде жарық алса, онда ол жақсы өсіп, дамиды» деп айта аламыз. Біз бүгін жақсы жұмыс жасадық. Біздің күш-жігеріңізге алғыс ретінде, гүлдер ханшайымы бұл қорапты сыйға берді.Бірақ біз сізбен бірге тобымызға оралмайынша ол ашылмайды. Бір-біріміздің қолымыздан ұстайық. Тәрбиеші: Міне, келдік. Гүлдер, енді балаларға қайта оралыңдар. Солға, оңға бұрылып, балаларға айналдырыңыз. Керемет, енді қорапта не бар екенін көрейік. (Мұғалім кәмпіттің қақпағын ашады, ішінен балаларға таратады). Тәрбиеші: Ханшайым сендерге жақсы тосын сый дайындапты. Рахмет айтайық. Денешынықтыру Кіріспе бөлімі: Бірінің артынан бірі сапқа	өздеріне лайықты доптарын сызық арқылы қос. Мәнерлі би қозғалыстарын доппен, таяқшамен, таспалармен жасайды.	
--	---	---	---	---	--

Тыныс алу жаттығулары: араның дыбысын салу, мұрынмен дем алып, ауыздан демді шығару. Бастапқы қалыпқа келу. Қозғалыстардың негізгі түрлері... 1. Допты көлденең нысанаға лақтыру 2 м қашықтықтан оң және сол қол 2. Өрмелеу - доғаның астына қолдарыңызбен еденге тигізбестен, түзу және бүйірлермен (топтасып) жүру Бір-біріне параллель екі жолға педагог екі доғаны қояды, әрқайсысының қарсы жағына толтырылған шарларды (сонымен қатар 5-6 данадағы екі жолға) 40 см қашықтыққа қояды. Балалар екі қатарға тұрады да, оларды көрсетіп, түсіндіргеннен кейін оларды екі бағанға орналастырады. және теңдестіру жаттығуларын сапта орындау. Педагог басты назар аударып, жорғалап жүргенде балалардың жақсы топтасып, ернеудің жоғарғы жиегіне тигізбеуіне, тепе-теңдік жаттығуын орындау кезінде ауыспалы адыммен, яғни оң және сол аяқпен жүруіне, тепе-теңдікті сақтап, дұрыс қалыпта болуына назар аударады. 3 бөлім.	Биіктен қайта түскенде, Өңі кірер даланың (Жаңбыр) Аласа ғана бойы бар, Айналдырып киген тоны бар (Тоқты) Жарайсындар, балалар сендер жұмбақтардың жауабын таптыңдар. Ой қозғау. Бұл кейіпкерлер қай ертегіде кездеседі? -Дұрыс, бұл кейіпкерлердің бәрі «Кім күшті» ертегісінде кездеседі. Сендер ертегі әлемінде көретін ертегіні тауып алдындар. Жарайсындар ! «Кім күшті» ертегісін оқып беру. Ал, енді көздерінді жұмып 1-5 дейін санандар Ертегіселер еліне қош келдіңдер! «Кім күшті?» ертегісін сахналау. Әр бала бет перде киіп ертегіні сахналайды. Мадақтау. Балабақшаға оралу. Көздерінді жұмып 1-5 дейін санандар Міне біз сүйікті балабақшамызға оралдық.	тұру. Денені тік ұстау. Шеңбер бойымен қойылған заттар арасымен әр түрлі жағдайда: қолды белге қойып, екі жаққа жіберіп, артқа ұстап жүру. Шеңбер бойымен денені тік ұстап жұптасып жүгіру. Шеңбер бойымен еркін жүру. 1 сапқа тұру. 1 саптан 4 звеноға тұру. / сапқа тұрарда себеттен екі лентадан алу/ Қолдарын созып, арақашықтықты сақтау. Негізгі бөлім: Жалпы даму жаттығулары Б.қ.: «Басты айналдыру» 1. Аяқтары иық мөлшерінде. Денені тік ұстап, лента төменде. тік тұрып, қолды белге ұстау керек, 1-2-3-4 есебінде басты оңға қарай, содан соң келесі жаққа айналдыру керек. /5-рет / Б.қ.: «Шеңбер» 2. Аяқтары алыс қойылған, оң қолдағы лентаны 1-2 деп санағанда алдымен екі жанға, содан соң алға, қайта екі жанға, содан соң артқа қолмен кең шеңберлер жасау керек; 3 - 4 есебінде алға қарай. /5 рет қайталау./ Б.қ.: «Лентаны жасыр» 3. Аяқтары иық жалтақтығында, ленталар жанда, алдыға еңкейіп, ленталарды артқа созу «жасырдым» деп айту, шалқайып, қолды алдыға созу «міне-міне» деп айту. /5 рет		
--	--	--	--	--

	Қимылды ойын: «Аюдың апанында» Міндеті: балалардың сөздік қорын дамыта отырып, қимыл-қозғалыс іскерліктерін жетілдіру.	қайталау./ Б.қ.: «Жоғарыда-төменде» 4. Аяқтарын алшық қою, ленталар қолда. Лентаны жоғары созып «жоғарыда» деп айту, төменде түсіріп «төменде» деп айту. / 5-6 рет қайталау./ Б. қ.: «Лентаны ілу» 5. Аяқтарын алшақим қойып, тізе бүгу. Ленталар төменде. Орнынан тұрып, лентаны жоғары көтеріп, лентаны ілу қылын жасау «ілдім» деп айту. /5-6 рет қайталау./ Б.қ.: «Балерина» 6. Аяқтарын біріктіру. Ленталар жанда. 1- оң аяқты оң жаққа көтеру, сол қолды жоғары көтеру. 2- б.қ. 3- сол аяқты сол жаққа көтеу, оң қолды жоғары көтеру. (5-6 рет қайталау.) Б.қ.: «Көңілді ленталар» 7. Аяқтарын алшақ қою, ленталар жанда; аяқты көтеріп жүріп секіру. «Ля-ля-ля» деп айту. (10-15 секунд) 4 звенодан бір саппен шеңбер бойы жүру. /ленталарды себетке салу/ шеңбер бойы жүру. Маршпен жүру. Тыныс алу жаттығулары: Бала әтеш қанат қағады. Қолды бос жіберіп, тік тұрамыз. Қолымызды жоғары көтеріп, жанымызға ұстап, жамбасқа қойып қанат		
--	--	--	--	--

			қағамыз. Демді ішке тартып, «ку-ка-ре-ку» деп шақыру. мұрынмен дем алып, ауыздан демді шығару. Негізгі қимыл – қозғалыс жаттығулары 1.Қолына доп ұстап жанымен жүру – қолға доп ұстап бір жанымен адымдай жүру, содан кейін артымен бұрылып допты алып кері жүру, содан кейін қайта бері бұрылу. 2. 5 метр қашықтыққа екі тізе арасына доп қысып секіру. Нұсқау – екі тізені біріктіріп, қолды барынша сермей отырып қос аяқпен қарғу. Аралығы 1 метр қашықтықта бір қатарға орналастырылған кедергі заттар арасымен оң және сол қолмен доп домалату. Нұсқау – саусақтарға қатты күш салмай допты итеру. Қимыл ойын: «Жылдам доп» Оң және сол қолмен кезекпен допты жерге соғу. Нұсқау – доптың үстінен саусақтарды жаза отырып алақанмен жеңіл соғу. «Қызыл ала, сары доп Секіресің шаршамай. Жиі-жиі ойнақтап, Қайта жерге түсесің. Тарс-тарс етіп тағы да Секіресің биікке. Жете алмайсың бірақ та, Бәрібір қолға түсесің!	
--	--	--	--	--

			Ойынды аяқтау		
Серуенгедайындық	«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет жасауға үйрету. Киіну: Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.				
Серуен	Картотека №1 Күзгі жаңбырды бақылау.	Картотека №5 Ұшып жүрген құстарды бақылау.	Картотека №9 Аула сытырушының еңбегін бақылау.	Картотека №11 Күнді бақылау.	Картотека №13 Аула маңындағы көліктерді бақылау.
	Серуен барысында экологиялық мәдениетті қалыптастыру аясында, табиғатты бақылау. Серуен картотекасынан Қауіпсіздік ережелері – серуен кезінде бала қауіпсіздігін бақылау.				
Серуенненоралу	«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет етуге тәрбиелеу Балаларға ойын киімдерін шешуді, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, үйрету. Үнемді тұтыну. «Суды үнемді тұтыну» Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.				
Түскіас	Қауіпсіздік ережелерін түсіндіру. Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру. Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау				
Күндізгіұйқы					
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру – шаралары.	Жаттығу кешені № 16 Балалар тұрайық Көзімізді ашайық Қолымызды созып Шынығып бір алайық.	Жаттығу кешені № 17 Балапандар тұрайық Көзімізді ашайық Жан-жаққа біз қарайық Бір күлімдеп алайық.	Жаттығу кешені № 18 Ұйқыдан біз тұрамыз Көзімізді ашамыз Жан-жағымызға қарайық Төсектен біз тарайық	Жаттығу кешені № 19 Ұйқыдан біз тұрайық Көзімізді ашайық Анда- мында созылып Тарқасайық, тұрайық	Жаттығу кешені №20 Көзімізді ашайық Аунап, қунап алайық, Самал жел бізге желпісін, Ұйқымызды ашайық
	Қауіпсіздік ережесі – ұйқыдан тұру кезінде қауіпсіздік шараларын түсіндіру. «Еңбегі адал жас өрен» - ұйқыдан тұрып киіну өз-өзіне қызмет. Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан				
Бесінас	Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сұрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстелүсті ойындары. Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Дидактикалық ойын: «Сөйлемді аяқта» ойыны Шарты: мен сендерге сөйлемнің басын бастаймын, сендер аяқтайсыңыздар. - Құстар ұша алады, өйткені - Құстар қоректенеді ... - Көктемде қайтқан құстар .. - Аяздан қорықпайды ... - Үй құстары ... - Құстар қорғайды ... - Құстар бір–біріне ұқсайды, ... несімен? Фонетикалық жаттығу:	«Кубизм» әдісі Кубиктер арқылы тапсырма орындау. 1-тапсырма Жаңылтпашты қайталау, жаттау Көк тырна Көп тырна Тыраулап тек Көп тұрма Сергіту жаттығуы «Болады-болмайды» Шарты: Құстарды баптауға қатысты іс-әрекеттер	Ой дамыту. Суретпен жұмыс Өлең жолдарын мәнерлеп оқу, сұрақ – жауап. Қ. Мырза Әли — Екі көзің не үшін керек? — Жақсыларды көру үшін! — Екі қолың не үшін керек? — Елге көмек беру үшін! — Құлақ деген не үшін керек? — Ақыл-кеңес тыңдау үшін! — Жүрек деген не үшін керек? — Жауларымнан қыңбау үшін!	Аралар әлемі Қызығушылықты ояту. Жұмбақ жасыру. Гүлдерге қонады Шырынын сорады Түр – түсі сары – ала Бұл не? Балалардың жауаптары. Тосын сәт. Ара ұшып келеді. Балалардан көмек сұрайды. Достарым жоқ, маған достар керек дейді. балалар көмектесеміз ба? 2-топқа бөлу.	Ормандағы түлкі Миға шабул. Жұмбақ жасыру. Өзі қу, Жүрген жері айқай-шу. (Түлкі) Тосын сәт. Түлкі келеді. Балалармен амандасады. Көңілсіз. Орманда жалғыз қалған. Көп дос керек екенін айтады. Балалар түлкіге көмектесеміз бе?

	Бала қарға – қарқ, қарқ (бәсең дауыспен) Ана қарға – қарқ, қарқ (орта дауыспен) Әке қарға – қарқ, қарқ (қатты дауыспен)	айтылады.Дұрыс ,әрі тура мағынадағы сөйлем айтылса, қол шапалақтайды, бұрыс сөйлем айтылғанда келіспесе, аяғын топылдатады. Құстардытаспенатуғаболады. Құстардытамақтандыруғаболады . Құстыңұясынанжұмыртқаалып, жаруғаболады. Құстардыңұясынбұзуғаболады. Құстарғақамқорлықжасауғаболады Музыка Тақырыбы: Спорт – біздің досымыз Балалармен амандасу. Өткен сабақтағы материалдарды қайталап еске түсіру. Аспапта ойнаған әуенді шапалақпен ырғаққа келтіріп ұру. Проблемалық сұрақ: Деніміз сау болуы үшін не істеу керек? Балалар ой қорытып, спортпен айналысу керек деген тұжырымға келеді. Спорттың қандай түрлерін білесіңдер? Бүгінгі сабағымыз осы спорт туралы. Әлемге әйгілі спорт түрі аяқдоп (футбол) туралы ән үйренеміз. Музыка тыңдау: «Спорт маршы» (муз. В. Соловьев-Седой). Әуенді тыңдап, бұл музыкаға қандай қимыл жасауға болатынын сұрау. Шығарманың күшті, әлсіз	— Тіл мен жағың не үшін керек? — Ақиқатты айту үшін! — Ал аяғың?.. — Шетте жүрсем, Туған жерге қайту үшін!	1-топ дайын үлгідегі араны қиып жапсыраады. 2-топ.дөңгелек картоннан ара жапсырады. Қорытынды. Балалардың жасаған жұмыстарын қорытындылау. Галерия шарлау әдісі. Екі топ бі-бірінің жұмыстарына баға береді.. Ара қуанып балаларға рахмет айтып қоштасады.	Топқа бөлу. 1-топ тұлкіні конус жасау арқылы жапсырады. 2-топ тұлкіні геометриялық пішіндерден қиып жапсырады. Көрме ұйымдастыру. Түлкі достары көп болғанына қуанып рахмет айтып қоштасады. Балаларды мадақтау. Денешынықтыру Кіріспе бөлімі: Бірінің артынан бірі сапқа тұру. Денені тік ұстау. Шеңбер бойымен қойылған заттар арасымен әр түрлі жағдайда: қолды белге қойып, екі жаққа жіберіп, артқа ұстап жүру. Шеңбер бойымен денені тік ұстап жұптасып жүсіру. Шеңбер бойымен еркін жүру. 1 сапқа тұру. / 1 саптан 4 звеноға тұру. / сапқа тұрарда себеттен екі лентадан алу/ Қолдарын созып, арақашықтықты сақтау.
--	--	---	---	--	---

		бөліктерін ажыратуға үйрету. Дауыс жаттығулары: «Тойбастар» (муз. Д. Нұрпейісова). Күйдің негізгі әуенін «ләй» буынында орындау. Терең дем алып, дауысты еркін шығаруға үйрету. Сегіздік, оналтылық ноталарды орындау ерекшеліктеріне көңіл аудару. Ән айту: «Аяқдопшы» (муз. Т. Кулинова, сөзі. Б. Тобаяқов). Әннің сипатына көңіл аудару. Қандай көңіл күйде жазылған? Әннің мазмұны не туралы? Спорттың бұл түрін бұрын естігенің бар ма? Өздерің бұл ойынды ойнап көрдіңдер ме? Музыкалық-ырғақты қозғалыс: «Лентамен жаттығулар» (муз. Д. Шостакович (вальс). Вальс ырғағында ленталармен созылмалы қимылдар жасау. Лентаны жоғары-төмен көтеріп, түсіру, оңға-солға бұлгап мәнерлі қозғалыстар жасау. Вальс әуенінде екпінге ілесіп қимылдау. Ұлттық ойын «Аққу-қаздар» Ой қозғау. Саған спорттың қай түрі ұнайды? Неліктен? Суреттегі аяқ допшыларға өздеріне лайықты доптарын сызық арқылы қос. Мәнерлі би қозғалыстарын доппен,			Негізгі бөлім: Жалпы даму жаттығулары Б.қ.: «Басты айналдыру» 1. Аяқтары иық мөлшерінде. Денені тік ұстап, лента төменде. тік тұрып, қолды белге ұстау керек, 1-2-3-4 есебінде басты оңға қарай, содан соң келесі жаққа айналдыру керек. /5-рет / Б.қ.: «Шеңбер» 2. Аяқтары алшақ қойылған, оң қолдағы лентаны 1-2 деп санағанда алдымен екі жанға, содан соң алға, қайта екі жанға, содан соң артқа қолмен кең шеңберлер жасау керек; 3 - 4 есебінде алға қарай. /5 рет қайталау./ Б.қ.: «Лентаны жасыр» 3. Аяқтары иық жалпақтығында, ленталар жанда, алдыға еңкейіп, ленталарды артқа созу «жасырдым» деп айту, шалқайып, қолды алдыға созу «міне-міне» деп айту. /5 рет қайталау./ Б.қ.: «Жоғарыда-төменде» 4. Аяқтарын алшық қою, ленталар қолда. Лентаны жоғары созып «жоғарыда» деп айту, төменде түсіріп «төменде» деп айту. /5-
--	--	---	--	--	--

		таяқшамен, таспалармен жасайды.			брет қайталау./ Б. қ.: «Лентаны ілу» 5. Аяқтарын алшақим қойып, тізе бұғу. Ленталар төменде. Орнынан тұрып, лентаны жоғары көтеріп, лентаны ілу қылын жасау «ілдім» деп айту. /5-6 рет қайталау./ Б.қ.: «Балерина» 6. Аяқтарын біріктіру. Ленталар жанда. 1- оң аяқты оң жаққа көтеру, сол қолды жоғары көтеру. 2- б.қ. 3- сол аяқты сол жаққа көтеу, оң қолды жоғары көтеру. (5-6 рет қайталау.) Б.қ.: «Көңілді ленталар» 7. Аяқтарын алшақ қою, ленталар жанда; аяқты көтеріп жүріп секіру. «Ля-ля-ля» деп айту. (10-15 секунд) 4 звенодан бір саппен шеңбер бойы жүру. /ленталарды себетке салу/ шеңбер бойы жүру. Маршпен жүру. Тыныс алу жаттығулары: Бала әтеш қанат қағады. Қолды бос жіберіп, тік тұрамыз. Қолымызды жоғары көтеріп, жанымызға ұстап, жамбасқа қойып қанат қағамыз. Демді ішке тартып, «ку-ка-ре-ку» деп шақыру. мұрынмен дем алып, ауыздан демді
--	--	---------------------------------	--	--	--

					шығару. Негізгі қимыл – қозғалыс жаттығулары 1. Қолына доп ұстап жанымен жүру – қолға доп ұстап бір жанымен адымдай жүру, содан кейін артымен бұрылып допты алып кері жүру, содан кейін қайта бері бұрылу. 2. 5 метр қашықтыққа екі тізе арасына доп қысып секіру. Нұсқау – екі тізені біріктіріп, қолды барынша сермей отырып қос аяқпен қарғау. Аралығы 1 метр қашықтықта бір қатарға орналастырылған кедергі заттар арасымен оң және сол қолмен доп домалату. Нұсқау – саусақтарға қатты күш салмай допты итеру. Қимыл ойын: «Жылдам доп» Оң және сол қолмен кезекпен допты жерге соғу. Нұсқау – доптың үстінен саусақтарды жаза отырып алақанмен жеңіл соғу. «Қызыл ала, сары доп Секіресің шаршамай. Жиі-жиі ойнақтап, Қайта жерге түсесің. Тарс-тарс етіп тағы да Секіресің биікке.
--	--	--	--	--	--

					Жете алмайсың бірақ та, Бәрібір қолға түсесің! Ойынды аяқтау
Балалармен Жеке жұмыс	Әңгімелесу: «Иіс сезу мүшесі -мұрын» -мұрын не үшін керек?Адам мұрынмен дем алып қана қоймайды, иіс те сезеді.	Дидактикалық ойын: «Есімдер» (доппен ойын) Балалар допты бір – біріне лақтыру арқылы есімдерін айтады.	Дидактикалық ойын: «Пайдалы азық - түліктер» Мақсаты: балаларға денсаулыққа пайдалы азық – түліктерді біле жүруге үйрету	Тіл ұстарту жаттығуы: Баудағы кім? Ара болсаң ызыңда 3-3-3,жс-жс-жс,3-3-3,жс-жс-жс Жұмыс істе тығылма, -Ара қалай дыбыстайды? (3-3-3) - Қатты / жай	Сюжетті-рөлдік ойындар: «Жүргізуші» Мақсаты: Балалардың көңіл-күйлерін көтеріп, қиялын дамыту.
Серуенгедайындық	«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет жасауды түсіндіру. Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау				
Серуен	Картотека №1 Күзгі жаңбырды бақылау.	Картотека №5 Ұшып жүрген құстарды бақылау.	Картотека №9 Аула сыпырушының еңбегін бақылау.	Картотека №11 Күнді бақылау.	Картотека №13 Аула маңындағы көліктерді бақылау.
	«Еңбегі адал жас өрен» - серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру. Табиғатқа қамқорлық таныту. Таңғы серуенді бекіту.				
Балалардың үйге қайтуы	«Өнегелі 15 минут» Қауіпсіздік ережесі - ата-анамен бала өмірінің көшеде, үйде қауіпсіздігі туралы әңгіме жүргізу.				
	Ата-аналарға кеңес: «Үйде ойын бұрышын ұйымдастыру».	Кеңес: мысалы:«Егер ата-аналар дүкеннен баланың ұнатқан ойыншығын сатып әпермеген жағдайда, өзін қалай ұстау қажет.	Балалар отбасында өздері не істей алатындары туралы әңгімелесу.	Кеңес: «Бала өміріндегі ойыншықтың маңызы».	Ата-аналарға тапсырма беру, жақсы демалуға тілек білдіру